

୨୦୧୫-୧୬

ମାତାମିତ୍ର ସାପ୍ତାହ

Unleash the thoughts within...

PILLARS OF ATSS FAMILY

ATSS's
Institute of Industrial & Computer Management & Research
College of Business Studies & Computer Applications
Industrial Training Centre
Academic year – 2015-2016

In this issue. . . .

Sr. No.	Particulars	Page No.
1)	ATSS trust	2
2)	Editorial board	3
3)	ATSS IICMR: Vision & Mission	4
4)	Message from Patron	5
5)	Message from Chief Editor	6
6)	Academic Report 2015-16	7-11
7	Events and achievements (Faculty, Students)	12-17
8)	Placement cell report	18-24
9)	Articles & Poems	25-80

Cover Page Designed by
Ms. Shweta Patil (Draughtman)
Mr. Tushar Khambe (Draughtman)

About Parent Trust - ATSS

Audyogik Tantra Shikshan Sanstha (A.T.S.S.) the parent body of City Pride School and Junior College, CBSCA & IICMR, ITC, is a Pioneer Technical Training Institute established in 1963, about 52 years back, imparting training in the technical field. ATSS was founded by visionary personality **Prof. M. D. Jambhekar**, under whose able leadership this institution continues to make its mark in various fields of education.

ATSS was promoted by Engineering Industries in Pimpri –Chinchwad Industrial Belt and was the first to start NCTVT-APPRENTICESHIP Training Institute in India. With changing technologies in Industries, we introduced advanced training courses in computer Aided Engineering i.e. **CAD-CAM CAE**.

These courses became very popular as it exactly fulfilled the requirement of Engineering Industries. The Institute is recognized by **Department of Electronics (DOEACC), Govt. of India, Board of Technical Education, Maharashtra State** for conducting various Basic and Advance computer Courses. More than 22,000 students have passed out and well placed in different Industries all over India and abroad. The last decade has put Pune on the World

Corporate map as an emerging hub of knowledge; Pune proudly carries the title of being an Automobile city as well as IT cluster with immense employment opportunities. Keeping this in mind, ATSS established an Institute -“ **Institute of Industrial and Computer Management and Research” (IICMR) Running Post –graduate Master Of Computer Application (MCA) and Master of Business Administration (MBA) courses affiliated to Savitribai Phule Pune University and Approved by AICTE and recognized by Govt. of Maharashtra.**

ATSS College of Business Studies & Computer Applications (CBSCA) is located at Chinchwad Campus. The undergraduate courses like **Bachelor of Business Administration (BBA), Bachelor of Business Administration - Computer Applications [BBA (CA)]** under the Faculty of Commerce and **Bachelor of Science – Computer Science [BSc (CS)]** under the Faculty of Science - **affiliated to Savitribai Phule Pune University [SPPU]** The Chinchwad campus of the ATSS CBSCA is located in the vicinity of Asia's one of the biggest Industrial belts i.e. Pimpri Chinchwad Industrial belt, and has an advantage of convenient commuting by bus as well train. While, the Nigdi campus of IICMR in close vicinity of Hinjewadi Software Park, runs for around 3 acres of lush green appearance with facilities like hostel, gymnasium, and Cafeteria .

City Pride CBSE School approved by CBSE board & Junior College by State Board, and a **Physiotherapy college approved by Maharashtra Health University** are two sister concerns of the trust.

The trust has developed its own State-of art infrastructure to make the students comfortable and competent. The well-equipped computer labs with latest versions of Computers and software, spacious classrooms, Library loaded with relevant books and a seminar hall with a 300 seating capacity gives the Institute a professional ambience.

ATSS's
Institute of Industrial & Computer Management & Research
College of Business Studies & Computer Application
Industrial Training Centre
Academic year – 2015-2016

MAGAZINE COMMITTEE
EDITORIAL BOARD - Pratibimb

Patron	Mr. M.D. Jambhekar	
Advisory committee	Dr. Ashwini Kulkarni Mrs. Nalini Jambhekar Dr. Deepali Sawai Dr. Aruna Deoskar Dr. Vidyadhar Kumbar, M.D. Dr Sushil Arora, CMF College of Physiotherapy.	
Editor in Chief	Dr. Abhay Kulkarni	
Executive Editors	Prof. Dinesh Lahori Prof. Priya Deshpande Dr. (Prof) Madhavi Deshpande Prof. Bharat Khairkar Prof Bhavesh Ahire	
Language Sectional Members	English Section Prof. Rossy Mathur Prof. Rupali Shinde Prof. Usha Madiyar	Marathi Section Dr (Prof) Madhavi Deshpande Prof. Bharat Khairkar Mrs. Archana Rode
	Hindi Section Prof. Bhavesh Ahire Prof. Maruti Prasad Prof. Manish Varma	
Student Representative	Mr Shiju Nair – GS [CBSCA] Mr Yogesh Gokale – GS [IICMR] Mr Karan Hatte – ARKO President [CBSCA] Mr Jitendra Dhumal – ARKO President - [IICMR] Mr Amit Chauhan – Sports Coordinator [CBSCA] Mr Sandeepan Thorat (MCA) Mr Anant Kotalwar (MBA)	

Vision

To be centre for quality education and research, through excellent academic ambience and natural relation with society and industry, with an objective of purposeful existence in society.

Mission

We, at ATSS & IICMR regard it as our mission to develop competent professionals & entrepreneurs capable of withstanding and managing the ever-changing scenario in the world of Information Technology & Management, and having a deep-rooted sense of social responsibility.

M.D. Jambhekar
Chairman

Message From Patron.....

About one and half year has passed from the date of taking over the reigns of new Government of Honourable Prime Minister Narendra Modi.

Although, lot of promises were made not all but 50% of promises have been fulfilled. But the prices of day to day necessities have, considerably increased. This has resulted in dissatisfaction in all sectors of society. However, still three and half years would turn the tide provided; the students, young people in this country shall take the lead.

The students of Management Sciences and Computer Sciences, have to keep into mind that they have to play a major role in the development of country by developing themselves.

How they can develop themselves –

1. Travel in south, north and east; see what products are manufactured, how they are getting the raw material, how the manufacturing process is being developed, how they are marketing the products.
2. Coming to the Marketing a product, you have to minutely observe, their habits, particularly their spending habits in consumable, entertainment, tours and travellers, Hotel Industry, food and allied products etc.
3. The third important thing to watch is financial conditions of people, states, how the companies are raising fund for Start up Industries, whether from Banks, Cooperative Banks, and Cooperative Societies.

During your travelling and tours watch what type of new Industries, business are coming up in the area. Which Industry and business we can start in Maharashtra or at the suitable place.

Learn the technique of Management skills by working in the Industry in which you want to make a career.

Mr M D Jambhekar
Chairman - ATSS

संपादकीय....

डॉ. अभय कुलकर्णी

प्रतिबींबचे चौथे पुष्प गुंफताना मला मनस्वी आनंद होत आहे. इलेक्ट्रॉनिक्स व कॉम्प्युटर क्षेत्रातील प्रगतीमुळे विविध ठिकाणी होत असलेले कार्यक्रम आपण लाईव्ह किंवा रेकॉर्डेड, वेगवेगळ्या दूरदर्शन वाहिन्यांवर बघत असतो. परंतु प्रत्यक्ष उपस्थित राहून त्या कार्यक्रमाचा आस्वाद घेण्याचा अनुभव काही वेगळाच असतो. कार्यक्रमांमध्ये सादरीकरण करणारी व्यक्ती किंवा समुह त्यांचे हावभाव, अविर्भाव व वातावरण निर्मिती यांचा परीपाक होऊन त्या कार्यक्रमाचा ईम्पॅक्ट आपल्यावर होतो व त्या अनुभवातून मिळणारा आनंद आपण एकमेकांशी बोलून 'शेअर' करतो. त्याच प्रमाणे प्रतिबींबमध्ये आपल्या समुहातील व्यक्ती लेख, कविता, चित्र सादर करते त्यामुळे त्यांची विचारधारा व विचार प्रवाह समजतो व त्यामुळे त्यांचे अनुभव कथन, चित्रीत झाल्याने व्यक्ती समजण्यास खूप मदत होते. समुहजीवनाचा हाच तर खरा आनंद आहे.

माझ्या पहिल्या संपादकीय सदरात 'सोशल नेटवर्कींग' चे महत्त्व तर दुसऱ्या सदरात 'छंद व वाचनाचे फायदे', तिसऱ्या सदरात 'स्त्रियांचे सामाजिक स्वास्थ्य' या विषयांचा उहापोह केला होता. या चौथ्या सदरात वाढत्या धकाधकीच्या, जीवन संघर्षात 'अनुभव व अभिव्यक्तीचे महत्त्व' विषय करणार आहे.

जीवनात प्रत्येकाला वेगवेगळ्या कडू-गोड अनुभवांना सामोर जावे लागते, यातील कटू अनुभवांच्या बाबतीत 'असे माझ्याच बाबतीत का घडते?' असा विचार न करता 'असे कां घडले?' याचा सारासार विचार आपण तिसरी व्यक्ती म्हणून केलात तर त्या अनुभवातून आपणास खूप काही शिकायला व बदलायला वाव मिळेल. असे कटू प्रसंग / अनुभव टाळता येतील. दुसरे असे की, जो अनुभव ज्या कारणांमुळे / व्यक्तीमुळे कटू झाला असे कारण आपल्याला कळले की आपण हे ही बघितले पाहिजे की, आपण स्वतः असे कडू इतर कोणाशी वागलो नाही ना? याचे अवलोकन झाले तर जीवनातील प्रत्येक कडू-गोड अनुभव आपले जीवन सुखी व समृद्ध करण्यास मदत करतील. बऱ्याच वेळेला कुणाला काय वाटेल, किंवा असे बोलल्यानंतर किंवा केल्यानंतर आपल्याला कडू अनुभव येईल या शंके/भिती पोटी आपण काही गोष्टी व्यक्त करत नाही.

माझ्यामते आपले मत योग्य काळ व वेळेनुसार व्यक्त केले तर आपल्या आयुष्यातील निम्मे अधिक प्रश्न कमी होण्यास मदत होईल. समस्या, भावना, प्रश्न योग्यवेळी योग्य वातावरणात व्यक्त केल्या तर समोरील व्यक्ती त्याचा योग्य अर्थ समजून घेऊन काढतो व प्रश्न सुटतात. सुरुवातीला म्हटल्याप्रमाणे लाईव्ह कार्यक्रमाचा आस्वाद जसा समृद्ध करतो तसेच लाईव्ह संवाद समस्या सोडविण्यास उपयुक्त ठरतात. त्यामुळे योग्य वेळी योग्य चॅनलचा वापर केला तर आपली अभिव्यक्ती आपल्या भावना थेट हृदयात जाऊन भिडतील व आपल्या म्हणण्याचा अर्थ त्यांना समजेल. 'शब्दा वाचून कळले सारे शब्दांच्या पलीकडले' या गाण्यामध्ये म्हंटल्याप्रमाणे सुध्दा आपल्या शब्दबद्ध संवादापेक्षा देहबोली, शब्दांस, अर्थास एक वेगळी उंची/समज देऊन जाते. खरे तर अभिव्यक्ती माझ्या दृष्टीने, आपल्या व्यक्तींमधील अर्थपूर्ण संवाद मग तो शब्दांमधून असेल, कवितेतून असेल, नृत्याभिनयातून असेल तो व्यक्त केल्यानंतर आपल्याला आपल्या भावनेचे प्रकटीकरण करण्यास मदत करते आणि त्यामधूनच आपण कसे विचार करतो, आपण काय आहोत हे आपल्या समुहातील व्यक्तींना कळते. याचा अर्थातच आनंद इतरांना व स्वतःला होतो हाच तर जीवन समाधानाचा एक मोठा क्षण आहे. तेव्हा आपला अनुभव, जीवन सुखी, समृद्ध करतो तर अभिव्यक्ती जीवन समाधानी करते. परंतु अनुभव घ्यावा लागतो किंवा येतो तर अभिव्यक्ती करावी लागते तेव्हा ह्या दोघांचा लाभ घ्यायचा असेल तर लेखन किंवा कला सादर करा, त्यात तुमच्या समुहजीवनातील व्यक्तींना तुमचे प्रतिबींब पहावयास मिळेल.

- डॉ. अभय कुलकर्णी
मुख्य संपादक - प्रतिबींब

Academic Report 2015-16

By Dr. Deepali Sawai
Director, ATSS

Our ATSS Family:

It's a great pleasure for me to present before you a comprehensive report on Audyogik Tantra Shikshan Sanstha i.e. ATSS and the Institutes running under ATSS, for the Academic year 2015 – 16.

ATSS was established in 1963 to impart technical education & was founded by visionary personality & educationist Mr. M.D. Jambhekar our Chairman. It's my pleasure to tell that we have completed 50 years on 1st February in 2013. I have witnessed this growth as a Director for last 20+ years and I am very happy to be associated with ATSS family. I salute Jambhekar sir's dedication, and the efforts he made when there were hardly any facilities in PCMC area. He is very active at an age of 83 and always motivates and guides us. Under his able leadership, ATSS has established it's name as one of the topmost institutes offering range of courses from KG to PG in two campus operation one at Chinchwad and other at Nigadi :

At Chinchwad campus various courses are conducted which includes,

- 1 Certificate course in Advance CAD, CAM & CNC Technology, recognized by Vocational Board, Maharashtra State.
- 1 Under ATSS Industrial Training Centre we have Mechanical Draughtsman, recognized by DGET, New Delhi
- 1 Under ATSS College of Business Studies and Computer Applications (ATSS CBSCA) we conduct Graduate courses like BSc (Comp.), BBA & BBA (CA)
- 1 Under Institute Of Industrial & Computer Management & Research IICMR, we have MBS, PGDBM courses recognized by Savitribai Phule Pune University

We have CMF College of Physiotherapy affiliated to MUHS, Nasik & Savitribai Phule Pune University conducting Bachelor & Master of Physiotherapy in the same campus.

At Nigadi Campus,

Under IICMR we have MCA, MBA courses Approved by AICTE, recognized by Savitribai Phule Pune University, accredited by NAAC. In the same campus we have City Pride School, affiliated to CBSE, New Delhi , and accredited by NABET , City Pride Junior College (CPJC) affiliated to Maharashtra State Board

In this long journey, ATSS has maintained its mission of delivering high quality of education & achieved the target of molding the budding professionals at affordable fees and I am proud to say that like past years, our institute has achieved the set target regarding result, and quality education this year too.

Extra Inputs to the students :

Apart from teaching, the regular syllabus of University ATSS is keen in imparting the extra inputs. Knowing the importance of presentation and communication skills we have given an intensive soft skill development & Aptitude coaching to all our students, which included debates, mock interviews, aptitude coaching, business English, letter writing, breaking news analysis, Movie analysis thus grooming overall personality of all our UG & PG students.

Experts' Visits to campuses:

To increase the technical skills and to bridge the gap between Industry and academia, this year too we have conducted expert lectures on various topics. Our students were benefited by Industry and academia experts during many lectures, workshops & seminars throughout the year. Few amongst them were:

Dr, Eknath Khedkar, Dean , Faculty of Management , Savitribai Phule Pune University

Mr.Vinod Sharma, Capgemini

Mr. M.A .Tejani, MD, Gits

Dr.Deepak Shikarpur, IT Technopreneur

Mr.Paresh Degaonkar, Deputy Director NASSCOM

Mr.Rajiv Pradhan, Sr. Director Cognizant Technology

Mr. Pravin Nikam, Representative, Nehru Yuva Kendra ,Pune Ministry Of Youth Affairs and Sports , Govt. Of India,

Mr Rajeev Kumar, Global Head HR – Wipro;

Dr.V. V Bang , Director, DELTA-M, -Management R&D Lab, Pune.

Dr. Y S Patil , Professor and Head VAMNICOM

Dr. S. Kaptan, Professor and Head Dept. Of Commerce & Research SPPU

Dr. S. Kharat, Principal Modern College ACS Ganeshkhind Pune

Ms Shubhashri Mukharji, HR, IBM

and so on visited our campus & guided our students. They greatly enlightened our students & faculty members with their vast experience and knowledge base.

Industry Exposure through MOUs, Industry tours

ATSS believes in giving wide Industry exposure to the students in their respective subjects to enhance their overall knowledge, in line with this and to reduce the gap between Industry and Academia, ATSS has signed MOUs with various organizations like Synechron, Persistent Systems, PCMCIA, PMI, Oracle, QuickHeal, Alphonso India . The Nigadi campus is a Computer Society of India (CSI) students' branch since last 2 years. The main motive behind these associations is to bridge the gap between Industry and Academia by conducting various lectures for Students and faculties, Industrial tours for students, getting guidance for the students on projects as well as conducting placement drives.

Like every year this year the students of various courses went for industrial tours. MBA students went to "TATA INTERNATIONAL DLT PVT LTD", MCA students went to Persistent systems , Mazak, Quick Heal. BBA students went to IDBI bank Chichwad and Hydrotech Chinchwad. B.Sc. Comp Sc. Student went to NIC Pune, SIMS electronics Chakan, Infosys Hinjewadi. Industrial visits to GuruKrupa Engineering, Science Center, Bioson Engineering, Shrikant Engineering, Poona Gears were arranged for ITI students. City Pride Jr. College (CPJC) students went to Parle G factory "Amanora Town Centre " Pune to study various aspects of Retailing .

The MBA –MCA students also went for educational tour cum picnic to Goa and Rajasthan. CPJC Students went on one day excursion to Sherbaugh Resort, Panchagani. And also visited Mapro Factory. ITI students had a picnic to Konkan.

Value-Add-on courses

ATSS believes in giving students additional knowledge through Value add , add-on courses over and above the syllabus set by the University. Tally Workshop, Workshop on Employability and Interview skills, Android Workshop, English sessions series , Personality Development Workshop , FDP on Essence of Research ,workshop on Cyber Crime and its Awareness were few of the value added workshops and courses conducted at Chichwad campus for students and

faculty members. Also, S.P. Pune University sponsored two days state level FDP was organized on "Role of Research to elevate teaching prospect" at Chinchwad Campus for faculty members of the colleges under SP Pune University

IICMR-MBA conducted Certification courses in Banking & Portfolio Management, Digital marketing and Certification course in HR Processes.

IICMR -MCA students were trained and got certified in International Oracle Database SQL Certified Expert, OCJP - Certification exam for JAVA and also ISTQB certification for software Testing. A big share in this achievement goes to Mrs. Rupali Bhangale and Ms Asmita Chaudhari who trained these students. A Certificate level Laptop and Mobile repairing workshop was also conducted for MCA 1st year students in the month of Jan along with Business English Training program.

These add-on courses would surely make out students' resume rich.

Excellent Placements

Result of all these efforts was reflected in terms of the placement in various prominent companies in and around Pune.

The students of Draughtsman and CAD CAM got placed in companies like TATA Motors, Spaco Carburetors, Thermax, Asian Power Control ,Expro, Plant Tech, Virgo.

Till now BBA & BBA (CA) students got placed in TCS BPO, WiproLtd., Cognizant, Searce, ATOS, Jetking Educomp.

MBA Students got placed in Kirloskar Oil Engines Ltd, eClerx Services Limited, ICICI Bank Ltd, Larsen & Toubro Limited, Fleming India Management Services Pvt. Ltd, Matrimony.com American Express India, Total Advertising Solution (I) Pvt. Ltd, Serco Global Services Pvt. Ltd., Reliance Footprint, Nishi Adds Solutions Private Limited, Polycab Wires Pvt. Ltd, Wisteria Real Vision Pvt. Ltd., Dr. Johns Lab Healthcare Pvt. Ltd., IDBI Federal Life Insurance co. Ltd, Country Club India Ltd.

MCA students got placed in Quick Heal, Xento, Mastek, Synchron, ETH, Persistent, Xtremum Solutions SysTools Software Pvt. Ltd, Syntel, PTC Software (India) Pvt. Ltd. Symantec, Harbinger Systems, Syntrosys Software, Autodesk India Pvt. Ltd., Connect 91, Web Solutions, Vegantaram Software, Dreamure Technologies, R n D Labs India, AmiWorks Solutions Pvt. Ltd, Timeless learning technologies Webtech Developers Pvt. Ltd., Ad Solutions, Vertis Infotech, IDRIG SOFTWARE, VASP Solutions LLP, Dataman Systems, Zensar Technologies, Jits infotech, CrediPoint Solutions, Prism Technologies, Fintechnobridge Solutions, E-Dreams Solutions

and the placements are still going on....

Learning by Doing:

ATSS believes in learning by doing, various project and training programmes and technical competitions were undertaken. At ATSS CBSCA FDPs on "Making night bulb from mobile charger" & "Time Management" were organized. Along with regular studies the students are also involved in various innovative assignments, this year MCA students developed projects based on Data structures & Networking subjects

Inter-collegiate Events:

MBA Department successfully conducted "Udaan", on 6th & 7th Feb 2016., a state level Inter Collegiate Business Competition in association with SP Pune University, which was sponsored by PMI Pune Deccan India Chapter Over 150 students from various colleges participated in the event.

For last 5 years MCA department has been organizing **TechnoCase** , a state level

Intercollegiate case study and Project Competition for UG & PG students. This year it was organized on 12th September 2015. Over 100+ students from various colleges and Institutes in and around Pune participated in the competition

The ATSS College of Business Studies and Computer Applications, had organized the Mega Intercollegiate Technical & Cultural Event **TechnoBizz – Spandan 2016** on 15th, 16th & 18th January 2016. Total 39 colleges with 1800 participants were participated in this mega event. The Total 14 types of competitions, TechnoMania, Bizz show, TechnoTrix, Rangoli, Mehndi, Salad Making, Solo singing, Photography, Movie making, Skit, Personality contest, Solo Singing and Dance were organized in Sapndan 2016. The basic motive of this annual event is nurture the talent of students in Extracurricular & Co-curricular activities.

Research:

On the Research front, this year IICMR-MBA is working on a **research project : “ A study of Organic Farm Products and developing Demand chain for agricultural products from Farmer to Customer”**. The project will be sponsored by BCUD, Savitribai Phule Pune University and got sponsorship amount of Rs. 1,70,000.

IICMR will be publishing it's own Tenth volume of double blind reviewed, International research Journal **“I4 : Institute Industry Interaction with Innovative strategies”** soon.

Celebrations:

Like every year, this year too both the campuses celebrated the Ganesh **festival** in eco friendly manner, student organized Dandiyai in Navaratri, and a programme for teachers on teachers day. Showing their respect to their teachers. In addition to this, the activities conducted include : Book exhibition, Library day celebration, Freshers day, Alumni Meet, Parents meet. In addition to this, various activities like : Book exhibition, Library day & Reading Day celebration took place in this year.

NSS:

Under **NSS** , ATSS CBSCA conducted various activities like Workshop on Water Budgeting, Workshop for Girls Student on “Increasing Harassment And Violation of Women's Rights - Problems & Solutions”. A group of 25 boys & girl students of BSc (CS), BBA & BBA (CA) participated in the camp at **“Godumbre ”** village from 28th Dec 2015 to 3rd Jan 2016 . They stayed there for 7 days and cleaned the village, river area, educated the villagers through skits, lecture series, counseling workshops. The students celebrated International Yoga Day in NSS camp. Blood donation camp was also organized in NSS camp.

Academic Social Responsibility:

Under Academic Social Responsibility Raksha Bandhan was celebrated with **Nachiketh Balagram** children. CPJC Students Visited “Sai Seva Dham Ashram”, Kanhe village on 19th, Feb 2016. **Road Safety Education** Programme was initiated by CPJC in association with Bridgestone & Peoples Trust Jaipur. **Pulse** Polio Vaccination Camp/Drive in Joint association with PCMC Health Dept & ATSS CBSCA at PCMC area was organized by ATSS CBSCA. Like every year **Blood Donation** Camp was conducted at both the campuses. One day workshop on Police Training for NSS Volunteers was organized by Pimpri Police Station & ATSS CBSCA NSS Unit to create awareness on '**How to act during any emergency and related laws**' and developed a bond between the young civilians and the defense officials. IICMR organized **Cancer Awareness lecture** for students to make them realize the ill-effects of smoking. **Nirmalya Collection** was done at the time of Ganesh festival. Students conducted awareness programme for the society on celebrating pollution free Ganesh festival. The outcome of all these activities, lead to the social sensitization amongst the students.

Staff & Students Welfare:

Under **Students welfare** more than 25 students are getting benefitted from both the campuses under the Earn & Learn scheme, where they are working in Library, Computer Lab , Office. Vidyarthini Vyaktimatwa Vikas and Women Empowerment programmes were conducted for girls and women from Chinchwad & Nigadi Campuses which were sponsored by Savitribai Phule Pune University . A session on Naturopathy was conducted for staff and faculty members .

Students' Achievement:

The institute always encourages the students to participate in various inter collegiate events to explore their talents. Our students had participated in Intra-collegiate & Intercollegiate events on Paper presentations, seminars, sports, dance etc. and won prizes.

Mr. Mayur Bongane MCA I, Elected as Vice president PCMC region of Sakal YIN (Young Inspirational Network)

Ms. Pratima Shelar of MCA III is elected as Sarpunch of Dhahuli Villege, Vadgaon .

The students of BSc & BBA (CA) Participated in Avishkar Zonal Competition, Savitribai Phule Pune University and all 5 projects were shortlisted for University round .the TYBSC students's project on 'Social Media- Message Protecting System' has reached to University Level II Rajendra Kumar Yadav and Shiju Nair of TYBSC have developed this project.

Sneha Shinde from SYBCA Secured 1st Rank in Maharashtra State Power lifting Championship Dec 2015. She got Selected for National Level University Women Power lifting Championship 15 Dec 2015. She Secured 5th Rank in National level Power lifting Championship held in Tamilnadu in Jan 2016.

Faculty Achievement:

Dr. Deepali Sawai received Rotary Club's honour, "**The Paul Harris Fellow award**" on 27 June 2015 in appreciation of tangible & significant assistance given for the furtherance of better understanding & friendly relations among people of the world. Dr. Deepali Sawai along with Dr. Deepak Shikarpur published a book 'Global Success @ IT Career ' for the students who want to make career In IT. The book is published by Continental Prakashan.

Prof Dinesh Lahori is awarded M Phil degree in Commerce, from BMCC College Research center, SPPU.

Mrs. Vandana Pedanekar published book on JAVA Programming and Advanced JAVA .

Our faculty members too are very much motivated and take keen interest in Research activities. Like every year this year too faculties presented their research papers in various National & International conferences.

I would like to conclude my report by appreciating all my staff members and also all the students for their outstanding academics as well as professional achievements

With a promise of new heights to reach & still a brighter future to come I conclude my report.

Thank you.!

ATSS's
IICMR, Nigdi

Event Report 2015-16 : Department Name: MCA

Sr. No.	Event	Date
1	FDP on UML	12 June 2015
2	Semester orientation MCA II a MCA III	22 June 2015
3	Prerequisite sessions for IOT (Python a PHP)	13 July 2015
		14 July 2015
		20 July 2015
		21 July 2015
4	Seminar on IOT – Internet of Things	17 July 2015
5	Workshop on IOT	24 July 2015
		25 July 2015
6	MCA I Induction	3 August 2015
		4 August 2015
7	Meditation session	29 August 2015
8	TechnoCase 2015	12 September 2015
9	Book Release "Global Success @IT Careers"	14 September 2015
10	CO Workshop	6 October 2015
11	Mock HR	12 October 2015
12	Internal FDP on ERP	19 Nov 2015
13	Internal FDP on Big Data & Hadoop	17 Dec 2015
14	Internal FDP on Big Data & Hadoop	7 Jan 2016
15	QIP On Big Data & Hadoop	29 Jan, 30 Jan 2016
16	Laptop Repairing Workshop	7 to 17 Jan 2015
17	Semester Orientation	11, 18 January 2016
18	Parents Meet	18 January 2016
19	IT Conclave	4, 5 March 2016
20	Seminar on Blog Writing	Proposed on 23 March 2016
21	Alumina Meet	Proposed in April second week.

ATSS's
IICMR, Nigdi

Event Report 2015-16 : Department Name: MBA

Sr. No.	Event	Date
1	International Yog Day	19 June 2015
2	Induction Program (MBA - 2015-17)	03 August 2015
3	Student Development Program	19 August 2015
4	Certification in Digital Marketing	23 September 2015
5	Business Process Excellence-2015 Continuum Cutting Edge- Customer, Cost, Competition, Challenge.	04 September 2015 to 06 September 2015
6	INSAAN - Suggestion Scheme workshop	31 October 2015
7	PGRC - "Selecting Research Topic & Preparing Research Plan"	23 December 2015
8	Career Enhancement Program- Interview & Presentation by Ms. Madhavi Kharkar (Trainer & Consultant)	05 February 2016
9	UDAAN - 2016	06 February 2016 & 07 February 2016

ASR and ARKO Club Extracurricular Activities

Sr. No.	Event	Date
1	Success Story of Mehul Vyas -	10 August 2015
2	Fresher's Day	22 August 2015
3	Celebration of Rakhi Bandhan with Nachiketh Balagram	29 August 2015
4	Teacher's Day	07 September 2015
5	Ganesh Festival	17 September 2015
6	Nirmalya Collection	23 September 15
7	Dandiya Nights	17 October 2015
8	Vigilance Awareness Week	23 October 2015
9	Educational Trip to Rajasthan	31 December 2015
10	Road Safety Mission	27 January 2016
11	Vidyarthini Munch Program on Women Empowerment	12 February 2016

ATSS CBSCA

List of Events during 2015-16 [BBA, BBA (CA), BSc (CS)] Workshop / Seminars for Teachers & Students

Sr. No.	Event	Date
01	Yoga Workshop on account of International Yoga Day	21 June 15
02	Induction Program 2015-16 FY – BBA, BBA (CA), BSc (CS)	11 July 15
03	Android Workshop	14-15 July 15 24-25 July 15
04	FDP on Procrastination – the dreadful disease	16 July 15
05	Interaction of Police Personnel with Students	17 July 15
06	English sessions series	20 July – 20 August
07	Personality Development Workshop by A E Technologies	27 & 28 July 15
08	Workshop on Knowing Yourself	01 Aug 15
09	Workshop on Team Spirit	04 Aug 15
10	FDP session on Proficiency of English	19 Aug 15
11	Workshop session on OOSE Case Study	02, 18 Sept 15
12	Business Process Excellence – National Conference	04, 05, 06 Sept 15
13	Pre placement talk – Wipro	10 Sept 15
14	Seminar on TCS (Theory of Computer Science)	14 Sept 15
15	Tally Workshop	21 – 28 Sept 15
16	FDP on Time Management and Skill Development	24 Nov 15
17	Making Emergency Lamp Workshop	15-16 Dec 15
18	Parents Meet 2015	17 Dec 15
19	Workshop on Employability and Interview skills	19 Dec 15
20	FDP on Essence of Research	23 Dec 15
21	Workshop on Cyber Crime and its Awareness	04 Jan 16
22	Techno Bizz Spandan 2016	15-18 Jan 16
23	Mercedes Benz Presentation Expo [GAARE – Global Academy of Automotive Retail Excellence.]	02 Feb 16
24	State Level QIP – Role of Research to Elevate Teaching Prospects	05 – 06 Feb 16
25	Goal setting and Importance of Management Education	22 Feb 16
26	Cake and Pastry Making Workshop	27 Feb 16

ATSS ITI Activities

I.T.I. Activities from June 2015 to Jan 2016.

Sr. No.	Event	Date
01	Induction & Commencement of Session	17 August 15
02	Parent Meeting	01 September 15
03	Teacher's Day celebration	05 September 15
04	Progressive Assessment test	11 – 12 Sept 15
05	Industrial Visit – Gurukripa Engineering	03 Oct 15
06	Progressive Assessment test	08 – 09 Oct 15
07	Industrial Visit – Science Center	27 Oct 15
08	Parents Interaction regarding Student's Progress	18 Nov 15
09	First Quarterly Examination	21 – 24 Nov 15
10	Industrial Visit to Shrikant Engineering Industrial Visit to Bioson Engineering	30 Nov 15
11	Progressive Assessment test	03 Dec 15
12	Industrial Visit to Pandurang Engineering Industrial Visit to Rahil Engineering	05 Dec 15
13	Industrial Visit to Poona Gears	11 Dec 15
14	Student's Excursion to Konkan	04 – 07 Jan 16
15	TechnoBizz Spandan 2016	15 – 18 Jan 16
16	Board Semester Examination	25 -28 Jan 16

ATSS - List of Industrial Visits

01	Industrial Visit to Hydrotech, Chinchwad (BBA)	01 Aug 15
02	Industrial Visit to NIC (National Informatics Centre) (BBA (CA), BCS)	20 Aug 15
03	Industrial Visit to IDBI Bank (BBA)	22 Sept 15
04	Industrial Visit to SIMS Electronics (BCS)	26 Sept 15
05	Industrial Visit to Tata International DLT Pvt. Ltd. (MBA)	16 Oct 15
06	Industrial Visit to Wipro (BBA (CA), BCS)	23 Jan 16
07	Industrial Visit to Future India Group – Big Bazaar (BBA)	09 Feb 16
08	Persistent Systems, Pune. (MCA)	17 Feb 16
09	Industrial Visit to Parle G (MBA)	05 March 16
10	Industrial Visit to Impulse Technology (MCA)	11 March 16

ATSS CBSCA - List of Extra-Curricular Activities

01	Social activities during the Procession [Palkhi – Sant Tukaramji]	10 July 15
02	Tribute to Late Dr A P J Abdul Kalam	28 July 15
03	Homage to Teachers on occasion of GURU POORNIMA	31 July 15
04	Fresher's Day	08 Aug 15
05	Library Day celebration	12 Aug 15
06	Blood Donation Camp	13 Aug 15
07	69 th Independence Day function	15 Aug 15
08	Medical Check Up under NSS	27, 28, Aug 15
09	Student's Excursion to Alibaug	06 Dec 15
10	NSS Camp at Godumbre, Talegoan	25 Dec 15 to 03 Jan 16
11	Students Excursion to Konkan	04-07 Jan 16
12	Techno Bizz Spandan 2016	15-18 Jan 16
13	Sports Week	19-23 Jan 16
14	Republic Day celebration	26 Jan 16
15	Send off Party	19 March 16

Academic Results of 2014-15

Sr. No.	Course name	Passing %
1	MCA	83.5%
2	MBA	80.85%
3	BBA	81.81%
4	BBA (CA)	73.7%

Academic Toppers List 2014-15

Sr. No.	Name of the students	Course name	% of the topper
1	Sachin Kute	MCA	78%
	Vedant Kurhade		78%
2	Neha Parwala	MBA	73.03%
3	Ashwin Wavhal	BBA	74.71%
4	Ashwini Patil	BBA (CA)	78.45%
5	Bhaktija Avadhani	BSc (CS)	78.8%
6	Vaibhav Chorage	ITI D'man	71.83%

ATSS CBSCA Student Welfare Activities 2015-16.

Sr. No.	Event	Date and Time
1.	Techno Witz – Workshop on Making Emergency Lights And night bulb	15-12-2015 16-12-2015
2.	Library Day Celebration	8-09-2015
3.	Special Guidance Scheme lectures on Networking, PHP, etc.	July 2015- Feb 2016
4.	FDP on Making night bulb from mobile charger & Time Management	24-11-2015
5.	Earn and Learn Scheme for Students	July-2015 to Feb-2016
6.	Guidance on National courses (NSDC) on Beauty and hair style	11-1-2016
7.	Personality Development Program For Girls	22 Feb 2016
8.	Workshop on skill development – Making Cake & pastry	25 Feb 2016

ATSS CBSCA ARKO Activities 2015 – 16

1.	Teacher's Day	05 Sept 15
2.	Tribute to Late Dr. A P J Abdul Kalam	28th July 2015
3.	'Guru Poornima' a tribute to Teachers	31st July 2015
4.	Fresher's Day	8th August 2015
5.	Ganesh Festival	17th Sept - 21st Sept 2015
6.	TechnoBizz Spandan	15, 16 & 18 Jan 2016

ATSS CBSCA National Service Scheme Activity List 2015-16

01	International Yoga Day	21 June 15
02	Social Activity during Shri.Sant Tukaram Maharaj Palkhi Sohala	10 July 15
03	One day workshop on Police Training	17 July 15
04	Blood Donation Camp	13 Aug 15
05	Independence Day and a Skit play on A P J Kalam.	15 Aug 15
06	Medical Check up FY – BBA, BBA (CA), BCS	27 – 28 Aug 15
07	Police Mitra duties for Ganesh Festival	17 – 27 Sep 15
08	NSS Camp at Godumbre Tree Plantation at Godumbre (29 Dec 15) Swachh Bharat Campaign at Godumbre (30 Dec 15) Computer Literacy Training (31 Dec 15) Skit on Swachh Bharat (01 Jan 16)	28 Dec 15- 03 Jan 16
09	Pulse Polio Vaccination Camp Drive	20 – 21 Jan 16
10	Republic Day	26 Jan 16

Placement Report

Name of the department : MCA Department (Batch 2013-16), IICMR, Nigdi

Sr. No.	Company Name	No. Of Student Placed	Sr. No.	Company Name	No. Of Student Placed
1	Quick Heal	2	23	Timeless Learning Tech.	1
2	PTC	8	24	BetterLabs	1
3	Persistent Pool campus	5	25	Technodweep Technologies	2
4	Mithi Software	1	26	Quick Heal Pool Campus	
5	IMRB Poll campus	3	27	VASP Sol.	2
6	Webtech Dvelopers	2	28	Wipro	2
7	Dataman Software Systems	1	29	Moon Education Pvt. Ltd.	2
8	Eclerx	1	30	Major-brains	1
9	Vertis Microsystems	1	31	Krishna Web Developers	1
10	Peel-works	1	32	Angular Mi s	2
11	Triyama Software	2	33	Technomatic	2
12	Searce	1	34	Lexicon Networks I .	2
13	Quinnox	1	35	Optimistic	2
14	Tech Mahindra	10	36	BiCS Infotech Private Limited	1
15	CareerTech sol.	4	37	RSI Infotech	2
16	Evolve Technologies	2	38	Krishna Web Service	2
17	Syon Research Labs	1	39	Exposys	3
18	Invent Media Web Technologies	1	40	Sys Code Technologies	1
19	Tata Comuniacation Ser.	1	41	UniStar Softech	1
20	KSCPL	1	42	Anutham Technologies	1
21	I Wish Tech	2	43	Genie	2
22	Symantec	4	44	Off-campus	6

ATSS CBSCA Placement Report

Sr. No.	Name of Company	Number of students placed
1	Searce	1
2	Wipro	8
3	TCS BPO	3
4	Cognizant	2
5	ATOS	6
6	Jetking Educomp	2

Placement Report

Name of the department : MBA Department (Batch 2014-16), IICMR, Nigdi

Sr. No.	Company Name	No. Of Student Placed	Sr. No.	Company Name	No. Of Student Placed
1	Jaro Education Pvt Ltd.	1	15	DalComp Technologies (India)Pvt. Ltd	1
2	Kelvin Cold Chain Logistics Pvt. Ltd.	1	16	WNS India	1
3	Bajaj Capital Ltd.	2	17	Shreeyash Auto Ancilaries Pvt. Ltd.	1
4	ICICI Prudential Life Insurance Co. Ltd.	6	18	Money Plant Consulting	1
5	METRO Global Business Services Pvt. Ltd	1	19	SLK Global BPO Services Pvt. Ltd.	1
6	Peoplesy Infosolutions P. Ltd.	2	20	Salahkaar Consultants	1
7	TSL Marketing	1	21	Angel India Cad Cam Pvt. Ltd	1
8	Concord HR Solutions	2	22	Rajyog Bajaj	1
9	Envicare Technologies Pvt. Ltd.	1	23	IndusInd Bank	1
10	FDC Limited	1	24	Hero Honda Pratibha Motors	1
11	Velocity	1	25	Syntel Ltd	1
12	ICICI Securities	1	26	HDFC Securities	1
13	Stepon Engineers Pvt. Ltd.	1	27	eClerx Services Limited	1
14	Grab Services	1	28	Sherkhan Ltd	1

Faculty Achievements: MCA Department, IICMR, Nigdi

Sr. No	Name of the Faculty	Achievement Details
1	Dr. Deepali Sawai	Invited as Technical Committee Member at 2nd International Conference on Systems, Science, Control, Communication, Engineering and Technology 2016 at Coimbatore, India from 18th March, 2016 and 19th March, 2016 Selected as Adviser for IJICAR Management Journal..
2	Prof. Priya Deshpande	Published paper in International Journal of Engineering Science Invention Research Development, www.ijesird.com e 2, Issue 4, on "Effect of Schedule Performance Index on Cost Estimation in Earned Value Management and Earned Schedule using Weibull, Gamma and Exponential Function."

3	Ms.Megha Mutalik	Presented paper on "Mobile phone Cloning: Past, Present, Precaution" in International conference on Electrical, Electronic and Computer sc. Engineering on 25 th Jan2015 at Pune .ICEE CSE 2015
4	Ms.Kiran Shinde & Ms. Megha Mutalik	Published paper on "Business Intelligence on Social Media" in I4 Journal Volume 9 Issue 01, Number ISSN -09752757
5	Prof. Renu Mathew	Enrolled for Ph.D. under Savitribai Phule Pune University held on 11th June 2015 @ IICMR Post Graduate Research Centre(IICMR-PGRC)

Faculty Achievements: MBA Department, IICMR, Nigdi

Sr.No.	Name of the faculty/student	Achievement details
1	Dr.Abhay Kulkarni	<p>Presented Paper on "Study of Organic Product for Developing Demand Chain from Farmer's Land to Customers Plate", 9th ISDSI International Conference, GIM,GOA JAN-2-01-2016</p> <p>Honoured as Session Chairman on "Study of Organic Product for Developing Demand Chain from Farmer's Land to Customers Plate"</p> <p>9th ISDSI International Conference , GIM,GOA JAN-2-01-2016,Decision Science Institute</p> <p>Honoured as Chief Guest Valedictory on 22nd National Confernce - "Teacher Education & Training: Emerging Trends & Issues" ,SPH High school & NB Mehta Science college, Bordi,Dhaanu</p> <p>Conducted FDP Changing role of Teachers &"Evolve to Excel" - C.T. Bora College, Shirur</p> <p>Conducted FDP," Changing role of Teachers & Evolve to Excel" - Indrayani College, Talegaon,</p> <p>Panel member for "Smart City" Symposium organised by PMI at SCMHRD</p> <p>Conducted Phd Course work on " Qualitative research" at MGV Institute of Management , Nashik</p> <p>Conducted Phd Course work on "Qualitative research" at Dy. Patil, Lohegaon,Pune.</p> <p>Contributed as Judge, "Evolve to Excel through Employee Engagement" at Arora Towers, 26th National Conference in INSAAN</p>

2	Ms.Manisha Kulkarni	<p>Published Paper on "Study of Organic Product for Developing Demand Chain from Farmer's Land to Customers Plate"</p> <p>9th ISDSI International Conference ,GIM,GOA JAN-2-4-2016</p> <p>Awarded "Upkramsheel Skhishan award" in the year 2015 by lion's club for extra contribution in the field of education</p> <p>Special Guest & Speaker on addressing on 22nd National Conference - "Teacher Education & Training: Emerging Trends & Issues" ,SPH High school & NB Mehta Science college, Bordi,Dhaanu</p> <p>Conducted FDP Changing role of Teachers &"Evolve to Excel" - C.T. Bora College, Shirur</p> <p>Conducted FDP,"Changing role of Teachers & Evolve to Excel" - Indrayani College, Talegaon,</p> <p>Contributed as Session Chairman, "Evolve to Excel through Employee Engagement" at Arora Towers, 26th National Conference in INSAAN</p>
3	Ms. Priyanka Dhoot	<p>Presented Paper on " A Study Of Investment Pattern on the basis of Demographic Traits"</p> <p>International Journal of Research - GRANTHA-ALAYAH, ISSN- 2350-0530(O) ISSN- 2394-3629(P), Vol.3, Iss.11, November, 2015</p>
4	Dr. Madhavi Deshpande	<p>Contributed as Session Chairman, "Evolve to Excel through Employee Engagement" at Arora Towers, 26th National Conference in INSAAN</p>

Faculty Achievements: ATSS CBSCA Chinchwad

Sr.No.	Name of the faculty	Achievement details
1	Dr Aruna Deoskar	<p>Honoured as Best Educationist award by Maharashtra Police Group and MNS, Maharashtra.</p> <p>Published Research paper - Effectiveness of PBTS Scheduling Algorithm for Mobile System: Deterministic Approach. International Journal of Information Technology & Computer Sciences Perspectives; ISSN: 2319-9016(print) ISSN: 2319-9024 2013 Impact factor: 5.058</p> <p>Published Research Paper - Quality Analysis of Portable Mobile Phone Charger. IICMR Journal 1⁴ Referred Research Journal Volume8,ssue 2 2014 ISSN #0975-2757</p> <p>Published Research Paper - Evolution of mobile technology and its impact. International conference on innovation: Leading the</p>

		revolution-12 th sept 2015,DACC college Pune ISSN 2249-7455. Authored a Book on Software testing (BBA – CA) Sem 04. Nirali publication ISBN 978-93-5164-854-3
2	Prof Dinesh Lahori	Awarded M Phil Degree In Commerce from SPPU. Won Article Review and Book Review Competition under Library Day Competitions. Delivered a session – “Exploring Research Ideas” at State Level Seminar. State Level Seminar under QIP of SPPU – “Tool of Research to Elevate Teaching Prospects” 05 – 06 Feb 16. Presented a paper - Employee Empowerment and its Preferment. International Conference on Ongoing Research in Management and IT. 08-09 Jan 2016 Vol II, ISBN – 978-81-924861-9-2 Influence of Digitalization on Tomorrow's Retail. International Conference on Ongoing Research in Management and IT 08-09 Jan 2016 Vol II, ISBN – 978-81-924861-9-2
3	Prof Heena Sharma	Worker's Participation in Management, National Seminar “ABHINAVAN” ISBN 978-93-5202-440-7 at Alard institute of Management Science, Pune. Presented Research Paper - Study of impact of whats app on students and working professional, International conference on innovation leading the revolution -12 th Sept 2015 DACC college Pune. Workshop on “Restructuring of third year B.C.A and M.C.A Practical slips” Dr.D.Y.Patil College, Pimpri, Pune.
04	Prof Swati Jamble	Workshop on Lab Course Implementation of T.Y.B.Sc(CS) BCUD,Savitribai Phule pune university Workshop on “Restructuring of third year B.C.A and M.C.A Practical slips” Dr.D.Y.Patil College Pimpri,Pune
05	Prof Kapil Hole	Workshop on “Embedded system design using ARM Cores, Pune institute of computer technology, Pune.
06	Prof Vinaya Keskar	Attended one day workshop Bsc(cs) on syllabus restructuring. P.V.G college, Pune.
07	Prof Vandana Pednekar	Published a book on Java Programming, Thakur Publications. Published a book on Advanced Java, Thakur Publications. Honored as "Adishri Best Teacher" Award by Police Pravah Magazine, Batmi Jagat & Kadambini Group
08	Prof Vikas Tayade	Authored a Book on Software testing (BBA–CA) Sem 04. Nirali publication ISBN 978-93-5164-854-3

IICMR, Nigdi : Student's Achievement

Sr.No.	Name of the Student	Achievement details
1	Ms. Pratima Shelar(MCA)	Elected as Sarpanch of Dhahuli ,Vadgaon
2	Mr. Mayur Bongane(MCA)	Elected as Vice President of YIN (SAKAL Initiative) Pimpri Chinchwad Area
3	Ms. Tejashri Deshpande (MCA I)	Won 3 prize at Sugam Sangit Competition organised by Shrirang Kalaniketan, Talegaon Dabhade
4	Vaibhav Galakatu (MBA)	Got 3 rd Prize in SIP Competition at Matrix Business School on 29 th Aug 2015
5	Poorva Naigaonkar (MBA)	Selected in top 8 - Book review in MITSOM 29 th Sep 2015
6	Mr.Santosh Bhalerao (MBA)	Participated in Inter College Book Review Competition, Allana Institute of Management Science, Pune on 15th Sep.2015

ATSS CBSCA Student's Achievement

Sr. No	Name of the Student	Achievement Details
1.	Rajendra Kumar Yadav and Shiju Nair - TYBSC	Presented a Research Project at Avishkar University level - Social Media Message Protecting System
2.	Rupesh Nawale and Akshar Nikam - TYBSC	Presented a Research Project at Avishkar Zonal level - Helping Hands in Accident
3.	Satish Patil and	Presented a Research Project at Avishkar Zonal level - Avishkar Management System
4.	Rohit Mishra and Abhijeet Kalathil -FYBSC	Presented a Research Project at Avishkar Zonal level - Generation of Electricity using Ceiling Fan
5.	Sumeet Patil and Gokul Garpagare- FYBSC	Presented a Research Project at Avishkar Zonal level - Railway Accident Prevention System
6.	Kshitija Raut and Monalisa Swain- SYBSC	Presented a Research Project at Avishkar Zonal level - Driver Alcohol Detection System
7.	Sneha Shinde - SYBCA	Secured 1 st Rank in Maharashtra State Power lifting Championship Dec 2015. Selected for National Level University Women Power lifting Championship 15 dec 2015. Secured 5th Rank in National level Power lifting Championship held in Tamilnadu in Jan 2016

8.	Lokendra Tamatta – SYBBA	Secured 1 st Rank in Debate competition @ Leelawati college Warje,Pune.(alongwith Satish Sahu) Secured 2 nd Rank in Power Point Presentation competition @ Genba Sopanrao Moze college, Yerwada, Pune Won Book Review Competition – organized on the occasion of Library Day.
9.	Satish Sahu – SYBBA	Secured 1 st Rank in Debate competition @ Leelawati college Warje,Pune. (along with Lokendra Tamatta) - Secured 1 st Rank in “Brand Maniac” held at Sinhgad Institute of Management Studies.(alongwith Sushant Munde) - Secured 2 nd Rank in “The Quest” Udaan held at IICMR, Nigadi - Secured 1 st Rank in quiz competition held at Genba Sopanrao Moze College. - Secured 1 st Rank in “100 Me startup” and 1 st rank in Business quiz held at Dr. DY Patil Management college, Pimpri.
10.	Sushant Munde – SYBBA	Secured 1 st Rank in Quiz competition @ Genba Sopanrao Moze college ,Yerwada,Pune - Secured 1 st Rank in Quiz competition @ D.Y.Patil College Pimpri,Pune - Secured 2 nd Rank Quiz competition @ Modern College Ganeshkhind,Pune
11.	Krishna Kohli – SYBBA	Secured 2 nd Rank in Power Point Presentation competition at Genba Sopanrao Moze college, Yerwada,Pune
12.	Ketan Amle – SYBBA	Secured 3 rd Rank in Quiz competition at Genba Sopanrao Moze college ,Yerwada,Pune
13.	Gauri Mahale & Pranita Kotulkar from T.Y.B.Sci (Com. Science)	Secured 3 rd Rank in State Level C/C++ Programming Competition ,IICMR Nigadi
14.	Sayali A Mangudkar (FYBCA) Tejashree Kakade (TYBCS) Prajakta Kshirsagar (SYBCA) Lokendra Tamatta (SYBBA), Jwala N (SYBSCS)	Intra Collegiate Book Review Competition – English Section on the occasion of Library Day
15.	Prajakta R Deshmukh (SYBCS), Pooja Sawant (TYBCS) Gayatri Kurungle (FYBCS)	Intra Collegiate Book Review Competition – Marathi Section on the occasion of Library Day
16.	Abhishek Kumar Seet (SYBCA), Mahtab Alam (SYBCA)	Winner -Intra Collegiate Poster Making Competition on occasion of Library Day
17.	Kirti Rajput, Sahiba Pinjari, Mayuri Asodekar, Harsha Saibay, Amit Chauhan, Madan Patel (TYBCA Group)	Runner-up Intra Collegiate Poster Making Competition on occasion of Library Day

“यांनी दृष्टीकोन बदलून आपले आयुष्य बदलले”

– जयप्रकाश भालचंद्र झेंडे
औद्योगिक सल्लागार आणि प्रशिक्षक

अपयशाने खचून न जाता सतत प्रयत्न सुरु ठेवण्याची शिकवण आपल्याला अनेक यशस्वी माणसांनी दिली आहे. अमिताभ बच्चन, डॉ अब्दुल कलाम, धीरूभाई अंबानी हे त्यापैकी काही. सातत्य आणि सोशिकता या गुणांद्वारे यशाचा मार्ग सुकर होतो याचे अतिशय जीवंत उदाहरण म्हणजे थॉमस अल्वा एडिसन.

यशस्वी होण म्हणजे कधीच अपयश न येणं असे नसून अंतिम ध्येय गाठणं असे आहे. याचा अर्थ “प्रत्येक लढाई जिंकणं असा नसून अंतिम युद्ध जिंकणं असा आहे.” हे एडविन ब्लिस याचं हे वाक्य आपल्याला आयुष्यात निराश न होता अंतिम ध्येय/ यश गाठे पर्यंत त्याच उत्साहाने सतत कार्यरत राहण्याचा सल्ला देते. आयुष्यात अशी अनेक माणसं आपण पाहतो कि ती छोट्या छोट्या अपयशाने अगदी निराश होऊन विशिष्ट गोष्ट मिळविण्याचे आपले प्रयत्नच सोडून देतात, थांबवितात. माझं नशीब हे असचं आहे, असं मानून स्वतःला दोष देत बसतात. याचा परिणाम निष्क्रीयतेत होतो आणि अनेक संधींना ते मुकतात. यश मिळविण्यासाठी एक गोष्ट मनात बिंबवायला हवी की, 'माझा जन्मच मुळी यश मिळविण्यासाठी झाला आहे, यश मिळविणे हा तर माझा जन्मसिद्ध अधिकार, हक्क आहे आणि तो मी मिळविणारच' आपली स्वप्ने प्रत्यक्षात उतरविण्यासाठी आपल्याकडे खालील गोष्टी असणे आवश्यक आहेत.

१. ज्वलंत इच्छा
२. यशासाठी झपाटून टाकणारी जिद्द
३. आपल्याला काय करावयाचे आहे त्याबद्दल सुस्पष्ट योजना आणि
४. सातत्य

यश आणि अपयश

काम सुरु करण्याआधी अपयशाची भीती पूर्णपणे काढून टाकायला हवी. जेव्हा आपण अपयशाचा विचार करतो तेव्हा आपल्या असे लक्षात येते की, अपयशामुळेच आपल्याला ख-या यशाची किंमत कळते. अपयशामुळेच व्यक्तीतील सर्वोत्तम सुप्त शक्ती बाहेर पडतात. त्यांचा योग्य विकास होतो. यश आणि अपयश वेगळे नसून खरतर एकाच नाण्याच्या त्या दोन बाजू आहेत. अपयश जितके तत्कालीन आहे तितकेच यश देखील. यशा सारखेच अपयश देखील कायम राहत नाही. आपण जेव्हा अपयशाचा स्वीकार करून थांबतो तेव्हाच आपला खरा पराभव होतो. अपयश आपल्याला थांबविणारा दगड नाही तर यशाकडे घेऊन जाणारी पायरी आहे असे मानायला हवे.

यश आणि अपयश या विषयावर आजपर्यंत बरच विचार मंथन झालेले आहे. पूर्वी काय घडलय, याचा अभ्यास करून त्यावरून आपण बोध घेतला पाहिजे, आता आपण काय करायचे हे ठरविले पाहिजे. यशस्वी झालेल्या माणसांची चरित्रे, कथा आपण वाचतो, ऐकतो. त्यावरून अस लक्षात येते की, ही माणस कोणत्याही काळात होऊन गेली असली तरी त्यांच्या यशा मागे काही विशिष्ट आणि समान गुण आहेत. हे गुण शोधून आत्मसात केले तर आपणही यशस्वी होऊ. त्याच प्रमाणे अपयशाला देखील काही विशिष्ट गुण, कारणं जबाबदार असतात. अपयश देणारे हे गुण, ही कारणे आपण टाळली तर आपल्याला अपयश येणार नाही. यश मिळविणे ही काही रहस्यमय गोष्ट नाही. काही मुलभूत तत्वांचं सातत्याने आचरण केले तर यशाचं फळ त्याला लागतच. त्याच प्रमाणे अपयश देखील टाळता येते. हे ऐकायला अगदी साधं, सोपं वाटेल. खर म्हणजे सर्वच सत्यं ही साधीच असतात परंतु ती सोपी असतात अस मात्र मला म्हणायचं नाही तर ती प्रयत्न साद्य असतात.

यशस्वी होणे हे सर्वस्वी आपल्या प्रयत्नांवर अवलंबून असते. डॉक्टर जसे रोगाची लक्षणे शोधून काढतात आणि त्यावर उपाय करून

रोग बरा करतात. त्याचप्रमाणे आपल्या अपयशाची कारणे शोधून त्यावर मात करणे, तसेच यशाचे परीक्षण करून त्यासाठी लागलेल्या गुणांचे अजीवन आचरण करणे यशासाठी महत्वाचे ठरते. त्यामुळे यशातील सातत्य आपण टिकवू शकू. त्याच प्रमाणे जीवनात खरे यश मिळविणा-या उत्तुंग व्यक्तीमत्वांचा आदर्श देखील डोळ्यासमोर ठेवणे गरजेचे आणि उपयुक्त ठरेल.

आपण आता अशी काही उदाहरणे बघणार आहोत की, ज्यांनी आपल्याला आलेले अपयश पचवून आपल्या ध्येयाचा पाठपुरावा केला नसता तर हे जग या उत्तुंग व्यक्तीमत्वांना पारखेच झाले असते.

महात्मा गांधी

हातात काठी व अंगावर खादीचा पांढरा पंचा असणा-या या महात्म्याने जगाला शांतीचा आणि अहिंसेचा महान संदेश दिला. तसेच याच शक्तीच्या जोरावर त्यांनी स्वतंत्र भारताचे स्वप्न सत्यात उतरविले. मनाच्या कणखरतेने त्यांनी सामर्थ्यशाली ब्रिटीश सरकारला नमविले.

गांधीजींच्या जवळ रीतसर रेल्वेच्या पहिल्या वर्गाचे तिकीट असून देखील त्यांना रेल्वेच्या डब्यातून बाहेर काढण्यात आले; कारण ते भारतीय म्हणजे कृष्णवर्णीय होते. अमानवीय असमानतेने त्यांचा अभिमान कमालीचा दुखावला गेला. ही घटनाच गांधीजींच्या जीवनाला कलाटणी देणारी ठरली.

अशा कटू अनुभवातून देखील माणूस खूप काही शिकू शकतो. फक्त अशा बाबींचा विचार योग्य दृष्टीकोनातून व्हायला हवा; तसेच आपण अशा प्रसंगांवर प्रतिक्रिया कशी देतो, त्यातून कोणता धडा घेतो हे महत्वाचे ठरते.

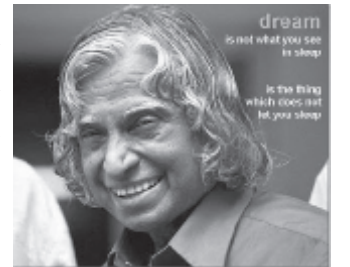
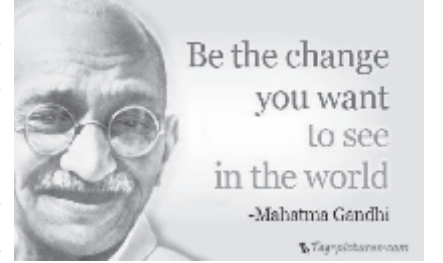
त्यांनी दिलेला संदेश

१. माणुसकीवरील श्रद्धा ढळू देऊ नका. माणुसकी ही समुद्रा सारखी आहे. समुद्रातील काही थेंब घाण असले तरी समुद्र काही घाण ठरत नाही.
२. आपल्या आयुष्यालाच आपला संदेश बनवा.
३. संपत्ती आणि संसार सोडायची गरज नाही. फक्त त्यातील आसक्ती सोडा.
४. स्वतःला बदला.
५. क्षमा करा परंतु लक्षात ठेवा की क्षमा ही वीरालाच शोभून दिसते.
६. आपल्या परवानगी खेरीज कोणीही आपला अपमान करू शकत नाही.
७. तणावमुक्त आणि साधे आयुष्य जगा.

डॉ. अब्दुल कलाम

गरीब कुटुंबात सात भावंडांमध्ये जन्मलेला पाचवा मुलगा. उदरनिर्वाह चालविण्यासाठी वर्तमानपत्रे विकत होता. शालेय शिक्षणात तो अतिशय सामान्य बुद्धीचा समाजाला जात होता. परंतु धर्म आणि अग्निबाणाने त्याला वेडे केले होते. त्यांनी तयार केलेला पहिला अग्निबाण जमिनीवरच खाली कोसळला होता. त्यांनी तयार केलेली क्षेपणास्त्रे अनेकदा कुचकामीच ठरली होती. अशावेळी सर्वसामान्य माणसाने हताश होऊन काहीतरी दुसरा मार्ग पत्करला असता. परंतु तसे झाले नाही. जिद्दीने पुढे पुढे जात ते भारतीय अवकाश युगाचे अद्वितीय सम्राट ठरले. भारतीय क्षेपणास्त्रे क्षेत्रात तर त्यांनी 'न भूतो न भविष्यती' अशी ऐतिहासिक कामगिरी करून दाखविली.

हेच ते महान डॉ. अब्दुल कलाम. पुढे आपल्या राष्ट्रपती पदाच्या कारकिर्दीत तर ते राष्ट्रपती पदाला आणि भारताला देखील वेगळ्याच

उंचीवर घेऊन गेले. भारतीय तरुणांना त्यांनी २०२० सालापर्यंत जागतिक महासत्ता बनविण्याचे स्वप्न देऊन सर्व तरुणाईत दुर्दम्य उत्साह भरला.

त्यांनी दिलेला संदेश

१. आपणच आपल्या भारताचे रक्षण करायला हवे.
२. आपण प्रगत देशांच्या यादीत आपले नाव घालायला हवे.
३. आपण ताकदवान बनायला हवे कारण ताकदीचाच ताकद आदर करते, आपण फक्त सैन्याचीच नाही तर आपली आर्थिक ताकद देखील वाढवायला हवी.

धीरूभाई अंबानी

बहुतेक माणसे परिस्थितीला शरण जातात. त्यामुळे त्यांच्या क्षमता संकुचित होतात आणि ते अपेक्षित कामगिरी करू शकत नाहीत. धीरूभाईंचे तसे झाले नाही परिस्थितीलाच त्यांनी शरण यायला लावले त्यामुळे ते भवितव्याला वेगळा आकार देऊ शकले आणि आदर्श व्यावसायिक व्यक्तिमत्व उभे करू शकले. गुजराथ मधील एका खेड्यात त्यांचा जन्म झाला. नशीब काढण्यासाठी ते एडनला गेले. तेथे त्यांनी एका पेट्रोल पंपावर काम सुरु केले. तेथील पेट्रोल रिफायनरीज बघून एकदा ते आपल्या मित्राला म्हणाले होते. “मी देखील अशाच रिफायनरीज तयार करेन” आणि ते त्यांनी खरे करून दाखविले. आपल्या शब्दकोशातून 'अशक्य' हा शब्दच जणू त्यांनी पुसूनच टाकला होता. जग हे आव्हान देणारे आणि अमर्याद संधी उपलब्ध असणारे आहे अशी प्रेरणा त्यांनी निर्माण केली. अनेक धोके पत्करून आणि धैर्य दाखवून आपल्याकडे काही नसले तरी आपण बरेच काही घडवून आणू शकतो हे त्यांनी स्वतःच्या उदाहरणाने दाखून दिले, सिद्ध केले.

त्यांनी दिलेला संदेश

१. मोठी स्वप्ने बघा. कल्पकता ही काही कोणा एकाची मक्तेदारी नाही. फायदा कमाविण्यासाठी आपल्याला कोणाच्याही निमंत्रणाची आवश्यकता नाही.
२. प्रयत्न सोडू नका. धैर्यावर अतूट विश्वास ठेवा.
३. आपण निष्ठेने आणि अचूक काम केले की यश मिळतेच.
४. अनंत अडचणी आल्या तरी आपल्या उद्दिष्टांचा पाठलाग करा आणि विपत्तींचे रूपांतर संधीत करा.

नरेंद्र मोदी

नरेंद्र मोदी हे २०१४ सालच्या सार्वत्रिक लोकसभा निवडणूकीत वादातीत प्रभुत्व मिळवून विजयी झाले आणि भारताच्याच नव्हे तर जगाचा कौतुकाचा विषय बनले. भारतीय जनता पार्टीला मिळालेले हे अपूर्व आणि ऐतिहासिक यश होते. लहान वयातच नरेंद्र ने चहा विकणारा मुलगा म्हणूनच आपल्या व्यावसायिक कारकिर्दीला सुरुवात केली. बराच मोठा आणि खडतर प्रवास करित जगातील सर्वात मोठ्या लोकशाही देशाचे ते पंतप्रधान झाले. आत्मविश्वास आणि निष्ठा यांच्या जोरावरच त्यांनी हा पल्ला गाठला आहे.

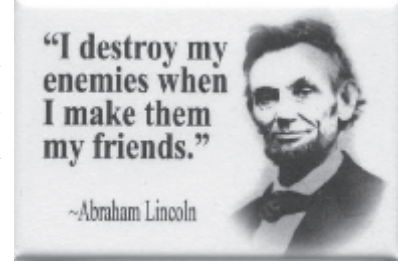
चहाच्या टपरीवर काम करणा-या या मुलाने संघात पूर्णवेळ स्वयंसेवक म्हणून प्रवेश केला. त्यांना त्यांच्या वरिष्ठ सहका-यांकडून जुजबी प्रशिक्षण मिळालेही असणार. परंतु त्यावर समाधान न मानता काम करता करता त्यांनी राज्य शास्त्रातील उच्च पदवी देखील संपादन केली. पक्षातील आपल्या कामाची उंची आणि कक्षा ते सतत रुंदावत राहिले. जवळ जवळ तेरा वर्षे गुजरात मधील अत्यंत लोकप्रिय आणि परिणाम कारक मुख्यमंत्री म्हणून त्यांनी लौकिक संपादन केला.

त्यांनी दिलेला संदेश

निष्ठा, प्रचंड आत्मविश्वास आणि कठोर पारिश्रम यांच्या जोरावर माणूस काहीही साध्य करू शकतो. आपले ध्येय गाठू शकतो.

अब्राहम लिंकन

एकटा माणूस किती अपयश सहन करू शकतो हे जाणून घ्यायचं असेल तर अमर्याद अपयशांचा जिद्दीने सामना करण-या या महामानवाकडे बघा, त्याच चरित्र जाणून घ्या. परिस्थितीशी धीरोदात्तपणे लढत शेवटी ते अमेरिकेच्या अध्यक्षपदावर आरूढ झाले आणि त्या पदालाच त्यांनी वेगळी झळाळी दिली.

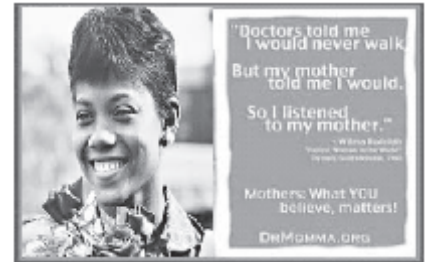
त्यांचे जीवन म्हणजे अपयशाच्या पराकाष्ठेचा एक मोठा प्रवासच आहे. ते तरुण वयातच व्यवसायात अपयशी झाले. वयाच्या बाविसाव्या वर्षीच विधीमंडळाची निवडणूक हरले. चौवीसाव्या वर्षी परत व्यवसायात अपयशी ठरले. सव्वीसाव्या वर्षी ऐन तारुण्यात पत्नीच्या मृत्यूचे दुःख त्यांना पचवावे लागले. सत्ताविसाव्या वर्षी नैराश्याने ते पार खचून गेले. वयाच्या चौतिसाव्या वर्षी ते संसदीय विधीमंडळाची निवडणूक हरले. पंचेचाळीसाव्या वर्षी ते सेनेटच्या निवडणुकीत पराभूत झाले. सत्तेचाळीसाव्या वर्षी उपराष्ट्रपती होण्याच्या प्रयत्नात ते अपयशी ठरले. परत एकदा एकोणपन्नासाव्या वर्षी एका सेनेटच्या निवडणुकीत ते अपयशी झाले. ही अपयशांची मालिका मात्र अमेरिकेच्या अध्यक्षपदी, बावन्नाव्या वर्षी निवडून येवून त्यांनी खंडीत केली. त्यांना आपण अपयशी व्यक्ती म्हणाल का? आपली धडपड मध्येच थांबून ते थांबले असते तर? जग एका उत्तुंग व्यक्तिमत्त्वाच्या कामगिरीला, पारखे झाले असते, मुकले असते. लिंकन यांच्या दृष्टीने अपयश हि तात्पुरती माघार होती. तो काही अंतिम टप्पा नव्हता. अमेरिकेतील एक दूरदर्शी आणि महान मानवतावादी राष्ट्रपती म्हणून त्यांनी ओळख, मान्यता मिळविली.

त्यांनी दिलेला संदेश

१. या राष्ट्रातील स्वतंत्र्याचा नवीन जन्म होईल आणि ते लोकांचे, लोकांनी, लोकांसाठी चालवलेले सरकार ठरेल. हे सरकार पृथ्वीच्या अंतापर्यंत नष्ट होणार नाही.
२. सदैव लक्षात ठेवा की, आपण स्वतः यशासाठी केलेली प्रतिज्ञा, निश्चय इतर कोणत्याही गोष्टीपेक्षा महत्त्वाचा आहे.
३. शेवटी आपण किती वर्षे आयुष्य जगलात हे मोजले जात नाही, तर या वर्षात आपण काय मिळवले हे मोजले जाते.
४. चरित्र हे झाडासारखे आहे, तर कीर्ती, नावलौकिक हे सावली सारखे आहे. सावली हे तर आपले विचार असतात, परंतु झाड हे सत्य आहे.

विल्मा रुडाल्

“असाध्य ते साध्य करता सायास कारण अभ्यास तुका म्हणे” हे तुकाराम महाराजांचे म्हणणे विल्मा रुडाल्फ यांनी अक्षरशः खरे करून दाखवले आहे आपल्या बावीस भावंडातील विसावी मुलगी. वडील रेल्वे फलाटावर हमाल आणि आई मिळेल ते काम करून संसाराला हातभार लावीत असे. चार वर्षांची असतांनाच तिला दोनदा 'न्यूमोनिया' आणि 'तांबडा ज्वर' झाला. त्यातच तिला पोलीओनेही ग्रासले. ही मुलगी जमिनीवर पाय देखील ठेऊ शकणार नाही असे भविष्य डॉक्टरांनी तिच्याबद्दल वर्तविले होते. म्हणजे आयुष्यभर या पोरीला आपला लंगडा

पाय घेऊनच वावरावे लागणार होते. परंतु अशाही परिस्थितीत तिची आई विल्माला सांगत असे “बेटा! आता देखील तू मनात आणलस तर तुला हवे ते काहीही तू करू शकशील” याचा परिणाम म्हणून विल्माने जगातील सर्वात वेगवान धावपटू होण्याचे ठरविले. वयाच्या नवव्या वर्षी तिने पायाच्या लोखंडी पाट्या काढून फेकून दिल्या आणि तेराव्या वर्षी ती धावू लागली. सुरवातीच्या भाग घेतलेल्या प्रत्येक स्पर्धेत तिला पराभवाचा सामना करावा लागला. परंतु खचून न जाता ती स्पर्धेत भाग घेताच राहिली. त्यामुळे मात्र पुढील सर्व स्पर्धात विजयाची माळ तिच्याच गळ्यात पडू लागली. या सर्वात कळस म्हणजे पोलिओने अपंग झालेली मुलगी १९६० सालच्या ऑलिंपिक स्पर्धेत जगातील

सर्वात वेगवान धावपटू ठरली होती. इतकेच नाही तर एकाच वेळी तीन सुवर्ण पदके जिंकणारी अमेरिकेतील ती पहिली महिला धावपटू ठरली होती.

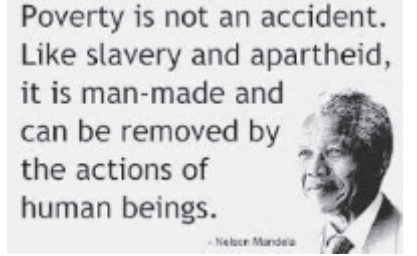
तिने दिलेला संदेश

“निसर्गाने दिलेली क्षमता, चिकाटी आणि आत्मविश्वास यांच्या जोरावर आपण काहीही हस्तगत करू शकतो मात्र यासाठी आपल्याला प्रचंड धैर्य आणि ज्वलंत इच्छा निर्माण करायला हवी, मग जगातील कोणतीही गोष्ट, ध्येय आपल्याला अशक्य नाही”

नेल्सन मंडेला

वंशभेदीच्या तिरस्करणीय पद्धतीला विरोध केल्यामुळे सत्तावीस वर्षे तुरुंगात काढलेल्या नेल्सन मंडेलांची १९९० मध्ये सुटका झाली. त्यांच्या सुटकेमुळे दक्षिण आफ्रिकेतील काळ्या लोकांच्या मुक्ततेची वाट मोकळी झाली.

अत्यंत प्रसिद्ध आणि जगातील प्रभावशाली नेत्यांमध्ये त्यांची गणना होते. त्यांचा जन्म एका धनगराच्या पोटी झाला होता. भारभूत शिक्षण पद्धतीशी झगडून ते एक यशस्वी वकील झाले. वर्णभेद ही जगातील जाचक समस्या मिटविण्यासाठी त्यांनी प्रयत्नांची पराकाष्ठा केली.

त्यांनी दिलेला संदेश

आपण अशा समाजाची निर्मिती करायला हवी की जेथे त्यातील कोणीही माणूस दुस-या माणसाचे शोषण करणार नाही, त्यावर आक्रमण करणार नाही आणि त्याला नागविणार देखील नाही.

डॉ. व्हिक्टर फ्रॅंकल

हिटलर या कर्दन काळाची दाट छाया पडलेला तो काळ. एक मानसरोग तज्ञ, ज्यू असल्यामुळे त्यांना हिटलरच्या छळ छावणीत टाकले गेले. त्यांच्या समोर त्यांचे आई वडील आणि बायको यांचे आयुष्य संपविण्यात आले. आजूबाजूची सर्वच माणसे भयानक निराशेच्या वातावरणात मरणाची वाट पाहत होते. कुठून आणि कशी जगण्याची जिद्द डॉक्टर व्हिक्टर फ्रॅंकल यांनी पैदा केली. अनेक यातना सोसलेल्या रात्रीतून ते जागे झाले. समोर बघतात तर अरुण आपल्या सोनेरी रथातून त्यांना दर्शन देत होता. बस एवढा एकच क्षण साक्षात्कारी ठरला. डॉक्टरांना एक महान सत्य सांगून गेला. अशा ही परिस्थितीत जगण्याची प्रेरणा कशी मिळवायची याचा साक्षात्कार डॉक्टरांना झाला. त्यांच्या मनात आले सूर्योदयाचा हा आनंद माझ्याकडून कोणीही, या परिस्थितीत हिटलर देखील, हिरावून घेऊ शकत नाही. त्यांनी तर आनंदाने आणि उत्साहाने जगायचं ठरवलं परंतु इतरांना देखील ही प्रेरणा वाटायची हे व्रत घेतलं आणि ते पीडितांचे उद्धारकरते झाले.

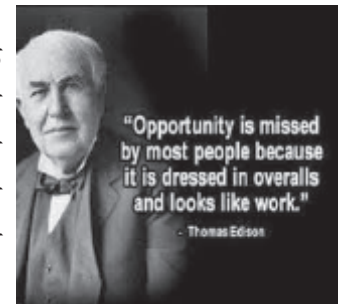

त्यांनी दिलेला संदेश

“एक गोष्ट की जी दुसरा माणूस आपल्या पासून कधीच हिरावून घेऊ शकत नाही, ती म्हणजे आपल्या बाबतीत घडलेल्या गोष्टीचा आपण करावयाचा प्रतिकार. कोणत्याही परिस्थितीत आपण आपला दृष्टीकोन ठरवू शकतो आणि तो अंतिम असतो.

थॉमस एडीसन

कामात अमाप उत्साह, समर्पण आणि अपयशाची तमा न बाळगता प्रयत्नातील सातत्य यामुळे दैदिप्यमान यश मिळविणारे उदाहरण म्हणजे थॉमस अल्वा एडिसन एक दिवस बहिरेपणाचा दोष असणारा चार वर्षांचा मुलगा शाळेतून घरी परतला. त्याच्या खिशात शिक्षिकेने दिलेली चिठी होती. त्यात लिहिले होते “तुमच्या टॉमला शिक्षणात गती नाही त्याला शाळेत पाठवू नका” टॉमच्या आईने उत्तर दिले. “माझा टॉम गतिमंद नाही, तुम्हाला त्याला कसे शिकवायचे हे माहिती नाही, मी त्याला शिकवेन” थॉमस एडिसन

यांना फक्त तीन महिने औपाचारिक शालेय शिक्षण मिळाले होते. ते कानाने अधू होते. दिव्याचा शोध लावतांना त्यांना हजारो वेळा अपयश आले होते. परंतु त्यांनी चिकाटीने शेवटी त्यात यश मिळविले.

वयाच्या ६७ व्या वर्षी त्यांच्या कारखान्याला आग लागली करोडोची मालमत्ता जळून खाक झाली. आपले आयुष्यभराचे श्रम आणि कमाई आगीच्या डोंबात भस्मसात होत असतांना ते म्हणाले “विनाश सुध्दा मोठा मौल्यवान असतो नाही? त्यात आपल्या सर्व चुका जळून जातात. देवाचे आभार मानून आपण आता नव्याने सुरुवात करू शकू.” त्यानंतर तीनच आठवड्यात त्यांनी ग्रामाफोनाचा शोध लावला आणि त्याचे उत्पादन देखील सुरु केले. अशी असते जेत्याची जिद्द.

त्यांनी दिलेला संदेश

१. अनेक अपयशांना कारणीभूत बाब म्हणजे माणसाचा स्वभाव. “ते जेव्हा प्रयत्न सोडतात तेव्हा आपण यशाच्या किती जवळ आहोत याची त्यांना कल्पना नसते”
२. अपूर्व बुद्धी आणि प्रतिभाशाली व्यक्ती म्हणजे ९९% परिश्रम आणि १% नशिबाची साथ होय”
३. प्रयत्नात हार मानणे ही आयुष्यातली सर्वात मोठी कमतरता आहे.
४. यशाचा उत्तम मार्ग म्हणजे अजून एकदा प्रयत्न करणे.

करोली टेकाचस

कारोली टेकाचस हे हंगेरियन सैन्यात सार्जंट या पदावर काम करीत होते. १९३८ साली ते देशातील सर्वोत्तम पिस्तोलातून गोळी मारणारा खेळाडू (शुटर) म्हणून ओळखले जात होते, प्रसिध्द होते. १९४० साली टोकिओ येथे होणाऱ्या ऑलिंपिक स्पर्धेतील संभाव्य सुवर्ण पदक विजेता म्हणून त्यांच्याकडे सारे जग मोठ्याच आशेने बघत होते. परंतु एक अनपेक्षित आणि दुर्दैवी घटना घडली. सैन्यातील एका प्रशिक्षण सत्रात एका 'हँड ग्रेनेट' चा स्फोट कारोली यांच्या उजव्या हातातच झाला आणि त्यात त्यांचा उजवा हाताच निकामी झाला. या दुर्दैवी अपघाता बरोबरच त्यांचे नुसते ऑलिंपिक विजयाचे स्वप्नच नव्हे तर नेमबाजी करण्यात निःष्णात असणाऱ्या उजव्या हातालाच त्याला गमवावं लागलं. परंतु त्यानंतरच्या १९४८ आणि १९५२च्या सालच्या ऑलिंपिक मध्ये कारोलींनी आपल्या डाव्या हाताने विक्रमी नेमबाजी करीत सुवर्ण पदके हस्तगत केली.

त्यांनी दिलेला संदेश

कारोलींनी हे ही निर्विवादपणे सिद्ध करून दाखविले आहे की निष्ठा असेल तर कौशल्ये निर्माण करता येतात. उजवा नाही तर डावा हात आवश्यक ते काम करू शकतो. विजय हा साधनांवर नाही तर साधने वर अवलंबून असतो. अशी असते जेत्याची मानसिकता आणि मनोभूमिका !!!

वॉल्ट डिस्ने

व्यंगचित्रकार वॉल्ट डिस्ने यांच्या संघर्षाच्या काळात वृत्तपत्रांच्या संपादकांकडून त्यांची चित्रे साभार परत येत. त्यांच्या मते वॉल्ट डिस्ने यांच्या जवळ प्रतिभा, सर्जनशीलता नाही. एक दिवस चर्च मधील एका धर्मोपदेशकाने काही व्यंगचित्रे काढण्यासाठी त्यांना बोलावले. चर्च सभोवती उंदरांचा सुळसुळाट होता. त्याच खोलीत काम करायची वेळ त्यांच्यावर आली. काम करीत असतांना एक छोटा उंदीर पाहून त्यांना उंदरांवर आधारित चित्रमालिका तयार करावयाची प्रेरणा मिळाली. हीच आज जगभरच्या आबालवृद्धांना मोहून टाकणाऱ्या 'मिकी माउस' ची सुरुवात होती.

यशाच्या अगोदर त्यांनी अनेक आव्हाने पचवली आहेत; परंतु त्यांनी माघार घेतली नाही. सातत्य राखले आणि जगाला दाखून दिले की “यशस्वी लोक काही अवाढव्य, अचाट गोष्टी करीत नाहीत, तर ते साध्या साध्या गोष्टी वैशिष्टपूर्ण रीतीने करतात”

त्यांनी दिलेला संदेश

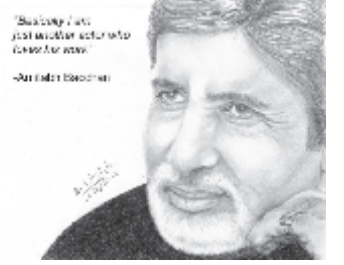
प्रतिबिंब

१. आपण स्वप्न, रचना, आणि कृती यांच्या उपयोगाने जगात सुंदर स्थळे उभारू शकतो, निर्माण करू शकतो; परंतु त्यासाठी स्वप्नांचे प्रत्यक्षात रूपांतर करणारी माणस लागतात.
२. आपण स्वतःवर जेवढे प्रेम करतो तेवढेच आपण इतरांपासून वेगळे ठरतो आणि त्यातूनच आपल्याला अद्वितीयता लाभते.
३. आपण जर स्वप्न बघितले तरच आपण ते प्रत्यक्षात उतरवू शकतो. नेहमी लक्षात ठेवा, माझ्या कार्याची सुरुवात स्वप्न आणि उंदीर यांनीच झाली.

अमिताभ बच्चन

आकाशवाणीवरील निवेदकाच्या जागेसाठी मुलाखतीस आलेल्या एका उमेदवाराला नापास केले गेले. त्याला असे देखील सांगण्यात आले होते की तुझे नाव उच्चारण्यासाठी खूपच अवघड आणि लांबलचक आहे. त्यामुळे तू आयुष्यात कधीच यशस्वी होवू शकणार नाही. कोण होता हा माणूस?

हा माणूस होता अमिताभ बच्चन. आपल्या अभिनयासाठी आणि आवाजाच्या परिणामक फेकीसाठी त्यांनी सर्व जगाची मान्यता मिळविली. चित्रपट सृष्टीचे शहनशाह ठरले.

मेरेलीन मत्रो

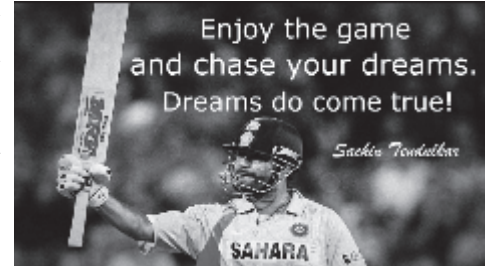
नार्मन जीन बेकर यांना एका प्रसिद्ध मॉडेलिंग कारणा-या कंपनीने मॉडेलिंग साठी अयोग्य ठरवून सल्ला दिला होता, की आपण सेक्रेटरीचे काम शिकून एखाद्या कंपनीत काम मिळवा किंवा लग्न करून मोकळ्या व्हा.

हीच मुलगी मेरेलिन मत्रो म्हणून जगप्रसिद्ध झाली.

सचिन तेंडूलकर

सचिन तेंडूलकर यांनी वयाच्या सोळाव्या वर्षीच आपली क्रिकेट कारकिर्दीला सुरुवात केली आणि जगाचे लक्ष वेधून घेतले. अशी दैदिप्यमान सुरुवात करूनही अनेक तारे निखळून पडले आणि त्यांच्या भवितव्याच चक्काचूर झालेला जगाने पाहिलेला आहे. अगदी अशीच वेळ सचिन वर देखील आली होती. परंतु एका सामन्यात त्याने स्वीकारलेल्या आव्हानामुळे त्याचे भवितव्यच बदलले.

पाकिस्तान या आपल्या पारंपारिक प्रतिस्पर्ध्या बरोबर आपला सामना सुरु होता. चार बाद ३८ अशा बिकट अवस्थेत आपण अडकलो होतो. अशा वेळी सचिन हा कोवळा मुलगा खेळायला आला. काय करणार होता तो? सचिन आणि सिद्धू खेळत होते. आज सचिनच्या कौशल्याचा कस लागणार होता. त्याच्या दुर्दैवाने वकार युनिसच्या एक गलीच्छ चेंडू सचिनच्या नाकावर पडला. त्यात तो जखमी होऊन त्याच्या नाकाला रक्ताची धार लागली.

डॉक्टरांनी नाकाचे रक्त थांबवले. परंतु त्यांनी आणि सर्व खेळाडूंनी सचिनला निवृत्त होण्याचा सल्ला दिला होता. परंतु सचिनने तो नाकारला. उलट तो म्हणाला “मै खेलुंगा” सर्वांनाच आश्चर्य वाटले. परंतु सचिन खेळला आणि त्याच दिवशी एका अढळ तान्याचा जन्म झाला. सचिनने नाबाद ५७ धावा काढून भारताला सामना जिंकून दिला. “मै खेलुंगा” या दोन शब्दांमुळे हुशारी आणि कौशल्याचे रूपांतर एका अद्वितीय भवितव्यात केले आणि क्रिकेटच्या जगातील बादशहाचा जन्म झाला..

वरील सर्व उदाहरणांवरून आपल्या हे लक्षात आलेच असणार की जीवन म्हणजे यश, अपयशाची सरमिसळ असते. माणूस सतत यशस्वी किंवा सतत अयशस्वी होत नाही. ह्या दोन्ही ही गोष्टी एकमेकाला पुष्ट कारणा-या आहेत. पूरक आहेत. यश किंवा अपयश एकटे कधीच येत नाही. एकामुळे दुस-याला अर्थ येतो, लाभतो. वरील यशस्वी माणसांना कधी परीक्षेत, कधी वैयक्तिक जीवनात, तर कधी व्यवसायात

अपयशाचा सामना करावाच लागला. असे असूनही पुढे न डगमगता, निराशेचे ढग, पडलेल्या या सावल्यांना वितळवून त्यांनी आपल्या आयुष्याचा सामना केला. आपला प्रवास पुढे चालू ठेऊन आपापल्या क्षेत्रात आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा ठसा उमटविला. समाजाला आनंद दिला. या मोठ्या माणसांच्या गोष्टी तुमच्या मनात रुजून रहातील, तुमच्या मनातील निराशा झटकून तुम्हाला कार्यप्रवण करतील. कोणत्याही क्षेत्रात तुम्हाला अपयश आले तरी उद्याचे भवितव्य घडविण्यासाठी मदत करतील. प्रेरणा देतील. आपण आपल्या अपयशाचे रूपांतर यशात करू शकाल. वाटेत भेटणा-या सावल्यांना कधी ही घाबरू नका सावल्यांचा अर्थ नेहमी असा असतो की जवळपास कोठेतरी तेजस्वी प्रकाश अस्तित्वात आहे.

वाचन घडविते जीवन

आपल्या जीवनामध्ये ग्रंथ अथवा पुस्तकांचे स्थान खुप महत्वाचे आहे. आपण आपल्या आवडत्या तसेच सकारात्मक विषयांवरील पुस्तकांचे नियमित वाचन केले तर त्यापासून आपल्याला आनंदाबरोबर ज्ञानही मिळू शकेल. वाचनातून मिळणारा आनंद हा खरोखरच ब्रम्हानंद असतो.

आपले मन पूर्णपणे वाचनामध्ये रमून जाते. अशा वेळी आपण तणावमुक्त होतो व ज्या ज्या गोष्टींचे वाचन करतो त्या गोष्टी वाचनातून स्वतः स्वतःशी अंतर्मुख होऊन संवाद साधून स्वतःचे आत्मनिरिक्षण, आत्मपरीक्षण, आत्मचिंतन, मनन, परिशिलन करून स्वत्वाचा शोध घेवून आपल्यातील गुण दोषांची पारख करून गुणांचा विकास करत राहून दोष कमी करण्याचा प्रयत्न करतो.

सकारात्मक व प्रेरणादायी वाचनातून आपल्या विचारात चांगला बदल होतो. विचारातून शब्द जन्माला येतात आणि शब्दातून कृती / वर्तन घडते व कृतीमध्ये / वर्तनामध्ये सातत्य आले की तिची सवय बनते. चांगल्या सवयी लागायला वेळ लागतो परंतु त्यांच्यामुळे जगणं सोपं होतं. वाईट सवयी पटकन लागतात पण त्यांच्यामुळे जगणं अवघड होतं. चांगले वाचन जर सातत्याने व विशिष्ट दिशा ठरवून केले तर ते तुम्हाला तुमच्या जीवनामध्ये विविध टप्प्यांमध्ये त्याचा नक्कीच फायदा होतो. चांगली पुस्तके तुमच्या जीवनामध्ये आमूलाग्र परिवर्तन घडवून आणतात. त्यातून मनाची चांगली बैठक निर्माण होते. त्यामुळे आपले आपले जीवन संपन्न समृद्ध आणि परिपक्व बनते.

चांगल्या वाचन सवयीतून चांगले जीवन घडते याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व दिवंगत डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम सकारात्मक वाचनातून आत्मविश्वास व धैर्य वाढण्यास मदत होते. परिस्थितीला नमवण्याची माझ्यात ताकद आहे ही श्रद्धा म्हणजेच आत्मविश्वास. प्रत्येक प्रश्नाला / परिस्थितीला सामोरे जायचे धाडस दाखवणे म्हणजेच आत्मविश्वास. वाचन जसा आत्मविश्वास निर्माण करते तसेच निर्णय घेण्यास साह्य करते आणि निर्णयातून केलेली कृती ह्यावर आपले संपूर्ण आयुष्य आधारलेले असते. निर्णयासाठीही आत्मविश्वास हवा आणि कृतीसाठी तर नक्कीच हवा. योग्य वेळी योग्य निर्णय घेता आला नाही की मोठ्या मोठ्या संधी हातातून निसटतात. तुमचे विचार, तुमचे नितीतत्व, सद्गुण ठरविण्यास साह्य करते.

अवांतर वाचन तुमचे विचार प्रगल्भ करते. विचाराने समोरच्या परिस्थितीचा अडचणीचा योग्य की अयोग्य / चांगला की वाईट याचा शांतपणे विचार करता कुठे चुकले ? काय बरोबर आहे ? याचा विचार करतो.

चांगल्या गोष्टी सतत वाचण्याने बघण्याने त्यावर विचार करून आणि त्याचा स्वीकार करून मनःपूर्वक स्वीकारलेल्या गोष्टी आपल्या अंतर्मनाचा भाग बनतात. त्याच्या नियमित आचरणाने तुमचे स्वतःचे व्यक्तीमत्व तयार होते.

एखाद्या यशस्वी व्यक्तीचे चरित्र वाचून आपल्यातील न्यूनगंड/गैरसमज कमी करण्याचा जाणीवपूर्वक प्रयत्न करून आपल्यातील क्षमतांचे सामर्थ्य वाढविण्याचा प्रयत्न केला जातो.

वाचनातून आपल्याला जे ज्ञान प्राप्त होते त्यामुळे विविध निर्णय घेण्यासाठी आवश्यक तो पाया निर्माण होतो. या पायाला न्यायाचे अधिष्ठान असल्यामुळे आपल्या व्यक्तीमत्वाला ज्ञानाचे व माहितीचे अधिष्ठान प्राप्त होते.

या सर्वातून सदैव आनंदी, प्रसन्न, हसतमुख, आत्मविश्वासपूर्ण असे भरभक्कम व्यक्तीमत्व तयार होते.

- सौ. आशा मोरे
ग्रंथपाल-ए.टी.एस.एस.

पाठीचा मणका

आजार, आचार व उपचार

आजच्या या आरामदायी पण प्रचंड धावपळीच्या युगामध्ये आपण आपल्या पाठीच्या मणक्याची काळजी घेणे जरूरीचे झाले आहे. आपला कणा मजबुत असेल तर आपण आपली धावपळ सहज पेलू शकू अन्यथा आपल्याला धावपळ तर लांबच पण आपले स्वतःचे वजनही पेलवणे कठीण होवून बसते.

१. **मणक्याची झीज** : आपल्या हाडांमधील कॅल्शियम कमतरतेमुळे पाठीच्या मणक्याची झीज होवू लागते. कधी ती मानेमध्ये जास्त असते त्यामुळे Cervical Spondylitis होण्याची शक्यता असते तर कधी ती झीज कमरेच्या मणक्यामध्ये जास्त असते त्यामुळे Lumbar Spondylitis होण्याची शक्यता असते. यामध्ये मान दुखणे, पाठ दुखणे, चक्कर येणे, हातापायाला मुंग्या येणे अशा प्रकारची लक्षणे दिसू लागतात.

उपाय : १) आल्याचा रस गरम करून दुखणाऱ्या भागावर लावणे.
२) तुपामध्ये तळलेला डिंक खाणे.
३) रोज सकाळी कमरेचे व्यायाम करणे.
४) नाचणी सत्व खीर खाणे.

आयुर्वेदामध्ये पाठीच्या मणक्याकरीता अगदी चांगले उपाय सांगितले आहेत, यामध्ये कटीबस्ति, स्नेहज, नस्य यांसारख्या पंचकर्म चिकीत्सांचा प्रामुख्याने समावेश होतो. पिण्डतेल, सहचरादि तेल यांसारखे तेल कोमट करून लावल्यास चांगला फरक पडतो.

२. **मणक्यातील गादी सरकणे (Intervertebral Disc Prolapse)** : सतत वाहन प्रवास, दिवसभर खुर्चीमध्ये (चुकीच्या पोझीशनमध्ये) बसून काम करणे, जड हेल्मेटचा वापर, वाकून काम करणे, सतत जड उचलणे इ. कारणांमुळे दोन मणक्यांमधील डीस्क बाहेरच्या बाजूला सरकते व त्या मणक्यांमधून बाहेर पडणाऱ्या Nerve वरती तीचा दाब पडतो. त्यामुळे ती Nerve ज्या भागाला पुरविली जाते त्या भागात वेदना अथवा मुंग्या येतात. अशी अवस्था जर मानेमध्ये असेल तर वारंवार चक्कर देखील येते.

उपाय : १) औषधी तेल कोमट करून पाठीच्या मणक्याला लावणे.
२) औषधी पाण्याची वाफ घेणे.

आयुर्वेदामध्ये याकरीता स्नेहन, पिण्डस्वेद, बस्ति, कटीबस्ति यांसारखे उपाय सांगितले आहेत.

३. **पाठीचे स्नायु जखडणे (Muscle Spasm)** : यामध्ये पाठीचे स्नायु पिळवटले जातात, शक्यतो चुकीच्या पध्दतीने व्यायाम, कमी प्रोटीनयुक्त आहार, ताकद नसताना काम करणे, रात्री जागरण यामुळे आपले स्नायु रुक्ष व नाजुक होतात त्यामुळे ते जखडतात व Muscle Spasm होते.

उपाय : १) रोज तीळ तेल कोमट करून लावणे.
२) औषधी पाण्याची वाफ घेणे.
३) अग्नीकर्म ४) अश्वगंधा चुर्ण रोज सकाळी आर्धा चमचा खाणे
५) गाईचे दुध व तुप आहारातून घेणे.
६) महिन्यातून १ वेळा एरंडतेल वैद्यांच्या सल्ल्याने पिणे.

- डॉ. विद्याधर कुंभार
एम.डी. आयुर्वेद

“अभिनय, व्यक्त होण्यासाठी सर्वोत्तम साधन”

तुम्हाला अभिनय येतो का? शिकायचा आहे का? मग या तर आमच्याकडे अशा जाहिराती आजकाल आपण सर्रास पेपरमध्ये पाहतो, का? त्याला कारणे बरीच आहेत. बरे अभिनय शिकून सगळ्यांनाच अभिनय क्षेत्रात जायचं आहे का? तर तसे ही नाही, पण म्हणून अभिनय शिकू नये असेही नाही, तर अभिनय शिकल्याने माझी व्यक्त होण्याची इच्छा फार चांगल्या पध्दतीने पूर्ण होते, तसेच माझे व्यक्तिमत्व विकसित होण्यास खूप मदत होते. म्हणून प्रत्येक व्यक्तीला अभिनय करता आला पाहिजे असे मला वाटते. कारण व्यक्ती म्हणून जर मी जन्माला आलोय तर मी व्यक्त झालोच पाहिजे. अन्यथा माझ्या जगण्याला काहीच अर्थ राहत नाही. जन्माला सगळे येतात, पैसे सगळेच कमावतात, पण समाधान किती लोकांना मिळते? हा प्रश्न खूप महत्वाचा आहे. आता प्रश्न आहे अभिनय शिकण्याचा, तर अभिनय शिकता येत नाही, तो मुळात उपजत यावा लागतो, पण त्याचं तंत्र मात्र आपण शिकून आत्मसात करू शकतो आणि तसे पाहिले तर प्रत्येक जण हा जीवनामध्ये थोडा फार अभिनय करतच असतो, त्याची सुरुवात शाळेच्या किंवा कॉलेजच्या शिक्षकांची नक्कल करण्यापासून होते, किंवा घरातील, शेजारील व्यक्तींची नक्कल करून माणूस अभिनय करायला सुरु करतो. इतर लोकांना ती आवडली की मग आपला उत्साह वाढतो. ह्यातला आनंद स्वतःला आणि इतरांना सुध्दा खूप मिळतोय हे जाणवते. मग पुढील प्रवास सुरु होतो. आपल्या प्रत्येक व्यक्तीचं आयुष्य एकसुरी असतं, तेच ते काम करून कंटाळवाणं झालेलं असतं. पण जेव्हा आपण अभिनेता म्हणून वेगवेगळ्या व्यक्तिरेखा साकारता, तेव्हा तुमच्या आयुष्यात गंमत येते, तुम्ही त्या सगळ्या भूमिका अक्षरशः जगता आणि तुमच्या आयुष्यातला कंटाळा दूर करता, एक प्रकारे तुमच्या आयुष्यातला ताण तणाव कमी करण्यास सुध्दा मदत होते. इतर लोकांसोबत काम करताना सांघिक भावना, संघटन कौशल्य सुधारतं, एकमेकांशी जुळवून घेण्याची सवय लागते. तुमचे व्यक्तिमत्व सुधारते, वागण्या बोलण्यात एक वेगळाच आत्मविश्वास येतो, काम करण्यात एक ऊर्जा मिळते. तसेच तुमच्या ह्या टॅलेंटचा तुम्हाला तुमच्या व्यवसायामध्ये सुध्दा फायदा होऊ शकतो. ह्या बाबतीत मी माझे स्वतःचे उदाहरण देऊ शकतो. मी व्यवसायाने भुलतज्ञ आहे, त्यामुळे मी सतत ऑपरेशन थिएटरमध्ये बऱ्यापैकी तणावात असतो, म्हणून मी माझे टेन्शन कमी करण्यासाठी म्हणून माझ्या कॉलेजपासूनच्या अभिनयाच्या छंदाला जवळ करायचं ठरवलं आणि मग माझा प्रवास ऑपरेशन थिएटर ते नाटकाच्या थिएटरपर्यंत होऊ लागला आणि माझ्या या कलेमुळे मला भुलतज्ञ म्हणून जास्त काम मिळायला लागलं. आता तर मी नुसतं थिएटर नाही तर टीव्ही मालिका, फिल्मसमधून सुध्दा काम करतो, काही लघुचित्रपट मी स्वतः लेखक, दिग्दर्शक, अभिनेता अशा सगळ्या भूमिका केल्या, अर्थात माझा भूलतज्ञाचा व्यवसाय सांभाळून करतो. तेव्हा शेवटी एकच सांगतो की, व्यक्त व्हा, तरच तुमचं 'प्रतिबिंब' उठून तुम्हाला दिसेल. 'प्रतिबिंब' ह्या तुमच्या स्वतःच्या असलेल्या पुस्तकास माझ्या खूप खूप शुभेच्छा !!!

Dinesh Prajapati (MCA)

- डॉ. संजीवकुमार पाटील
(सिने नाट्य, अभिनेता, दिग्दर्शक)

* मन् * *

मन आज धुंदधुंद मन मृदुंग
जसा सरितेवरी जलतरंग
कधी समीरासव घुमते बेधुंद
जशी मंत्रमुग्ध करणारी, कृष्णाची सारंग

- सायली उदय पेंठारकर
एस.वाय. एम.सी.ए.

* आई * *

कसे फिटे या जन्मी आईचे ऋण,
सात जन्मी न फिटे हे आईचे ऋण....
संस्काराची जननी लोक म्हणती तिजला,
मायेचा सागर म्हणून लोक ओळखती तिजला....
या मुक्या कळ्या बोलत्या केल्या तिने,
या मातीच्या गोळ्याला आकार दिला तिने....
कसे फिटे या जन्मी आईचे ऋण,
सात जन्मी न फिटे हे आईचे ऋण....!

- सायली उदय पेंठारकर
एस.वाय. एम.सी.ए.

* आई * *

तू जशी चमचमती शरदातली चांदणी,
जशी स्वयंप्रकाशित काजवा तू....
दुःखामागून हळूच सुखाचा कानोसा देणारी किमया तू,
अंतरिक्षाची छाया जशी जलधीवरी,
तशी माझ्या आयुष्याची वरदायिनी तू....
तू जशी गुलाब, काट्यांसोबतची मऊ पाकळी,
तू मृगाची कस्तुरी, तू स्वातीचा शिंपला....
आई, तू आत्मा, तू ईश्वर....!

- सायली उदय पेंठारकर
एस.वाय. एम.सी.ए.

* माफी * *

जीव आहे तुझ्यात किती
कसं समजवू मी तुला,
खुप चुकलोय गं प्रिये मी
एकदा माफ करना मला....

नेहमी आनंदी रहावीस तू
एवढंच करायचं होतं मला,
तुझे दुःख सावरता-सावरता
नकळत दुखवून गेलो तुला....

मनुष्य आहे मी देखील
चुकापण असतीलच ना माझ्यात ?
मी जरी रागावलो तुझ्यावर
तरी खूप जीव आहे प्रिये तुझ्यात....

रागात प्रत्येकजण चुकतोच
हा निसर्गाचा नियम आहे,
मी कितीही रागावलो तरी
तुझ्यावरच 'प्रेम' मात्र कायम आहे....

तुझं असं अबोल असणं म्हणजे
तुझ्यासाठी मी जणू परका आहे,
माहित आहे आपल्याला
त्रास दोघांना सारखा आहे....

पहिल्यांदा तरी प्रत्येक चुक माफ असते
समोर असूनपण तू माझ्याशी अबोल असते
सोबत तर असतात गं सगळेजण
पण तुझी कमतरता क्षणोक्षणी असते....

जसा पाण्याविना
मासा असतो
तुझ्याशी न बोलून
मी सुध्दा तसा असतो,

जीव आहे तुझ्यात किती
कसं समजवू मी तुला,
खुप चुकलोय गं प्रिये मी
एकदा माफ करना मला....

- हरिप्रसाद सुधिर चौधरी
एफ.वाय. एम.सी.ए.

* आठवण *

काही आठवणी विसरता येत नाहीत
काही शब्द बोलता येत नाहीत
समजून पण तुझे न समजण्याचे
काही कळलेच नाही

तू दुरावलीस पण मन नाही दुरावलं
चेहरा बदलला पण विश्वास नाही बदलला

तुझ्या आणि माझ्या वाटा बदलल्या
पण ओढ नाही संपली
पावलं अडखळली तरी चालणे नाही सोडले
अंतर वाढले पण प्रेम नाही संपत
बोलणे थांबले पण आठवण नाही थांबत

किती पण नवीन नाती जोडली
तरी पण जुनी नाती नाही सोडली
तुझं माझं रक्ताचं नातं नसलं तरी
सुटत नाही आणि तुटत पण नाही

माझ्या रक्ताच्या नात्यात एवढी ओढ
नसेल तेवढी आपल्या मैत्रीच्या
नात्याची ओढ असते शेवटी
तुझी माझी मैत्री गोड असते

रोजच आठवण यावी असे काही
नाही रोजच भेट व्हावी अशी
पण माझी ईच्छा नाही

पण मी तुला विसरणार नाही
याला खात्री म्हणतात आणि
तुला याची खात्री म्हणजे तुझी
माझी मैत्री म्हणतात

- निशा मनेरी
एफ.वाय. एम.बी.ए.

* का तू सोडून गेलीस? *

का तू दूर निघून गेलीस
डोळ्यात दुःखाचे पाणी देऊन गेलीस
तू माझ्या जीवनात येऊन जीवन
फुलवलेस आणि स्वतःच तोडून तोडून पण गेलीस

मैत्रीच्या अनेक रंगाने सजविले मी
आपले नाते आणि त्याच नात्याचा
खेळ मांडून तू निघून गेलीस
का तू सोडून गेलीस?

तू माझ्या आयुष्यात आली गुलाबाचे
फुल घेऊन आणि जाताना काटे
का ठेऊन गेलीस, गुलाबाच्या फुला
प्रमाणे जपून पण सोडून गेलीस
का तुला काहीच वाटले नाही आपल्या मैत्रीचे
का तू सोडून गेलीस?

नकळत तुझ्या मनाने माझ्या
मनाचा वेध घेतला होता
नकळत कां होईना मी त्याचे
खूप सुंदर महल बनवले
होते तरी पण तू त्याला तोडून गेली
कां तू सोडून गेलीस?

- कमलाकर वानोले
एफ.वाय. एम.बी.ए.

* प्रेम *

प्रेम म्हणजे काट्यांनी भरलेलं,
गुलाबाचं फुल असतं
फुल घ्यायचं की काटे,
ज्याचं त्याला कळत असतं
प्रेम मिळवलं म्हणजे
खूप काही कमावल्यासारखं वाटतं
पण खरं म्हणजे,
खूप काही गमावल्यासारखं असतं

अॅटीट्युड (Attitude)

"We have to show our attitude" हे वाक्य आपल्याला अनेकांकडून ऐकायला मिळते म्हणजेच आताचा जमाना Attitude दाखवण्याचा आहे. Attitude ची बरीच चर्चा सध्या होत आहे, पण म्हणजे काय? त्याची गरज आहे काय? हे आयुष्यात कोणी बोलत नाही, सांगत नाही. मग चुकीच्याच गोष्टींना Attitude हे लेबल चिकटवले जाते. त्या Attitude चा (दृष्टीकोन) या विषयी माहिती आपण या लेखामध्ये पाहणार आहोत.

नेमका असतो कुठे ?

बऱ्याच जणांना Attitude म्हणजे नेमके काय हेच समजलेलं नसतं. त्यामुळे तो असतो कुठे हे ते कशाला शोधतील ? पण ज्यांना पॉझिटीव्ह Attitude घेवून जगण्याचं कौशल्य शिकायचं त्यांना हे नेमकं माहिती असायला हवं की आपलं Attitude नेमके असतं कुठे ? खरं सांगायचं तर Attitude डोक्यात असतो की मनात याविषयी अजूनही बरेच वाद आहेत. पण त्या वादात न जाता हे मान्य करून टाकलेलं बरं की, तो या दोन्हींच्या मध्ये असतो, म्हणजेच तो आपल्या वृत्तीत असतो. आपण एखाद्या गोष्टीला जो भावनिक प्रतिसाद देतो, त्या गोष्टीचा जो विचार करतो तो नेमका कसा करतो हे बऱ्याच वेळा Attitude च ठरवत असतो.

आपल्याला काही Attitude नाही असं ज्यांना वाटतं त्यांनी हे लक्षात ठेवलं पाहिजे की, हे असं वाटणं हा सुध्दा एक Attitude च आहे कारण Attitude प्रत्येकालाच असतो.

हा अॅटीट्युड म्हणजे नेमकं काय ?

अॅटीट्युड म्हणजे दृष्टिकोन. एखाद्या गोष्टीकडे, घटनेकडे, माणसाकडे पाहण्याची, तिला प्रतिसाद देण्याची आपली वृत्ती किंवा जगण्याकडे पाहण्याची मुलभूत वृत्ती. त्या सकारात्मक दृष्टिकोनातून आपण स्वतःला तपासतो, तसेच त्याच वृत्तीतून काही गोष्टी स्वीकारतो किंवा नाकारतो आणि त्याच वृत्तीतून माणसं आपल्याशी कसं वागतात हे ठरवून त्यांचा अंदाज बांधतो या वृत्तीचा आपल्या जगण्याशी थेट संबंध असतो आणि तिचा आपल्या जगण्यावर तितकाच थेट परिणामही होतो.

त्यामुळे हे जे वारंवार सांगितले जाते ते त्रिकालाबाधित सत्य आहे की, आपल्याला आयुष्यात किती चांगल्या किंवा वाईट घटना घडतात याचा आपल्यावर जितका परिणाम होतो त्याहून मोठा परिणाम आपण त्या घटना कशा स्वीकारतो, त्यांना कसा प्रतिसाद देतो यावर अवलंबून असतं. तो स्वीकार, नकार, प्रतिसाद हे सारं आपला अॅटीट्युड ठरवतो.

बदललं तर काय बदलतं ?

'बदले दुनिया सारी तुम ना बदलना !' या वाक्याचं काय करायचं ? मुल्यावर ठाम राहून वर्तनात सुधारणा करायची इतकं खरं तर सोपं साधं असतं. पण बेसिक मध्येच गोंधळ असल्यामुळे काहीजण सारच बदलून टाकतात. अॅटीट्युड बदलायचा म्हणजे गोष्टीकडे पाहण्याची आणि त्यांचा स्वीकार करून त्यातून काहीतरी नवीन वाट काढण्याची वृत्ती शिकण्याची हे एवढे जरी मान्य केले तरी अनेक गोष्टी सोप्या होतात आणि त्यातून मग या प्रश्नाचं उत्तर हाती येवू शकतं की अॅटीट्युड बदलला की नेमकं काय बदलतं ?

'असणं' 'दाखवणं आणि 'जगणं'

पॉझिटीव्ह अॅटीट्युड असणं आणि तसं जगणं हे दाखवायची गरज नसते, ते आपल्या वृत्तीत दिसतं, वर्तनात उतरतं. त्यातून आपले वागणे-बोलणे आणि दिसणे म्हणजे बॉडी लॅंग्वेज हे सारं बदलतं ते दाखवायला लागत नाही.

अॅटीट्युड असणं, दाखवणं यापेक्षा अॅटीट्युड जगणं महत्वाचं हे लक्षात ठेवलेलं बरं. जो दाखवावा लागतो किंवा जो लोकांना दिसतो तो अॅटीट्युड नव्हे.

- प्रविण व्यंकटराव आरया

एफ.वाय. एम.बी.ए.

* का? कुणास ठाऊक... *

का? कुणास ठाऊक आपणात हे काय घडत होतं
माझं मन तुझ्या होकाराची वाट बघत होतं,
परंतु, तुझं मन होकार देण्यास तयारच होत नव्हतं
माझ्या मनात तुझ्यासाठीच्या प्रेमाची उणीव कुणी काढू शकत नव्हतं
तरीही तुझं मन माझ्या प्रेमाची जाणीव करून घेत नव्हतं....

का? कुणास ठाऊक आपणांत हे काय घडत होतं
माझं मन तुझ्या होकाराची वाट बघत होतं
माझं मन तुझ्यासाठी पूर्ण जगाविरोधात जाण्यास तयार होतं
परंतु, तुझं मन माझ्यासोबत राहण्यास तयार होत नव्हतं
तुझ्या एकीच्या प्रेमासाठी केली मी खूप मित्र परकी
पण, शेवटी माझ्या प्रेमाची जाणीव तुच केलीस पोस्की....

का? कुणास ठाऊक आपणांत हे काय घडत होतं
माझं मन तुझ्या होकाराची वाट बघत होतं
तुझ्या प्रेमासाठी मी जवळपास सगळ्यांशीच घातले वाद
परंतु, या दोन वर्षांत कधी तू प्रेमाने माझ्याशी केला नाही संवाद....

का? कुणास ठाऊक आपणांत हे काय घडत होतं
माझं मन तुझ्या होकाराची वाट बघत होतं
एके दिवशी कळलं जगाला, तुझंदेखील माझ्यावर प्रेम होतं
परंतु, तो दिवस होता असा ज्यादिवशी मी हे जग सोडलेलं होतं....

- हरिप्रसाद सुधीर चौधरी

एफ.वाय. एम.सी.ए.

एक सफर

मिला जब तुझसे तो दिल की तमन्ना जागी
उसमे तेरा यूँ देखना दिल का दीदार सा लगता है ।
है तेरा प्यार सच्चा तो आके मिला नजरे मिला
यूँ चोरी-छिपे देखना जरा मजाक सा लगता है ।
कहते है लोग के तुम बनोगी मेरी
पर तेरा यूँ चुपचाप रहना मुझे इनकार सा लगता है ।
नींदो में तुझे बुलाते हैं, ख्वाबों में तुझे सजाते है
पर तेरा पल भर में आकर चले जाना मुझे
बेकार सा लगता है।

लोगों से मिलना और बाते करना दिल को भाता है
पर तेरा मिलक जाना एक चमत्कार सा लगता है ।

छुपा ले ए चाँद अपनी रोशनी इन फिजाओं में
अब तो सनम का आना ही एक बहार सा लगता है ।

बिछड गये हम तुमसे पर कोई गम नाही
क्योंकी अभी-भी ख्वाबों में तेरा आना
एक पूरा संसार सा लगता है ।

आये कभी याद हमारी तो लिख भेजना
क्योंकी अभी भी तेरा यूँ मुडकर देखना
एक दीदार सा लगता है ।

- कृष्णा कोहली

एस.वाय. बी.बी.ए.

* तुला डोळे भरुन पहावसं वाटतं... *

तू समोर असतांना,
तुझ्याशी बोलावसं वाटतं,
तू सोबत असतांना
तुला डोळे भरुन पहावसं वाटतं....

घरी जात असतांना तू
तुला थांबवावसं वाटतं,
तू हसत असतांना
तुझ्यासोबत हसावसं वाटतं....

रडत असशील तू तेव्हा
तुला मिठीत घेऊन सावरावसं वाटतं,
तुझ्या डोळ्यातील अश्रुंचं रुपांतर,
स्मित हास्यात करावसं वाटतं....

सुखात जरी नसतो तुझ्या तरी
दुःखात तुझ्या सामील व्हावसं वाटतं,
तुझं प्रत्येक दुःख मला अन्
माझं प्रत्येक सुख तुला द्यावसं वाटतं....

तुझ्यासोबत बोलतांना, तुझ्याशी भांडताना
मुद्दामच हरावसं वाटतं,
जिंकू शकतो मी पण
तुला जिंकताना पहावसं वाटतं....

इतकच नाही गं प्रिये
तुझ्या सुखासाठी हे आयुष्य
गहाण ठेवावसं वाटतं,
तू सोबत असतांना
तुला डोळे भरुन पहावसं वाटतं....

- हरिप्रसाद सुधीर चौधरी
एफ.वाय. एम.सी.ए.

* आयुष्य *

जगणाऱ्याला जगायचं असतं,
मरणाऱ्याला मरायचं असतं,
जगणारा सुखाने जगतो,
तर मरणारा सुखासाठी मरतो....

मरणाऱ्याला काहीच सुचत नसतं,
त्याला फक्त मरायचं असतं,
कदाचित त्याला हे ठाऊक नसतं,
की, त्याच्यानंतर त्याचं कोणी आपलं नसतं....

मरणाऱ्याला वाटतं की त्याने
सर्वकाही हरवलेलं असतं
अडचणीने फक्त त्यालाच घेरलेलं असतं....

परंतु त्याला हे माहित नसतं की,
छोट्या-मोठ्या अडचणीतून
जगायला जे शिकवतं
त्याचं तर नाव "आयुष्य" असतं....

- हरिप्रसाद सुधीर चौधरी
एफ.वाय. एम.सी.ए.

* वाटचाल *

स्वप्नामध्ये दिसते मजला,
माझ्या आयुष्याची वाटचाल,
दिशाहीन आयुष्याला देई,
ती एक सुंदर चाल

माझेच मला समजेना,
काय माझ्या मनी वसे,
मनीचे स्वप्न साकारताना
पाया का असा ढासळे?

- प्रविण व्यंकटराव आरया
एफ.वाय. एम.बी.ए.

शिक्षक

मै महताब खान अपने सभी आदरणीय शिक्षकों को शुभ कामनाएँ देता हूँ। शिक्षक का हमारे जीवन में बहुत महत्व है। हम हर साल ५ सितंबर को “शिक्षक दिवस” मानते हैं। यह दिवस सिर्फ भारत में ही नहीं बल्कि दुनिया के सभी देशों में मनाया जाता है। हमारे भारत में शिक्षक दिवस “डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन” के जन्म दिवस पर मनाया जाता है।

“आप से ही सीखा, आप से ही जाना,
“आप ही को हमने गुरु है माना।
सीखा हैं सब कुछ आपसे हमने,
शिक्षा का मतलब आपसे ही जाना ॥”

“गुरु ब्रह्मा, गुरुर्विष्णु, गुरुः देवो महेश्वरा
गुरुः साक्षात् परमब्रह्म तस्मै श्री गुरुवे नमः ॥”

हम पैदा होते हैं, हम मरते हैं इन लम्हों में शिक्षक हमेशा हमारे साथ रहते हैं। पैदा होते ही हमारे माता पिता हमारे गुरु होते हैं। वो हमें चलना, बोलना सिखाते हैं। उसके बाद हम स्कूल जाते हैं वहाँ हमारे नए शिक्षक हमें जिंदगी जीने का मकसद सिखाते हैं। कहते हैं “कि खुदा ने जिंदगी दी, अब्बु-अम्मी ने दिया प्यार, लेकिन इल्म और पढाई के लिए, ये गुरुओं हम हैं आपके शुकरगुजार ॥” कहते हैं एअरटेल 4G सारा ज्ञान गुगल पर भरा पडा है। लेकिन शिक्षक की जगह कोई इंटरनेट कोई टेक्नोलॉजी नहीं ले सकती है।

“गुरु का महत्व कभी न होगा कम,
भले करले कितनी उन्नति हम।
वैसे तो है इंटरनेट पर हर प्रकार का ज्ञान,
पर अच्छे बुरे की नहीं है उसे पहचान ॥”

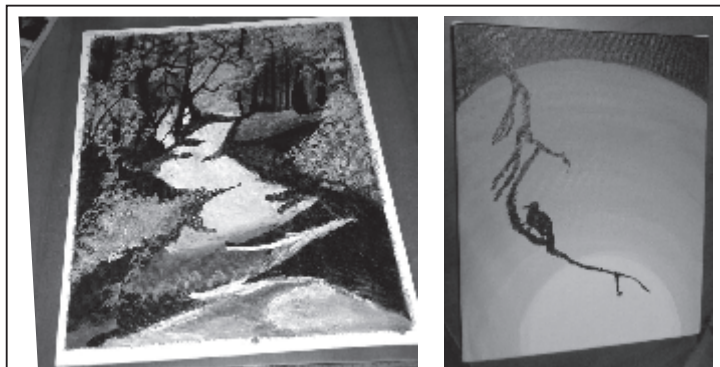
मैं अपने पहले गुरु अपने माता पिता के बारे में कुछ पेश करना चाहूँगा।

“आपने सिखाया उँगली पकड कर चलना,
आपने बताया कैसे गिरने के बाद संभलना।
आपकी वजह से पहुँचेंगे उस मुकाम पे,
कि शिक्षक दिवस पर करेंगे आभार सलाम से ॥

धन्यवाद !

— महताब आलम
एस.वाय.बी.सी.ए.

— नेहा संगमवार (एम.सी.ए.)

Mercedes Benz Auto-Expo by GAARE at ATSS CBSCA

ITI- Industrial Visit

ITI- Konkan Trip

Independence Day celebration

NSS Camp at Godumbre

BBA Industrial Visit to Future India Group – Big Bazaar.

Tree Plantation at NSS, Godumbre-by Chairman, Mr. Jambhekar, Principal, Dr. Deoskar

Medical Checkup of students at ATSS College, Chinchwad

Price Distribution Function at Techno Bizz Spandan 2016

Dr. Sanjay Kaptan, Dean Commerce SPPU during QIP at ATSS CBSCA

Practical session on SPSS at QIP by Corporate Experts

Workshop on Team Spirit

LED Torch Making workshop- FYBSc Computer Science

Pre placement talk – Wipro

Parents Meet 2015

Savitribai Phule Pune University, Project Competition "Avishkar 2015-16"

Sneha Shinde from SYBCA 5th Rank in National level Power lifting Championship held in Tamilnadu in Jan 2016.

Lokendra Tamatta from SYBBA secured 1st Rank in Debate competition @ Leelawati college

Satish Sahu from SYBBA -Secured 1st Rank in Debate competition @ Leelawati college

Blood Donation Camp at ATSS by NSS Cell

Police Training at ATSS

Workshop on Emergency Light (under Student Welfare cell)

Celebrating Yoga week from 15th June to 21st June

Eco-friendly Ganesh Festival Celebration at College

FY Induction Program 2015-16 FY – BBA, BBA (CA), BSc (CS) Felicitation of Prof. Vikas Tayade by Dr. Deepak Shikarpur

Mr. Shiju Nair (T.Y.BSc Comp Sci) with Vice chancellor, SPPU Dr. V.N.Gade at Avishkar competition 2014-15 (State Level)

FDP on Time Management and Skill Development

NSS students distributing tea at Shri.Sant Tukaram Maharaj Palkhi Sohala

Library Day celebration- Book Exhibition

Business Process Domain-2015

Eco Friendly Ganesh Festival at IICMR

Winner's of UDAAN 2016

Winner's of Student Development Program of MBA

Inssan

IICMR ASR Initiative - Road Safety Awareness Programme

Teacher's Day at IICMR

IICMR Educational Trip to Rajasthan

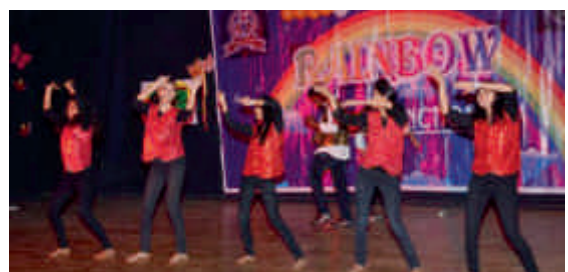
MBA Induction 2015

MBA Farewell Function 2015

Fresher's Party - MBA

Rainbow 2016

Book Release function of "Global Success @ IT careers - written by Dr.Deepali Sawai and Dr.Deepak Shikarpur

"Laptop and Mobile Repairing Workshop " for MCA 1st year students with Trainer Mr. Arun More

MCA 2nd years students appearing for the Oracle Certification examination

Computer Organization Workshop for MCA 1st year students with Mrs. Kiran Shinde

Throw Ball winning team of MCA II at RAINBOW 2016 with Dr. Sanjeev Patil, Dr. Abhay Kulkarni & Dr. Deepali Sawai

MCA –I Students receiving Add on Course certificates from Mr. Nilesh Kapade, Consultant–Networking and Security, Capgemini

IT Conclave 2016: Panel discussion on "How to Kick start your IT career" with MCA Alumni as panelist

Mrs. Usha Madyar , Mr. Sanjay Mathapati & Mrs. Renu Mathew with Mr. & Ms. Fresher at MCA Fresher's Party

Mr. Sanjay Katkar, CTO, QH and Dr. Deepali Sawai, Signing MoU with Quick Heal Technology

Dr. Abhay Kulkarni giving away the award for 'Best Article review' to Mrs. Renu Mathew & Dr. Deepali Sawai giving away the award of 'Best Book reader' to Ms. Sony Giri MCA II on the occasion of Library Day Celebration

Mr. Nilesh Kapale & Mr. Ajinkya Dangare receiving award from Mr. P Sharath, L & T Infotech for 'Android App' at TechnoCase 2015

MCA II Group " Phoenix" receiving the trophy of 'The Synergistic Team 'for Best Skit' performance in the group mentoring activity .

म्हणून नाही विचारलं मी तिला....

ती आवडली मला पण मी नाही विचारलं तिला ....
डिलीट करेल फ्रेंड लीस्ट मधून ती मला ....
म्हणून नाही विचारलं मी तिला ....
बोलणार नाही माझ्याशी, म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
चुकीच्या नजरेने पाहील ती मला, म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
एक गैरसमज करून घेईल, ती माझ्या बदलचा...
म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
समोर कसा जाणार तिच्या, म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
भेटून सुध्दा नाही भेटणार, म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
कोणाला सांगूही शकणार नव्हतो, कि किती आवडते ती मला...
कसा सांगणार मी तिला, की खूप आवडते ती मला,
भिती वाटते त्या एका नाहीची...
म्हणून नाही विचारलं मी तिला...
अजूनही किती व्हॅलेंटाईन डेज् निघून जातील,
पण नाही विचारणार मी तिला...
राहू दे मला या गोड अशा गैरसमजूतीत,
की आवडतो मी तिला !!

- ज्ञानेश्वर शिंदे
टी.वाय. बी.बी.ए.

LOVE

भेटलीच पाहिजे म्हणून
प्रेम करणे म्हणजे,

Deep Love.....

भेटणार म्हणून माहित असूनही
प्रेम करणे म्हणजे,

Strong Love.....

आणि
भेटणार नाही माहित असूनही जिवापाड
प्रेम करणे म्हणजे,

Real Love.....

- किरण शेते
(एस.वाय.बी.बी.ए.)

मैत्री

मैत्री करायची असेल
तर कुणाला विचारायचं नसतं
समोरच्यावर विश्वास ठेवून मित्रत्व वाढवायचं असतं .....

मैत्रीत चुक झाली तर समजून घ्यायचं असतं
दोष मित्राला देवून, बाजूला व्हायचं नसतं
आयुष्यात विश्वास मैत्रीचा
विश्वासघात करायचा नसतो .....

घातावर विश्वास ठेवणं हे फक्त मैत्रीतच असतं
सुख, दुःख आयुष्यात सर्वानाच येत असतात .....

त्यामध्ये सहभागी होणं मैत्रीचं कर्तव्य असतं
पुढे टाकलेलं पाऊल मागे घ्यायचं नसतं .....

यशाची पायरी चढताना
मित्र-मैत्रीणींना कधी विसरायचं नसतं.....!

- ज्ञानेश्वर शिंदे
टी.वाय. बी.बी.ए.

एक प्रेयसी पाहिजे....

एक प्रेयसी पाहिजे, पावसात चिंब भिजणारी,
अन् मलाही तिच्यासोबत भिजायला लावणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, फुलपाखरांमध्ये धावणारी,
फुलांचे सारे रंग उधळत झाडांमागे लपणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, मनाने हसणारी,
माझ्या बाहुपाशात अलगद येऊन बसणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, कशीही दिसणारी,
पण मनाने मात्र, अप्रतिम सुंदर असणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, जिवलग मैत्रिण असणारी,
आमच्या नात्याला हळुवारपणे जपणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, माझ्या भावना जाणणारी
मी जसा आहे तसंच माझ्यावर प्रेम करणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे, प्रेमाला प्रेम समजणारी,
सुख-दुःखात मला तन्मयतेने साथ देणारी...
एक प्रेयसी पाहिजे.....

टी.वाय. बी.एस.सी.
(कॉम्प्युटर सायन्स)

काय रे देवा....!!!

तू Free असलीस की मला Call करणार
तो मी उचलणार, आपल्या दोघांना ऐकू
येत नसणार म्हणून मी तो Cut करणार
काय रे देवा ....!!!

मग मी तुला कॉल करणार आणि नेमकं
तेव्हा तू मलाच Call करत असणार
काय रे देवा ....!!!

मग शेवटी तू पण Busy होणार आणि
मी पण Busy होणार

पण आपण कायम एकमेकांचाच विचार
करत राहणार
काय रे देवा....!!!

टी.वाय. बी.एस.सी.
(कॉम्प्युटर सायन्स)

ताई

तान्ह्या बाळाला प्रेम करणारी आई,
म्हणजे ताई
बाळाला लपवून सुख, माया, छाया, सावली
देणारी माऊली म्हणजे ताई
बाळाला कृती, प्रकृती, साऱ्या स्वीकृती
देणारी आकृती म्हणजे ताई
बाळाला प्रेम, वात्सल्य, ममता
साऱ्या घराची एकवटलेली समता म्हणजे ताई
घराची खंबीर नेतृत्व करणारी,
बाळाचे अनोखे कर्तृत्व घडवणारी
दुसरी आई म्हणजे ताई
म्हणजे ताई..... म्हणजे ताई

टी.वाय. बी.एस.सी.
(कॉम्प्युटर सायन्स)

क्या बताऊं ?

है छुपे हुए कई दर्द-ए-दिल, क्या बताऊं ?
जो खो गये कहीं ख्वाब मेरे, उन्हें कैसे दिखाऊं ?

वो बचपन की यादे,
वो दोस्तों की मेहफील फिर कैसे सजाऊं ?
वो गाँव की कच्ची गलिया,
वो आम के पेड कैसे बचाऊं ?

वो गाँव की हाट (बाजार),
वो दादाजी के प्यार भरे डांट कैसे भुला पाऊं ?

वो देशी चुल्हे का स्वादिष्ट खाना,
वो घडे का ठंडा पानी
फिर, ना जाने कब खा-पी पाऊं ?

जिन लोगो के साथ बचपन खुब गुजारा
उन्हें कैसे भुलाऊं ?

सफल होने के लिए जो कुछ भी खोया है मैंने,
फिर उन्हें कब और कैसे पाऊं ?

है छुपे हुए कई दर्द-ए-दिल क्या बताऊं ?
क्या बताऊं ? क्या बताऊं ?

फिर मेरे गाँव मे तो ठंडी,
शीतल हवा कैसे लाऊं ?

जो भाईयों के बीच एकता थी पहले,
उसे कैसे बनाऊं ?

जो आपसी रंजिसे है, और दिलों मे जो ताले है
उन तालो से जंग कैसे हटाऊं ?

जो गाँव मेरा बाढ मे बह गया है,
उसे फिर कैसे बसाऊं ?

जो लोग भुखे-प्यासे रोज मर रहे है,
उनको कैसे बचाऊं ?

है छुपे हुए कई दर्द-ए-दिल क्या बताऊं ?
क्या बताऊं ? क्या बताऊं ?

-सतिश साहू
एस.वाय. बी.बी.ए.

“अरमान बाकी है”

किसी के सपने बाकी है, किसी के अरमान बाकी है ।
किसी का घर कर्ज में डुबा है, किसी का लगान बाकी है ।
किसी के घर में पानी नाही है, किसी के घर रासन का सामान बाकी है ।
कोई भूखें मर रहें है, तो किसी की आखरी जान बाकी है ।
कोई सुबह मरता है, तो किसी की शाम बाकी है ।
कही आंधी तो कही तुफान बाकी है ।
किसी की आन, किसी की शान बाकी है ।
अब तो बरस जाओ मेघराज, आपके आने के अरमान बाकी है ।
किसी के सपने तो किसी के अरमान बाकी है ।
किसान भाईयों की आखरी जान बाकी है ।

—सतिश साहू
एस.वाय. बी.बी.ए.

बिना दोस्तों के क्या जिंदगी

कॉलेज की खाली सीटें ।
घडी-घडी टिचर की डांटे ।
बंक मार के कैंटीन जाना ।
टेबल बजा के गाने गाना ।
आज फिर लग गयी यादों की झडी ।
बिना दोस्तों के क्या जिंदगी ।

टिचर की तो हमसे रुसवाई ।
हम जो करते थे पढाई से बेवफाई ।
सर का हर बात पे समझाना ।
अब शरारत की तो दोबारा क्लास
में मत आना ।

वो केमेस्ट्री की क्लासों और क्वेरीमें
गिली गिली आँखे ।
सर का बताना पढ लो वरना केमेस्ट्री
हो जाएगी बेवफा ।
सुबह रटी श्याम को सफा ।

सर की बात पे सर हिलाना फिर वापस
उसी एटीड्यूड में आ जाना ।
इंतजार में एक दुसरे का मुँह ताकना ।
जो आता नाही उसके लिए
ईधर उधर झाँकना ।

और मुसिबत का आना दोस्तों के
रोल नंबर का अलग अलग हो जाना ।
वो मन ही मन गॉड को पुकारना ।
अब तुझे ही है इस मुसीबत से पार उतारना ।

वो आखिर में फेअरवेल का आना और
फिर दोस्तों का अलग हो जाना
एक दुसरे के गले लग कर रोना और
एक दुसरे से कहना
"You are my beloved friends OK !"
अलग ही रहे हो पर मुझे मत भुलाना

आज फिर लग गयी यादों की झडी
बिना दोस्तों के क्या जिंदगी,
बिना दोस्तों के क्या जिंदगी ।

—सतिश साहू
एस.वाय. बी.बी.ए.

कोस्टल गुजरात - समृद्ध अनुभव

- प्रा. भरत खैरकार

सोमनाथ

सकाळी उठून पहिल्या प्रथम सोमनाथ गाठलं. सकाळी ६.३० वा. छान दर्शन झालं. सोमनाथ बाबत फार ऐकलं, वाचलं होतं. गझनीच्या महंमदानं इथलं भरपूर सोनं लुटून नेलं म्हणतात. इथल्या तरंगत्या अभिषेक यंत्राची कथा मला चांगली माहीत आहे. त्यामुळे मंदिर खूप निरखून बघितलं. सरदार पटेलांनी जिर्णोध्दार करून बांधलेलं हे मंदिर खरच अप्रतिम आहे. समुद्राच्या काठावरील हे पहिलं ज्योतिर्लिंग आहे. "सौराष्ट्रातील सोमनाथ" बघायची, दर्शनाची इच्छा पूर्ण झाली. ह्या कृतार्थ भावनेने आम्ही प्रभास पाटण ह्या श्रीकृष्णाला बाण (पायाला) लागलेल्या "वालुकतिर्थ" नामक ठिकाणी गेलो. तिथून आम्ही तळाला मार्गे गीर अभयारण्यात गेलो. देवालीया बफर झोनला आमचं ९.३० वा. बुकींग होतं. तिथे आम्ही जंगल सफारी केली. ४ सिंह बघितले!! आशियाई सिंहासाठी प्रसिद्ध ह्या अभयारण्याचंही माझ्या मनात खूप खूप आकर्षण होतं. आपणास हे बघता येईल का? पण झालं एकदाचं!! खूप खूप मजा केली किती तरी प्राणी मोकळे बघितले. मात्र ४-४ सिंह म्हणजे पर्वणीच होती. शब्दात तो अनुभव, आनंद मांडताच येत नाही. ४० मिनीटांच्या राऊंडमध्ये खात्रीने सिंह पाहायला मिळाले.

तिथून आम्ही ऊना मार्गे दिव फोर्टला गेलो. दिव खूप खूप आवडलं. तिथे ६० रु. टॅक्स भरला. तिथल्या बीचवर नचिकेत पोहला. आम्ही थोडं बहुत फिरलो. उन्हामुळे जास्त बीचवर थांबलो नाही. तिथून दिव फोर्टला गेलो. पोर्तुगीजांनी बांधलेल्या ह्या फोर्टमध्ये आता "जेल" आहे. तोफगोळे, सागर किनारा, लाईटहाऊस खूप खूप मस्त!! फार सुंदर रखरखाव आहे किल्ल्याचा!!

परत आलो तर आमच्या गाडीच्या सर्व बाजूंनी कार पार्क झालेल्या ! गाडी काढणार कशी ? मी खूप चिडलो ड्रायव्हरवर! व्यवस्थित लावलेली गाडी त्याने अडचणीत घालून ठेवली. इतरांनी समोर मागे गाड्या लावून ठेवल्या. नशिब १५-२० मिनिटांनी प्रश्न सुटला. मग तिथून गंगेश्वर ह्या पाच पांडवांनी केलेल्या पाच पिंडी पाहायला गेलो. इथे अति प्राचीन भगवान शिवाचं मंदिर आहे. त्यालाच गंगेश्वर असं म्हणतात.

दर्शनानंतर "छकडीवर" बसलो, फोटो काढले. बुलेट गाडीला रिक्षामध्ये बदललेलं हे वाहन गुजरात राजस्थानमधे प्रवासी वाहतुकीसाठी खूप वापरतात.

मग दिववरून आम्ही कोडीनारमार्गे सोमनाथ, वेरावळ व पोरबंदरला पोहोचलो. तत्पूर्वी मात्र पोरबंदर फाटा जुनागढ हायवे वर लवकर दिसतच नव्हता. रस्ता खूप खराब असल्याने व आज खूप फिरणं झाल्याने थकवा आला होता. शेवटी पोरबंदर फाटा मिळाला. रस्ता खूपच सुंदर होता !! ट्रॅफिक जास्त नव्हतं. भावनगर-द्वारका हायवे होता, समुद्र किनाऱ्याने निघालेला. तिथे सगळीकडे पवनचक्क्या बघितल्या. रात्री ९.३० वा. पोरबंदरला पोहोचलो. तिथे "निलय" मधे भरपेट गुजराती जेवण जेवलो. अप्रतिम मजा आया!! नंतर गेस्ट हाऊसवर मुक्काम केला. भर बाजारात किंवा मुख्य चौकात हे गेस्ट हाऊस होते.

पोरबंदर

सकाळी सर्वप्रथम सुदामा मंदिर बघितलं. त्याचा परीक्रमा मार्ग "पझल" सारखा वाटला. कृष्ण व सुदामाचं मैत्रीचं नातं नचिकेतला सांगितलं. तिथून आम्ही किर्तीमंदिर (महात्मा गांधींचं जन्मस्थान) घर बघितलं.

ज्या घरात हा महात्मा पोर असताना वावरला, त्याचं बालपण गेलं ती जागा! जगाला हलविणारा पुरुष तेही अहिंसेच्या जोरावर! विचारच करू शकत नाही बुद्धी कुंठीत होते. "माझे सत्याचे प्रयोग" वाचल्याने त्यात वर्णन केलेलं घर पाहतांना बाल मोहन तिथेच आहे असं वाटलं. पायऱ्यांवर चढताना पकडावयाचा दोर,

त्यांची स्टडी रुम बघून मला रडायलाच आलं. त्याच छोट्या रुममध्ये जगाला हादरविणारा, हलविणारा महात्मा झाला. ह्याच जागेवर त्यानं अभ्यास केला. इथे पेरणी झाली अहिंसेची. गदगदून आलं, शांत डोळे मिटून नचिकेतसह तिथे बसलो. पप्पा का रडताहेत ? हे त्यांना कळेना. पण त्याला जाणवत होतं, गांधी विचाराने पप्पा गहिवरले आहेत. माणसाचे मोठेपण त्याग, लढा, देशासाठी प्राण अशा किती तरी गोष्टी आठवून ५ वी ते १० वी चा इतिहास नजरेसमोर येत होता.

पोरबंदर - पोरबंदर खूपदा ऐकलं, वाचलं होतं. ते आता अनुभवत होतो. खूप हलकं-हलकं वाटलं. मागील बाजूला असलेलं कस्तुरबांच घर बघितलं. वरच्या मजल्यावरील प्रदर्शन बघितलं. सरदार पटेलानी हे सारं घडवून, जमवून आणल्याचं समजलं.

तिथून भारतमाता मंदिराला गेलो. तिथे आईला भारतातील सर्व कर्तबगार स्त्रीया, पुरुष यांच्या पुतळ्यांची माहिती देवून त्यांचं कार्य थोडक्यात समजावून दिलं. माझ्या आईला खूप खूप आनंद झाला. तिथून पुढे असलेलं भारतातील पहिलं तारांगण जे मेहता नावाच्या व्यापाऱ्याने सुरु केलं, ते बघितलं. साऱ्या ब्रम्हांडामधे आपण किती छोटे आहोत याची अनुभूती घेऊन तीच न्युनता बाळगून आम्ही पुढील प्रवासाला निघालो द्वारकेकडे!!

द्वारका

गाडी द्वारकेकडे चालली होती. डावीकडे एका डोंगरावर भरपूर ट्रॅफिक जॅम व गर्दी होती. अर्बुदा (हर्षदा) मातेची यात्रा होती. मला वाटलं परत ट्रॅफिकमध्ये अडकणार पण आम्हाला सरळ पुढे जायचं होतं. खाडी आतमध्ये घुसल्याने खूप ठिकाणी मोठ मोठे ब्रीज बांधले आहेत. पण दुरुस्तीसाठी हे ब्रीज एकाबाजूला ट्रॅफिकसाठी सुरु ठेवलेले होते. थोडं पुढं गेल्यावर डावीकडे बीच सारखं एक ठिकाण असावं किंवा वाळवंट असावं असं वाटलं. बऱ्यापैकी गाड्या पार्क केल्या होत्या. म्हटलं चला बघू या. तर काय सुंदर बीच होता! जसा काही हवाई बीच, मलेशीयन बीच ह्या परकीय बीच सारखा सुंदर निळाशार मोठ्या स्विमींग पुलसारखा. एवढा स्वच्छ, क्लीन, निळाशार समुद्र आम्ही बघितला नव्हता. "गल्फ ऑफ कराची" चा हा समुद्र होता. लाटा खुप उंच होत्या. समुद्र फार खोल व डेंजर होता. पाण्यात खेळण्या ऐवजी समुद्र अनुभवा!! त्याचं मोठेपण रुद्र रुप बघा. म्हणून मी इतरांना सांगितलं! खूप भितीदायक तरीही मस्त असा समुद्र विसरणं शक्यच नाही. त्यावरची सोनेरी वाळू तर नाहीच नाही. जामनगर मरीन सॅच्युरीचा तो एक भाग असल्याचं नंतर समजलं.

तिथून द्वारका जवळच आहे. संस्कृत साहित्यात द्वारकेला "द्वारावती" म्हणजे सात प्राचीन भारतीय शहरातील एक मानलं जातं. कृष्णाचं ते राहण्याचं ठिकाण होतं. समुद्राच्या लाटांमुळे द्वारका सहा वेळा बुडाली व सहा वेळा बांधली गेली. आता आपण पाहतो ती द्वारका सातव्यांदा बांधलेली आहे. द्वारका मंदिर सोळाव्या शतकात बांधलेलं पण त्या पूर्वीचं मंदिर कृष्णाचा नातू राजा वज्र ह्याने बांधले असं सांगतात.

द्वारकाधीशाचं मंदिर खूप लांबून दिसतं. दुपारी ४ वाजता उघडत असल्यानं आम्ही वेळ न घालवता बेटद्वारकेसाठी ओखा पोर्टला गेलो. भारताचं हे पश्चिमेचं टोक!! इथूनच कसाब व त्याचे साथीदार भारतात आले होते म्हणतात. सारख्या पेपरला येणाऱ्या मच्छीमारांच्या बातम्या "पाकीस्तानी हद्दीत मासेमारी करताना पकडले" वगैरे स्वरुपाच्या इथूनच येत असतात. गाडी ओखा पोर्टला पार्क करुन बेटद्वारकेसाठी जेटीवर गेलो. खूप मजा आली. खूप गर्दी होती. एन्जॉय केलं... मात्र तिथेही मंदिर दुपारी ४ वाजता उघडत असल्यानं दारातूनच दर्शन घेवून द्वारकाधीशाची माफी मागून निघालो. परत बोट आणि ओखा पार्किंगमधून त्या गर्दीतून गाडी काढून "गोपी तलाव व नागेश्वर ज्योतिर्लिंग बघितलं. ह्या ठिकाणी नागाची जोडी पिंडीवर वाहतात. नागेश्वर ज्योतिर्लिंग दारुकावनात आहे. दर्शन व्यवस्थीत व लवकर झालं. पुढे वेळ न गमावता आम्ही द्वारकेला परत आलो. दर्शनासाठी लाईन होती. द्वारकेचं मंदिर खूप सुंदर आहे.

भगवान कृष्णाने वसविलेली द्वारका सोन्याची होती. ह्याच ठिकाणी कृष्णाचा बालमित्र सुदामा त्याला पुन्हा भेटला होता. गोमती नदी मंदिराच्या पाठीमागे समुद्राला मिळते. त्याला गोमती तट असे म्हणतात. ह्या ठिकाणी बायका दिवे सोडतात. ते समुद्रात जाऊन मिळतात. खुपच रम्य व सुंदर ठिकाण आहे द्वारका! इथे त्याची राजधानी व बेटद्वारकेला त्याचं निवास स्थान होतं. रुख्मीणीसह तो तिथे राहायचा.

साधारणतः सायं. ६.३० वा. आम्ही राजकोटसाठी रवाना झालो. जामनगरमार्गे राजकोटला परत आलो. ह्या रस्त्यावर ज्या इंडस्ट्रीज बघितल्या तेवढ्या भारताच्या कुठल्याही रस्त्यावर नसतील! सर्व कंपन्या रिलायन्स, एस्सार पासून रिफायनरीज पर्यंत नुसता झगमगाट! आपण भारतात आहोत असं वाटतच नाही ह्या रोडवर! श्रीमंत भारताचं दर्शन इथे होतं! रात्रीच्या अंधारात तर ते अधिकच खुलून दिसत होतं, डोळे दिपवत होतं. खुप मस्त वाटलं. रात्री उशीरा आम्ही राजकोटला येवून हॉटेल अशोकामध्ये थांबलो. मस्त हॉटेल होतं, प्रशस्त रुम होत्या. छानपैकी झोपी गेलो.

“मी”

शब्द आहे छोटा मोठेपणा मात्र खुप आहे! ‘मी’ हा फक्त शब्द नसून अभिमान आहे. उर्मी आहे, जगताना लहानांपासून ते वृद्धांपर्यंत. पण, प्रत्येक मी हा खुपच वेगळा ! वेगळा म्हणजे माणूस जेव्हा जन्माला येतो तेव्हापासूनच हा ‘मी’ त्याच्यासोबत असतो.

लहानपणी ‘मी’ असतो पालकांसाठी, त्यानंतर असते शाळेसाठी, कॉलेजात गेल्यावर ‘मी’ असतो मित्रांसाठी, प्रौढ अवस्थेत ‘मी’ असते आपल्या मुलांसाठी, शेवटी ‘मी’ माझ्यासाठी असतो. फक्त मृत्युनंतर.

तरीही का एवढा खटाटोप मीसाठी ? कोण काय नाही करत हे तर प्रत्येकाला महिती असतं का हेच कळत नाही ? कारण, ‘मी’ फक्त मृत्युनंतरच माझा असून संपूर्ण जगात ‘मी’ हा प्रभाव खुपच टाकतो. प्रभाव टाकतो पण, कोणावर कारण प्रत्येकजण तर स्वतःला ‘मी’ समजतो तर, फायदा तरी काय अन् तोटा तरी काय ?

असं म्हटलयं ‘मी’ जरी जिंकलो नाही तरी, लढलो कसा याला जास्त महत्व आहे. जर जगात असे समजून चालले की, माझ्यापुढे कितीही गेले तरी चालतील पण, ‘मी’ मागे नाही राहिलो पाहिजे. तरी, जगायला किती मजला येईल नाही ? कारण! या विचारामध्ये सामर्थ्य आहे. दुसऱ्याला मदत करून, स्वतःही प्रगती करण्याची अन् ‘मी’ ला थोडंसं लांब ठेवून माणसं जवळ करण्याची.

नाव करा मोठं पण ‘मी’ म्हणून नाही तर आम्ही समजून. ‘मी’ हा तर सगळ्यांना हवासा वाटतो. कारण ‘मी’ मध्ये दडलेला असतो. काम, क्रोध, मत्सर, अहंकार आणि ह्याच गोष्टी कारणीभूत असतात ‘मी’ ला. बिलगून राहण्यासाठी भांडणे, लढाया या घडण्याचे कारण दुसरं तिसरं काही नसून ‘मी’ आहे. कारण का करतात भांडणे ? का होतात लढाया ? मी सर्वात मोठं, मला हवंय सगळं, माझच म्हणूनच ना जर थोडा जरी विचार केला मी, ‘मी’ नसून फक्त एक वस्तु आहे आणि सगळ्यांच्या समवेत चालत आहे, बोलत आहे, आनंद, दुःख सगळं वाटत आहे.

विश्वास बुध्दीमान प्राणी म्हणून माणसाला ओळखला जातो. त्याला बोलता येतं म्हणण्यापेक्षा, मुक्या प्राण्यांपेक्षा अफाट बुध्दी माणसाला दिली आहे. तरीही फक्त ‘मी’ साठी तो त्या कमी बुध्दीवान असलेल्या प्राण्यांहूनही खुप निकृष्ट वागतो.

– अक्षय चित्ते
एस.वाय. बी.बी.ए.

* तुझी आठवण *

सहज जीवन जगताना विचार करायला भाग पाडणारी "तुझी आठवण"
गुलाबाकडे पाहून एक एक पाकळी मोजायला लावणारी "तुझी आठवण"
नदी काठी उभे राहून पाण्यात प्रतिबिंब पाहणारी "तुझी आठवण"
पाखरांना पाहून उडण्याची उत्सुक करणारी "तुझी आठवण"
दिवसा ढवळ्या स्वप्न दाखवणारी "तुझी आठवण"
रात्रीला नकळत झोप उडवणारी "तुझी आठवण"
खऱ्या प्रेमाची जाणीव करून देणारी " फक्त तुझीच आठवण....."

- रसिका आर. कंधारकर (एफ.वाय. एम.सी.ए.)

* आई *

प्रेम निरपेक्ष असावं म्हणतात सगळे
मला मात्र स्वार्थी बनायचयं....
कसं सांगु तुला आई,
तुझ्या प्रत्येक आनंदाचा क्षण मला व्हायचयं....!

ना यशोदेचा कृष्ण,
ना जिजाऊंचा शिवाजी व्हायचयं....
मला फक्त तुझ्या सुंदर डोळ्यात
सारं जग पहायचयं....!

आठवणीत तुझ्या बांधून महाल
मोठ्यांसारखं नाही मिरवायचयं....
हातात हात घेऊनी तुला
सारं जग फिरवायचयं....!

आई, नेहमी हसवतच ठेवीन तुला
हे वचन मी नाही देणार....
पण रडवले चुकूनही कधी तर स्वतः
रडत समजवण्यासाठी मिठीत मात्र घेणार....!

मला तुझी सोबत व्हायचयं,
तुला नेहमीच समजून घ्यायचयं....
मला तुझा श्वास व्हायचयं,
शेवटच्या क्षणापर्यंत साथ द्यायचयं....!

एक ना एक क्षण जीवनाचा
सोबतीत तुझ्या रमायचं आहे....
पण जर जमलं नाही तर किमान
तुझ्या मिठीत मरायचं तरी आहे....!

- सारिका दिलीपराव महाशेठे

एफ.वाय. एम.सी.ए.

* तुझं आणि माझं *

तुझं आणि माझं प्रेम नेहमीच रहावं,
आपण कितीही दूर झालो तरी
एकमेकांच्या हृदयात
एकमेकांबद्दल प्रेम असावं....

आपण दूर होऊन पण
नेहमी जवळ असावं,
एकमेकांना न पाहता
एकमेकांना पाहत असावं....

हवेच्या एका स्पर्शाने
तू जवळ असण्याचा भास व्हावा
दूर असलो आपण
तरी सोबत असल्याचा
विश्वास असावा....

तुझं आणि माझं प्रेम नेहमीच रहावं
नेहमी आपण जवळ न राहता
सदैव जवळ असावं
तुझं आणि माझं प्रेम नेहमीच रहावं....

- वैशाली प्र. पाटील

एफ.वाय. एम.सी.ए.

- चंचल पानपलिया (एम.सी.ए.-१)

“तेव्हा उशीर झाला होता”

काय हरवले कळले तेव्हा उशीर झाला होता
वेळ निघून गेली कळले, तेव्हा उशीर झाला होता
रात्रंदिवस जागत होतो तिच्या उशापायथ्याशी
पहाटेच लागला डोळा कळले, तेव्हा उशीर झाला होता
निरोप पाठवला असता येतो, निघतो, बघतो म्हणत
येणारे आले, डॉक्टर कळले तेव्हा उशीर झाला होता
आज नाही मला बरे हे काय होईल ठाऊक कुणा
नेहमीचे नव्हते गाऱ्हाणे कळले, तेव्हा उशीर झाला होता
स्वामी तिन्ही जगाचा, आईविना भिकारी,
म्हणजे हे समजले तेव्हा उशीर झाला होता.....!

- ज्ञानेश्वर कातपुरे
एस.वाय. बी.बी.ए.

“मी सांगणे बरे नाही”

डाव अर्ध्यावर सोडून जाणे बरे नाही
रोजचे तेच ते असले पहाणे बरे नाही
खेळ हा सारखाच खेळला पाहिजे
तो तसा अन हा असा असे गाऱ्हाणे बरे नाही
खेळात जिंकतो संघ आणि खेळात हरतो संघ
खेळताना आपल्यापुरता पहाणे बरे नाही
विजयाचा जल्लोष आहे, यशाचा भाग दुसरा
पण यशाची नशा अशी डोक्यात जाणे बरे नाही
हरणे जिंकणे खेळातला एक भाग आहे पण
नेहमी त्याचेच जिंकणे आणि तुमचेच हरणे
हे बरे नाही
आज जे तुम्ही करता तुम्ही उद्या ते करतील
सारे समजून घ्या तुमचेच तुम्ही
मी सांगणे बरे नाही ....!

- ज्ञानेश्वर कातपुरे
एस.वाय. बी.बी.ए.

मैत्री

आयुष्य हे फार छोटं आहे, ते आनंदाने राहण्यात गेले तर त्याचं मोल खुप आहे, पण आयुष्य हे राग व्यक्त करण्यासाठी खुप छोटं आहे. त्यातल्या त्यात जर मैत्रीचा आनंद लाभला तर त्या आनंदाची सीमा नसते. मैत्री सारखं सुंदर आणि पवित्र नातं या जगात नाही. आपल्या जीवनाला खुप मोठा आधार असते मैत्री. जीवनात नवे अनुभव घेण्यात साथ देणारी असते मैत्री.

वाढत्या वयात आपल्या मित्र-मैत्रीणींचा मोठा प्रभाव आपल्या व्यक्तीमत्त्वावर पडत असतो. म्हणूनच मैत्री माझ्या दृष्टीने खुप-खुप महत्वाची आहे. खरी मैत्री ही निरपेक्ष असते. मैत्रीत फायदा तोट्याचा विचार केला जात नाही. खऱ्या मित्रांबद्दल बोलायचं झालं तर खुप आनंदाच्या प्रसंगी किंवा अतिशय दुःखाच्या प्रसंगी आपल्याला जे मित्र-मैत्रीण आठवतात आणि ज्यांच्याशी मनापासून बोलावसं वाटतं ते खरे मित्र होय.

मैत्री हे सुखाचा आणि आनंदाचा साठा असते. आसपास हजारो माणसं असली तरी जर आपले मित्र-मैत्रीण त्यात नसले तर ते हजारो नसल्यासारखे आहेत. आपले मित्र-मैत्रीण सोबत असताना ती हजारो माणसं आसपास असूनही नसल्यासारखी आहेत. त्यातल्यात्यात निसर्गाशी मैत्री हे सुख लाभलं तर आपल्या जीवनात निसर्गाचं महत्व सार्थक होईल. निसर्गाशी मैत्री जे अनुभव देऊन जाते त्याच्या सारखं सुख नाही. निसर्गाच्या मैत्रीने एकटेपणाचा अनुभव येणं शक्यच नाही.

खुप महत्वाची 'आई'...

आईच्या रूपात ती सखी आयुष्य जगायला शिकवते. 'आई' सारखी मैत्रीण या जगात कोणीच नाही.
आयुष्य सुंदर आहे...

- मोनालिसा नारायण
एस.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

अशी असावी मैत्री

मैत्री

असावी सुर्यासारखी
सतत तेजस्वी झळाळणारी
मैत्री असावी हिऱ्यासारखी
सतत चमकणारी

मैत्री

असावी चंद्रासारखी
सतत शीतलता देणारी

मैत्री

असावी पाण्यासारखी
सतत खळखळणारी

मैत्री

असावी मधासारखी
सतत गोडवा आणणारी

मैत्री

असावी निसर्गासारखी
सतत मोहात पाडणारी

मैत्री

असावी दिव्यासारखी
सतत काळोखात उजेड पसरवणारी

- मोनालिसा नारायण

एस.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

माझा अंत

मी जेव्हा मरुन जाईन
तेव्हा मला जाळू नकोस
आयुष्यभर जळतच होतो
आणखी चटके देऊ नकोस

जेव्हा माझा अंत होईल
तेव्हा मात्र रडू नकोस
जन्मभर मी रडतच होतो
शेवटी रडणे ऐकवू नकोस

माझ्या शरीराचे ओझे
तू खांद्यावर घेऊ नकोस
आयुष्यभर ओझे मी वाहिले
उपकारांचे ओझे ठेऊ नकोस

माझ्या निष्पाप देहावर
तू फुले वाहू नकोस
माझ्या वेदनांचा गंध
फुलांच्या वासात दडवू नकोस

माझ्या देहाच्या मातीला
तू नमस्कार करू नकोस
आयुष्यभर पायाखाली तुडवले
शेवटी पाया पडू नकोस

- चिन्मय पिसाळ

एफ.वाय. बी.सी.ए.

आई

आई तुझ्या कुशीत, पुन्हा यावेसे वाटते
निर्दयी या जगापासून दुर जावेसे वाटते ॥
कोणी न येथे कुणाचा, सारीच नाती खोटी
तुझ्याशीच फक्त आता, नाते जपावेसे वाटते ॥

कोळून प्यायलो मी, सुख दुःख सारे
माते तुझ्या विरहास, न प्यावेसे वाटते ॥

कित्येक रात्री, ऐश्वर्यात लोळलो मी
अखेरच्या क्षणाला, तुझ्या कुशीत निजावेसे वाटते ॥

दगडातला तो देवही, आता नवसाविना पावेना
निःस्वार्थ हृदय माऊली, तुलाच पुजावेसे वाटते ॥

असेन जर मजला, मानव जन्म कधी
आई तुझ्याच पोटी, पुन्हा जन्मावेसे वाटते ॥

- अक्षर निकम

टी.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

ती अशी असावी...

फिरताना जर मी नजरेआड झालो
तरी तिने कावरंबावरं व्हावं
आणि मी दिसल्यावर मात्र
अश्रू लपवत मला प्रेमाने ओरडावं .....

माझं काही चुकलं तर
तिने कधीही न रागवावं
अबोला धरुन मला न रडवता
काय चुकलं ते समजवावं.....

जीची कल्पनाही केली इतकी
भरभरुन प्रेम देणारी ती व्यक्ती असावी
माझी आठवण आली तिला की
तिनंही माझ्यासाठी एक कविता लिहावी.....

- अक्षर निकम

टी.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

पिता

एक पित्याने आपल्या मुलीला केलेली जगाची
खरी ओळख .....
लक्षात ठेव पोरी,
तू तुकडा आहेस ह्या काळजाचा,
विपरीत काही घडलं, तर जीव जाईल ह्या बापाचा....
तुला घराबाहेर पाठवायला,
मन माझं धजत नाही,
पण शिक्षणापासून तुला दूर ठेवावं,
असंही वाटत नाही....
तळहातावरच्या फोडाप्रमाणे,
जपलयं तुला काळजीने,
जाणिव ठेव त्याची आणि,
झेंडा लाव तुझ्या यशाचा....
पैसे देऊनही मिळणारी नाही,
तुझा वेळ आहे लाखमोलाचा,
मन जीवन तुझं कोरं पान,
त्यावर कुणाचं नाव लिहून नकोस....
स्पर्श मायेचा की वासनेचा,
भेद करण्यात तू चुकू नकोस,
मोबाईल-संगणक अवश्यकच गं,
जाळ्यात त्याच्या गुरफटू नकोस....
देहाचं प्रदर्शन करण्यासाठी,
संस्कार कपडे टाकू नको,
लाज वाटेल असं काही करण्यासाठी,
चेहरा उगीच झाकू नको....
चुकांना येथे नसतेच कधी माफी,
गेलेली अब्रुही परत येत नाही,
खूप जीव आहे तुझ्यावर बापाचा,
मुलीच्या चालण्या बोलण्याकडे,
सतत डोळा असतो समाजाचा....
युग आहे गुणांचं-स्पर्धेचं,
हिंमतीनं तू संघर्षही करशील,
मात्र, यशावरती स्वार होण्याचा,
लगाम लागतो माझ्या पोरी संयमाचा....
लक्षात ठेव पोरी,
तू तुकडा आहेस ह्या काळजाचा,
विपरीत काही घडलं, तर जीव जाईल ह्या बापाचा....

- प्रेरणा जाधव

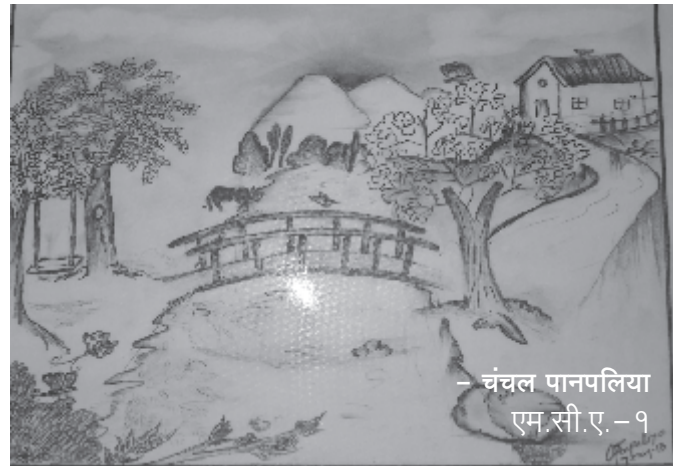
एस.वाय. बी.एस्सी. (कॉम्प. सायन्स)

मला जगायचयं....

मला जगायचयं, सारं जग बघायचयं
पण, परत मला मऊ मातीच्या सुगंधात झुरायचयं
नदीच्या थंड पाण्याच्या लाटेत भिजून शहरायचयं
मला माझ्या डोंगरदऱ्यांच्या कुशीत गाढ झोपायचयं
हळुवार वाऱ्याच्या झुळकासोबत स्वप्नांमध्ये जायचयं
मला जगायचयं....
मला परत 'चांदोमामा-चांदोमामा भागलास का'' ऐकायचयं
मला आईच्या प्रेमळ हातांनी परत घास खायचायं
आजी-आजोबांच्या गोष्टी ऐकून मोठं व्हायचयं
गुरुजनांच्या गोड शिक्षेपासून मला परत सुधारायचयं
मला जगायचयं....
मी कुठेतरी दुरावत चाललोय मला परत यायचयं
मला माझ्या सवंगड्यांबरोबर पुन्हा एकदा बागडायचयं
मला 'मामाचं पत्र हरवलंय' हे पुन्हा खेळायचयं
मी परत कुठेतरी हरवलोय मला ते शोधायचयं
मला जगायचयं....
नाती कुठेतरी दुर दुर जातायत,
मला ती परत एकत्र आणायचीत
भुतकाळाला हुलकावणी देऊन, वर्तमानात उतरायचयं अन्
भविष्याला जगायचयं....
मला जगायचयं, सारं जग बघायचयं
या आठवणींमध्ये, पुन्हा एकदा रमायचयं
मला जगायचयं, सारं जग बघायचयं
मला परत शाळेत जायचयं, क, ख, ग, गिरवायचयं
मला परत आयुष्याचा 'अ' रंगीबेरंगी रंगांनी रंगवायचायं
मला जगायचयं....

- किरण दि. आगवलावे

एस.वाय. बी.बी.ए.

- चंचल पानपलिया

एम.सी.ए. - १

डिजीटल इंडिया... पण नेमका कसा?

साधारण २-३ महिन्यांपूर्वी आपले पंतप्रधान श्री. नरेंद्र मोदी अमेरिका दौऱ्यावर गेले होते. तिथे त्यांची आणि 'फेसबुक' चे संस्थापक मार्क झुकेरबर्ग यांची भेट झाली आणि त्यावर बरीच चर्चा पण रंगली. कारण मार्कने मोदींच्या 'डिजीटल इंडिया' च्या स्वप्नपूर्तीसाठी internet.org च्या माध्यमातून मदत करण्याचे वचन दिले आणि मग झाले! बहुतांश फेसबुक युजर्सनी या योजनेला पाठिंबा दर्शवण्यासाठी आपापले प्रोफाईल फोटोज् भारताच्या झेंड्याने रंगवले. पण त्यापैकी किती जणांना 'डिजीटल इंडिया' ही संकल्पना समजली असेल हे देवच जाणे! पण तसं मलासुध्दा 'डिजीटल इंडिया' चा अर्थ १००% समजला आहे असे नाही. पण तरी मला कळालेला अर्थ सांगण्याचा हा एक छोटासा प्रयत्न!

काही दिवसांपूर्वी स्पीड पोस्ट करण्यासाठी प्राधिकरण पोस्ट ऑफिसमध्ये गेलो होतो. या पोस्ट ऑफिसमध्ये स्पीड पोस्ट व BSNL चे टेलीफोन बिल भरण्यासाठी एकच काऊंटर आहे. माझ्यापुढे आठ दहा लोक रांगेत होते आणि कामाच्या व्यापामुळे रांग हळू हळू सरकत होती. माझ्यापुढे एक काकु उभ्या होत्या. सुशिक्षित, सधन साधारण वय ५५ ते ५७ वर्षे. बराच वेळ झाल्यावर त्या म्हणाल्या 'मी रिक्षा थांबवून ठेवली आहे. त्याला जायला सांगते तोवर माझा नंबर राखून ठेव'. परत आत आल्यावर त्यांनी पर्स मधून पैसे आणि बिल काढले. अर्धा पाऊण तास उलटून गेला तरी पुढे पाच सहा नंबर होते. म्हणून काकुंनी पर्समधून टॅब्लेट फोन काढला अन् त्यावर Candy-Crush खेळायला सुरुवात केली. हा प्रकार बघून मला थोडे हसूच आले. न राहवून मी विचारले, 'काकु तुम्ही तर टॅब वापरता मग बिलाच्या रांगेत उभे राहून वेळ घालवण्यापेक्षा घरबसल्या BSNL च्या वेबसाईटवर अथवा ऑपवर बिल का भरत नाही? त्यांनी दिलेले उत्तर महत्वाचे नाही. पुढे काऊंटरपाशी गेल्यावर त्यांनी तिथल्या क्लर्कला सांगितले की दोन महिन्यांचे बिल आहे. त्यावर त्या क्लर्कने सांगितले की 'तुम्हाला हे बिल BSNL च्या ऑफिसमध्येच भरावे लागेल. तारीख उलटून गेलेली बिले आम्ही स्विकारू शकत नाही.'

प्राधिकरण पोस्ट ऑफिसपासून सगळ्यात जवळचे BSNL चे ऑफिस म्हणजे आकुर्डी स्टेशन जवळचे. आणि सगळ्यात मोठी अडचण म्हणजे तेथे रोख रक्कम स्विकारत नाहीत. फक्त चेक किंवा डी.डी. स्विकारला जातो. रोख रक्कमेचा भरणा करण्यासाठी चिंचवडला म्हणजे आपल्या कॉलेजच्या जवळच्या BSNL ऑफिसमध्ये जावे लागणार होते. असा हा सगळा वेळखाऊ प्रकार !

वरील प्रसंगाचा सारांश असा की 'डिजीटल इंडिया' चा मुलभूत उद्देश आपले दैनंदिन व्यवहार जसे वीज, फोन, पाणी इत्यादी बिले रांगेत उभे न राहता घरबसल्या कॉम्प्युटर, मोबाईल वापरून भरणे तसेच इन्कमटॅक्स रिटर्न, पासपोर्ट, ई-व्हिसा आदी सुविधा आणि अशी अन्य बरीच कामे इंटरनेटच्या माध्यमातून भारतातील प्रत्येक राज्यात, प्रत्येक जिल्ह्यात, प्रत्येक तालुक्यात, प्रत्येक गावात, गावातील प्रत्येक घरात आणि घरातील प्रत्येक माणसाला उपलब्ध करून देणे हा आहे.

इंटरनेटद्वारे अनेक विषयांबद्दल मुबलक माहिती केवळ एका क्लिकवर उपलब्ध असते. त्या माहितीद्वारे स्वतःचे ज्ञान वाढविणे हे फेसबुक, व्हॉट्सअप आणि गेम्स यापेक्षा नक्कीच अधिक श्रेयस्कर राहिल! सोशल साईट्स विरंगुळा म्हणून थोडावेळ जरूर वापराव्यात; पण त्यांचा अतिरेक होऊ देऊ नये. इंटरनेटचा सकारात्मक आणि विधायक कारणांसाठी उपयोग केला तर आपल्या देशाला खऱ्या अर्थाने 'डिजीटल इंडिया' बनवण्यासाठी, एक प्रगत राष्ट्र करण्यासाठी आणि माजी राष्ट्रपती कै. ए.पी.जे.

अब्दुल कलामांचे 'भारत २०२०' हे स्वप्न साकार करण्यासाठी आपण नक्कीच सहकार्य करू शकतो. आपण जर खरोखर समजुतदारपणे इंटरनेट आणि कॉम्प्युटर वापरले तर मुबलक मनुष्यबळ, तंत्रज्ञान आणि प्रबळ इच्छाशक्ती यांच्या जोरावर भारत एक ना एक दिवस अमेरिकेला सुध्दा मागे टाकून 'महाशक्ती' बनेल यात तीळमात्र पण शंका नाही!!!

जय हिंद !!!

- अक्षय मंगेश टोनगावकर
एस.वाय. बी.बी.ए.

पप्पा

परवा नमस्कारानंतर बोलला
नाहीत काही...
तरी नुसत्या शाबासकीनं
कळलं बरच काही
तुम्ही सारं आयुष्य काढलं
गरिबीत...
पण, आम्हाला वाढवलं
मनाच्या श्रीमंतीत
परिस्थितीनं तुमच्यावर आणलं
पोरक्यासारखं जिणं...
पण, तुम्ही मात्र केलेत
त्याचचं सोनं
अशिक्षित आई-वडीलांनी
तुम्हाला काय दिलं...
याचा विचार न करता
तुम्ही त्यांचं नाव केलेत
कल्पवृक्ष नव्हता तुम्ही
आम्हाला सर्वकाही द्यायला...
आम्ही ही हपापलो नाही
हट्ट करुन घ्यायला
आमच्यावर नेहमीच विश्वास
ठेवला किती...
त्याच तुमच्या विश्वासाची
होती खरी-भीती

म्हणूनच कधी वाकडं
पडलं नाही पाऊल...
संकटाची नेहमीच लागली
आम्हालाच चाहूल
चांगलं-वाईट सांगून
तुम्ही निर्णय घ्यायला शिकवलं...
यश-अपयश आम्हाला
सहज पचवायला लावलं
कोणत्याही क्षणी
पाठीशी राहिलात...
यशाचा आलेख
दुरुनच पाहिलात
ज्याचं त्याचं श्रेय
ज्याला त्याला दिलत...
यशामध्ये कधी स्वतःचं
नाव नाही चिकटवलं
तुमच्याकडून आम्ही
शिकलो बरेच काही...
तरीही तुमच्यातले खरे
'पप्पा' कळलेच नाही...

- ऋतुजा चंद्रकांत लोंढे
एफ.वाय. बी.बी.ए.

कॉलेज लाईफ....

असं नेहमी आपल्याबरोबरच का होतं
पहिल्यांदा सर्वाप्रमाणेच कॉलेज बोअर वाटतं
अचानक एक दिवस तो गोड चेहरा वर्गात येतो
आणि अख्खं कॉलेज लाईफ बदलवून जातो
मग पकाऊ लेक्चर असले तरी वर्गात बसावेसे वाटते
रिझल्ट येत नसला तरी प्रॅक्टिकल करावेसे वाटते
लायब्ररीमध्ये तासनतास भुरकन उडून जातात
पुस्तकातली नाही तरी मनातली चार पाने वाचून होतात

एक्स्ट्रा लेक्चर ठेवले तरी आपली त्याला ना नसते
आता तर रविवारी पण कॉलेजमध्ये यायची तयारी असते
असे करता करता....
कॉलेजची वर्षे निघून जातात
जाता जाता डोळ्यामध्ये मात्र
विरहाची आसवे देऊन जातात

- अक्षर निकम
टी.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

प्रदेशाटन बखर

- प्रा. पुनम शाह (एम.सी.ए. फॅकल्टी)

कृष्ण पक्ष शके संवंत १९३८

विक्रम संवंत २०७२ कील्का

गुजराथी संवंत २०७२

तिथी षष्ठी

नक्षत्र पूर्वा फाल्गुनी

ऋतू शिशिर, सकाळचा प्रहर

विद्यापीठ प्रविष्ट विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित सहल

अध्यापक : श्रीमान दशरथ, श्रीमान मारुती,
अध्यापिका : सौ. माधवी देशपांडे, सौ. पूनम शहा, सौ. माणिक व सौ. विद्या.
नियोजित स्थळ : प्रदेश राजस्थान,
शहर : जयपूर, बिकानेर अजमेर, अमेर, जैसलमेर, जोधपुर, इत्यादी.

तीन मोठ्या चारचाकी वाहनांचे आगमन झाले. अध्यापिका माधवी यांनी महत्वपूर्ण सूचना दिल्या. नंतर संचालकांनी श्रीयुत अभय कुलकर्णी दूरभाष यंत्र वापरून सर्व अध्यानार्थींशी संवाद साधला. तो आवाज सर्व श्राव्य होण्यासाठी मोठ्या कर्णाचा वापर केला. एकमेकांशी सूचनांचे दळणवळण सुलभ होण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या

छोट्या छोट्या तुकड्या केल्या. प्रत्येक तुकडीतील २, एक मुलगा, एक मुलगी असे २-२ गटनेते नेमले. सर्वांनी आपापले ओळखपत्र बरोबर आणले असल्याची व स्वयंजोखीमपत्र भरले असल्याची खातरजमा केली. निघण्यापूर्वी सर्वांनी गटांची भ्रमणध्वनीवर स्वयंछायांकन दुरसंचालीत कश्टीकेने छायांकन केले. निरोप देण्यासाठी वरिष्ठ अध्यापिका सौ. रेणू जातीने हजर होत्या. त्यांनी सर्वांना काळजीपूर्वक प्रवास करण्यासाठी सूचना केल्या. साधारण १२:३० वाजता

मायानगरीतील बांद्रा या स्थानात प्रवेश केला. आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या झोपड पट्टीच्या बाजूला सागर सेतूचे दर्शन घेत घेत प्रवेश केला. अग्निरथाचे आगमन होण्यास २ घटिका अवकाश होता. अग्निरथाच्या विश्राम स्थळी सर्व विद्यार्थ्यांना रांगेतून ३ क्रमांकाच्या फलाटावर एकत्रित केले. प्रवासात येणाऱ्या चित्रविचित्र अनुभवांना सुरुवात झाली. हलका आहार व जल ग्रहण करत असतानाच अग्निरथाचे आगमन झाले. अध्यापक मारुती यांनी तिकीटाची जबाबदारी सांभाळत अध्यापक दशरथ यांच्या मदतीने विद्यार्थ्यांचे व्यवस्थापन व संगणक असे दोन गट केले. सर्वांना अग्निरथाच्या दोन डब्यात स्थानापन्न होण्यास मदत केली. मुलांची संख्या मोजून अध्यापकांनी व गटनेत्यांनी हुडुडु करत स्वतःही स्थान ग्रहण केले.

वेगवेगळ्या शहरामध्ये स्थानकापाशी काही पळ विश्राम घेत घेत अग्निरथ दौडत निघाला. काही काळ खिडकीतून निसर्ग सौंदर्य, शहर रचना न्याहाळत प्रवासी आनंदित झाले. 'म-दर्शक' या संगणक प्रणालीवर पुढील मुक्काम स्थानांची नावे, वेळापत्रक यांचा पूर्व अंदाज बांधणे सुलभ होत होते. जयपूर शहरात आगमन झाले.

नगर मध्ये प्रवेश करतानाच जाणवले ते सर्व स्वच्छ रस्ते, वाहतूक व्यवस्थेतील शिस्त, सर्व वाहनचालकांनी धारण केलेलं शिरस्त्राण. शिवाय वेगवेगळ्या दुकानांच्या विज्ञापनाच्या पाट्यांवरील गुजराथी लिपीतील नावे. या गोष्टीसाठी त्यांना पुरस्कार मिळालेला आहे. हिंदी चलचित्रातल्या 'प्यार किया तो डरना क्या' याचे चित्रीकरण झालेल्या शिशमहाल बघताना वेगळीच अनुभूती मिळाली. उन्हाळ्यात वेगळे, पावसाळ्यात वेगळे असे महाल,

पाण्याचे वर्षभराचे संग्रहाचे व्यवस्थापन, संपूर्ण महाल रोषणाई फक्त एक मशालीच्या परावर्तीत प्रकाशात ..! खूप थकव्हायला झाले. जेवणात पनीर, शेव, दाल, बाटी अशा खास

राजस्थानी पदार्थांची रेलचेल होती. अग्निरथ स्थानकातून रात्रीच्या मुक्कामासाठी सर्व सुविधांनी सज्ज अश्या ठिकाणी सर्व रवाना झाले. उंच इमारतीतील विजेवर चालणाऱ्या उद्वाहन मधून सर्व चौकड्या वेगवेगळ्या खोल्यामध्ये विसावल्या. शुचिर्भूत होऊन मध्यान्ह भोजनासाठी सर्व एकत्र आले. आहारानंतर स्थळ दर्शनासाठी प्रयाण करत पुरातन किल्ल्यापाशी सर्व पोहचले.

भरपूर चालल्यानंतर किल्ला आला. विविध बुरुज, हवेल्या, नैसर्गिक तळे यांनी यांनी सज्ज किल्ल्यांनी इतिहास बोलका केला. जयपूर या गुलाबी शहरातून सुरुवात झालेली सफर जेव्हा सोनेरी शहरात आली तेव्हा सर्वांनी किल्ला बघण्यास प्रवेश केला. सिटी व्ह्यू या ठिकाणाहून सर्व शहराचे दर्शन घेत घेत, संग्रहालयातील वस्तू पाहत, थंडगार मसाला ताकाचे सेवन करत स्वयं छायान्कानाचाही आनंद लुटला. जैन कुन्थूनाथाच्या मंदिरातील कलाकुसर, एकाच दगडातील संपूर्ण कोरीव काम पाहायला देश विदेशातील

पर्यटकांची उडालेली झुंबड राजस्थानचे जगभरातील कलेच्या क्षेत्रातील अग्रस्थान अधोरेखित करत होते. बरेच जण बाजारहाटाचाही आनंद लुटत होते.

पुढे राहुटी मधील मुकामाची वेळ आली. प्रथम ऊण्टावरिल सफर व नंतर शेकोटी असा कार्यक्रम ठरला. वर- खाली वर- खाली डुलत- डुलत उंटावरून सर्व प्रत्यक्ष वाळूच्याच समुद्रात आल्याचा भास होत होता. सर्व खेळण्याच्या मनस्थितीत होते. धर पकडी, पळा पळी, उंट गाडीच्या शर्यती यांना सूर्यास्ताची साथ होती. नंतर वेगाने अंधार पसरला. खेळण्याचा नादात बरेच जण विखरले गेलेले. वालुकामय परिसरात अनुभवला जाणारा चकवा जवळ जवळ सर्वांनीच पाच दहा पळभर अनुभवला. अध्यापकांनी सतर्क राहून मदत केली. नंतर शेकोटी च्या कार्यक्रमात सर्व राजस्थानच्या पारंपारिक कलादर्शन दृक श्राव्य माध्यमांच्या सहायाने घेत

सर्वांनी नृत्याची पण हौस भागवून घेतली. पोटपूजा करून दमलेले पथिक राहुट्यामध्ये विसावले. अतिशय थंड हवामानामध्येही गरम पाण्याची सोय मिळाल्याने मुक्काम सुसह्य झाला. काहीही गालबोट न लागता असे हे आमचे प्रदेशाटन संपूर्ण झाले.

अशी मिळवा, उत्कृष्टता

- जयप्रकाश भालचंद्र झेंडे

औद्योगिक सल्लागार आणि प्रशिक्षक

एक सद्-गृहस्थ देवदर्शनासाठी एका मंदिरात जातात. देवळाच्या आवारातच एक मूर्तिकार सुरेख मूर्ती घडवीत असतो. त्याच्या जवळच पूर्ण घडवलेली, परंतु तो नव्याने घडवीत असलेल्या मूर्ती सारखीच मूर्ती त्यांना दिसते. सारख्याच मूर्ती बघुन त्यांना थोड आश्चर्यच वाटत. ते गृहस्थ मूर्तिकाराला विचारतात “आपल्याला एक सारख्या दोन मूर्तींची आवश्यकता आहे का?” त्यावर मूर्तिकार म्हणतात “खरतर आम्हाला एकाच मूर्तीची आवश्यकता आहे, परंतु ही पहिली मूर्ती अगदी शेवटी, शेवटी थोडी खराब झाली आहे. म्हणून मी ही दुसरी मूर्ती तयार करायला घेतली आहे” त्यांनी मोठ्या उत्सुकतेने आणि बारकाईने पहिली मूर्ती न्याहाळली. त्या मूर्तीत कोठेही नाव ठेवण्यासारखा दोष त्यांना दिसला नाही. त्यामुळे साहजिकच त्यांच्या तोंडून उदगार बाहेर पडले, “कोठे आहे या मूर्तीत दोष?” यावर बोट दाखवीत मूर्तिकार म्हणाले “मूर्तीच्या नाकाजवळ एक ओरखडा पडला आहे” त्यावर सद्-गृहस्थांनी विचारले “आपण ही मूर्ती कोठे बसवणार, ठेवणार आहात?” मूर्तिकार म्हणाला “याच ठिकाणी साधारण सहा मीटर उंचीचा एक चाबुतरा आम्ही बांधणार आहोत आणि त्यावर ही मूर्ती बसविली जाणार आहे”

हे ऐकल्यावर अगदी चकीत होऊन सद्-गृहस्थ म्हणाले “अहो दर्शनाला येणा-या भक्तांच्या डोक्यावर इतक्या उंचीवर असणा-या मूर्तीच्या नाकावर असणारा हा छोटासा ओरखडा कुणाच्या तरी लक्षात येणार आहे का?” सद्-गृहस्थांच्या चेह-या वरील विस्मय अगदी स्पष्ट दिसत, जाणवत होता.

मूर्तिकार सद्-गृहस्थांकडे बघत हसतच उद्गारला “साहेब! तो ओरखडा, ज्या परमेश्वराची ही मूर्ती आहे त्याला आणि मला ही, अगदी स्पष्ट दिसतो आहे. इतर कोणाला दिसतो आहे की नाही, जाणवतो आहे की नाही, त्यापेक्षा तो मला दिसतो, जाणवतो आहे हे अधिक महत्वाचे नाही का?. मला माझ्या कामात काही दोष अजिबात खपत नाही. उत्कृष्टतेची ओढ आतून असायला हवी. उत्कृष्टतेची प्रेरणा आतून येते, बाहेरून नाही. उत्कृष्टतेचा पहिला परीक्षक आपण स्व:तच असतो दुसरा कोणीही नाही. तेव्हा आपल्या कामगिरी बदल आपण समाधानी असायला हवे तरच इतर समाधानी होतील.

उत्कृष्टता म्हणजे अत्यंत उत्तम आणि कार्यक्षम काम. आपण अंगीकारलेली प्रत्येक गोष्ट परिपूर्ण होण्याची इच्छा. मग ते काम आपलं वैयक्तिक असो, मोबदला घेऊन ते आपण दुस-या कोणासाठी करीत असो वा आपण कार्यरत असलेल्या एखाद्या गटाचे असो, उत्कृष्टता साधण्याची तळमळ असायला हवी. यासाठी आपल उद्दिष्ट साद्य होई पर्यंत प्रयत्नांचं सातत्य असायला हवं. उत्कृष्टता साधण अशी बेचैनी, अशी अस्वस्थता निर्माण करते की ती अत्युत्तम कामगिरी पार पडल्याशिवाय आपल मन आपल्याला शांत आणि स्वस्थ होऊच देत नाही. असा दृष्टीकोन तयार झाल्यानंतर कोणतेही काम सर्वसाधारण पणे कसंती उरकून टाकणं हे मनाला पटतच नाही. आपल्याला मिळणारी नुसती स्तुती किंवा मान्यता पुरेशी वाटतच नाही. आपला सर्व जोर उत्कृष्ट कामावर, निर्मितीवरच असतो, राहतो.

उत्कृष्टता साधण्याची इच्छा असणारा माणूस सतत आपल्या कामगिरीचे मोजमाप, मूल्यमापन करीत असतो. त्यावरहुकुम आपली कामगिरी सतत उंचावत असतो. होण्या-या टीकेकडे सकारात्मकतेने बघतो. इतरांच्या सुचानांचेही आदराने स्वागत करतो. या सर्वांचा विचार करीत, उपयोग करीत आपल्या कामगिरीचा दर्जात्मक आणि संख्यात्मक विकास तो करीत राहतो. त्याच्यात चौकसपणा असतो प्रयोग करून संशोधन करण्याची लालसा असते. जीद् असते. त्याच्या प्रयत्नात सातत्य असते. त्याच्याकडून सतत नवनवीन कल्पनांचा शोध घेतला जातो. त्यामुळे कल्पक आणि संशोधक विचारांची निर्मिती होते. सतत सुधारणा करण्याची वृत्ती वाढते. त्यातूनच निर्धार जन्माला येतो. कार्यशीलता तयार होते. कार्याबद्दल प्रेम वाढते. त्यावर प्रभुत्व येते. आयुष्याचा सर्वसाधारण दर्जाही उंचावतो. उत्कृष्टतेचे दृष्टीकोन नेहमीच आपल्याला परिपूर्णतेकडे घेऊन जातो.

आजच्या युगात स्पर्धा जस-जसी तीव्र स्वरूप घेऊ पाहते आहे, तस-तसे उत्कृष्टतेचे महत्व वाढते आहे. त्याबरोबर हेही स्पष्ट होत जाते आहे की आपण ज्याची स्वप्ने बाळगतो, आपल्या ज्या ज्वलंत इच्छा असतात त्या पूर्ण करण्याची क्षमता आपल्या प्रत्येकात असते. व्यक्तिगत

उत्कृष्टता निर्माण करणारी काही मुलभूत तत्वांच आता आपण विचार करणार आहोत. ही तत्वे जर आपण अमलात आणलीत तर आपण उत्कृष्टतेकडे वाटचाल करू लागाल हे निःसंशय.

उत्कृष्टतेची भूक हवी

आपल्याला उत्कृष्टतेची भूक असायला हवी. खर तर आपण जे करतो ते उत्तमच करावं, आपल्या कामगिरीचे सर्वांनी कौतुक करावं इतकी ती छान व्हावी असे कोणाला वाटत नाही? परंतु हे वाटणं उत्कृष्टतेच्या आपल्या भूकेत रुपांतरीत व्हायला हवे. त्याचं तळमळीत रुपांतर व्हायला हवं तरच उत्कृष्टता निर्माण होईल. आत्यंतिक तळमळ हीच कार्यसिद्धीची सुरवात असते. जसे बेताच्या धुगधुगणा-या शेकोटीतूनतून फारशी उब किंवा धग मिळत नाही. तसचं उत्कृष्टता निर्माण करण्यासाठी नुसत वाटणं हे भूकेत रुपांतरीत व्हायला हवे. त्याची तीव्र इच्छा निर्माण व्हायला हवी तरच उत्कृष्टता निर्माण होईल, अन्यथा नाही. अर्थात ही भूक आपली स्वतःची असायला हवी. दुस-याने सांगितलेल्या गोष्टींमुळे आपली भूक तीव्र होत नाही तर आशा तीव्रतेसाठी ती भूक आपली स्वतःचीच असायला हवी.

सर्वोत्कृष्ट उद्दिष्ट ठेवा (Benchmarking)

आपण काय करणार आहात? आपल्याला माहिती असणा-यांमध्ये तसे सर्वोत्तम काम कोणी केले आहे का? हा विचार पहिल्यांदा करा. त्यानंतर जगात कोणी त्यापेक्षाही चांगले केले आहे का? याकडे आपला मोर्चा वळवा. या गोष्टी त्यांनी कशा साध्य केल्या आहेत याची माहिती मिळवा आणि त्यानंतर तसे किंवा त्यापेक्षाही चांगले काम आपण कसे करू शकू यावर विचार करा. समजा तुम्ही क्रिकेट खेळाडू आहात. प्रथम तुमच्या शाळेत सर्वोत्तम खेळाडू कोण आहे याचा शोध घ्या त्याने ते स्थान कसे मिळवले याची माहिती मिळवा आणि त्याच्या इतके किंवा त्या पेक्षा जास्त साध्य करा. पुढे आपल्या जिल्ह्यात आदर्श बना. त्यानंतर सचिन तेंडुलकरच्या कामगिरीवर लक्ष केंद्रित करा आणि तिचा पाठलाग करा. सचिनचा एखादा उत्तम फोटो आपल्या दृष्टी समोर राहिल असा लाऊन ठेवा.

स्वतःवर श्रद्धा ठेवा

'माणसाच्या मनांत जे रूजत किंवा माणूस जे मनांत आणतो आणि ज्यावर त्याची श्रद्धा असते, गाढ विश्वास असतो ती गोष्ट तो नक्कीच साध्य करू शकतो. यश मिळविण्यात सर्वात महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे स्वतःवरील श्रद्धा, आत्मविश्वास ही आहे. आपण उत्कृष्टता साध्य करू शकू यावर श्रद्धा ठेवा. आपलाच जर आपल्यावर विश्वास नसेल तर आपल्यावर कोण विश्वास ठेवणार?. आपल्या वरील आपला विश्वास डळमळीत झाला तर आपल्या मागील कामगिरीचा मागोवा घ्या आपण जे सर्वोत्तम मिळवले आहे त्या वेळी आपला आत्मविश्वास कसा होता याचा शोध घ्या. तसा आत्मविश्वास परत मिळवा. आणि त्या नंतर पुढील कामगिरीसाठी सिद्ध व्हा. आपल्याला जास्-जसे यश मिळत जाईल तस-तसा आपला आत्मविश्वास आणि श्रद्धा देखील वाढत जाईल. छोट्या-छोट्या गोष्टींनी सुरवात करा आणि मोठ्या उद्दिष्टा पर्यंत पोहोचा.

कुशल व्यवस्थेकडून निश्चित योजनेकडे

कोणते ही उद्दिष्ट साध्य करावयाचे असेल तर कुशल व्यवस्था आणि निश्चित योजना यांचे पाठबळ लागते. या शिवाय साध्य म्हणजे दिवास्वप्न ठरेल. हे म्हणजे उत्तम मोटार गाडीचे चाक हातात आहे परंतु कोठे जायचे आहे, कसे जायचे आहे हे मात्र माहिती नाही असेच आहे. किंवा नुसताच गाडीचा परवाना जवळ बाळगण्यासारखे आहे. अनेक माणसे क्षमता नाही म्हणून अपयशी होत नाहीत तर त्यांचे जवळ निश्चित योजना नसते म्हणून अपयशी होतात, मागे पडतात. म्हणूनच आपल्याला जे साध्य करायचे आहे त्यासाठी योग्य, सुनिश्चित योजना करण्यासाठी वेळेची आणि प्रयत्नांची गुंतवणूक करणे आवश्यक आहे. इतकेच नाही तर हीच त्या उत्कृष्ट कामगिरीची पहिली पायरी आहे. कणखर योजना तयार करा. त्याची अंमलबजावणी करा आणि सतत त्याचा आढावा ही घेत रहा.

सर्वोत्तम माणसांकडून, घटनांमधून शिकत रहा

उत्कृष्टता निर्माण करण्यासाठी ज्या माणसांनी उत्कृष्टता गाठली आहे, मिळविली आहे. आशा माणसांच्या मुलाखती घ्या. त्यांची चरित्रे वाचा. त्यांनी उत्कृष्टता मिळविण्यासाठी काय काय केले आहे ते समजून घ्या त्यांनी अवलंबिलेल्या कार्यपद्धती, त्यांचे दृष्टीकोन, त्यांच्या कार्यप्रेरणा, त्यांची अंतप्रेरणा समजाऊन घ्या. त्याचा फार चांगला उपयोग करून घेता येईल. त्यामुळे आपल्याला योग्य दिशा मिळेल कारण शून्याचा परत परत शोध घेण्यात, लावण्यात आपली उर्जा आणि वेळ खर्च करण्यापेक्षा इतरांच्या अनुभवाचा उपयोग करून पुढे जाणे जास्त उपकारक ठरते. त्यांच्या अनुभवावरून योग्य मार्गदर्शन मिळवा. या सर्वांचा उपयोग करून आपल्या जीवनात उत्कृष्टता मिळवा.

आपल्यावरच मर्यादा घालूनका

आपण नेहमीच आपण अपयशी होऊ नये असे वाटून आपल्या ख-या क्षमतांना मर्यादा घुन आपली ध्येयें ठरवीत असतो. परंतु सतत्याने यशस्वी व्हायचे असे तर अपयशाला भिऊन चालणार नाही. यशस्वी माणसांची चरित्रे अभ्यासली तर आपल्या हे लक्षात येईल की येणारे अपयश स्वीकारित त्यापासून धडा घेतच त्यांनी यश मिळविले आहे. त्यांनी मिळवलेल यश हे अपायाशाच्य अभावाने नाही तर अपयशावर मात करूनच मिळवलेल आहे. तेव्हा अपयशाच्या भीतीने आपल्यावर मर्यादा न घालता निर्भयपणे आपल्या पूर्ण क्षमतांचा उपयोग आणि विकास करित सर्वोत्कृष्टता साधा, मिळवा.

कठोर परिश्रमाला पर्याय नाही

कठोर परिश्रमानंतरच यशाची प्राप्ती होते. जगातली कोणतीही नाव घेण्यासारखी गोष्ट परिश्रमाशिवाय प्राप्त होत नाही. त्याच बरोबर योग्य दिशेने कठोर परिश्रम घेतलेत तर अशक्य असे काही ही नाही. उत्कृष्टता देखील कठोर परिश्रमांशिवाय, प्रयत्नांशिवाय मिळत नाही. उत्कृष्टतेसाठी कठोर प्रयत्न न करणे म्हणजे उत्कृष्टतेपासून वंचित राहणेच आहे. आपण आपल्या आसपासच्या माणसांचे निरीक्षण केले तर आपल्या लक्षात येईल की सोपा, जवळचा मार्ग निवडणारी माणसे आयुष्यात काही भव्य दिव्य मिळऊ शकत नाहीत. सातत्याने काही मिळवायचे असेल तर कठोर परिश्रमाला पर्याय नाही. आपण योग्य वेळ आणि योग्य परिश्रमांची गुंतवणूक केली तर त्याचे योग्य परिणाम ही मिळायला लागतात. जितके तुम्ही जास्त प्रयत्न कराल तितकी सर्वोत्कृष्टता आपल्या जवळ येईल.

आपल्या परीश्रमांवर केंद्रित व्हा, संपूर्ण लक्ष ऐकवटा

कोणताही उत्कृष्ट परिणाम साधायचा असेल तर आवश्यक त्या नेमक्या प्रयत्नांवर लक्ष केंद्रित करणे गरजेचे असते. यासाठी पॅटो नियमाचा नेमका उपयोग करून घेता येईल. “थोडक्यात हा नियम असा आहे की कोणत्याही परिस्थितीत २० % कारणे, प्रयत्न ८०% परिणाम मिळून देतात.” तेव्हा उत्कृष्टता मिळून देणा-या महत्वाच्या आणि परिणामकारक मोजक्याच गोष्टींवर आपले सर्व लक्ष केंद्रित करा. त्यामुळे प्रयत्न परिणामकारक पद्धतीने वापरून मुल्यवर्धीत परिणाम मिळतील. महाभारतात द्रोणाचार्यांच्या प्रश्नाला अर्जुनाचे “मला फक्त भास पक्षाचा डोळा दिसतो आहे” हे उत्तर आपल्याला आठवत असेलच. तशा प्रकारची केंद्रीतता असेल तरच आपण सर्वोत्कृष्ट परिणाम मिळू शकतो.

संयोगक्षमता, संयोजकता (लवचिकता)

उत्कृष्टतेचा मुलभूत आधारस्तंभ म्हणजे संयोगक्षमता. आपण सर्वजण जाणताच की आपल्या आसपास सततचे होणारे बदल ही आयुष्यातील एक अपरिहार्य, न टाळता येणारी गोष्ट आहे तेव्हा आपल्यापुढे दोनच पर्याय आहेत. एक म्हणजे अशा बदलांच्या भयाने किंवा भीतीने सतत दबून राहणे किंवा आशा बदलांचा सामना करून त्यांचा आपल्या फायद्यासाठी उपयोग करून घेणे. यातील दुसरा मार्ग आपले आयुष्य समृद्ध करणारा आहे. आपल्याला उत्कृष्टतेकडे घेऊन जाणारा आहे. म्हणूनच होत असणा-या बदलांना न घाबरता त्यांच्याशी मैत्री करा. अर्थातच हीच गोष्ट आपल्या योजनांनाही लागू आहे. त्याबद्दल खूप ताठर भूमिका न घेता लवचिकता असायला पाहिजे. त्यातही गरजेप्रमाणे आवश्यक बदल करता यायला हवेत. परीणामांप्रमाणे त्यातही सुधारणा करायला हव्यात.

प्रयत्न कधीच सोडू नका

जेव्हा आपले प्रयत्नच थांबतात तेव्हाच आपली गाठ अपयशाशी पडते. उत्कृष्टता, यश मिळेपर्यंत प्रयत्न थांबऊ नका. एखादी समस्या मोठी वाटत असेल तर तिचे तुकडे करून, विभाग करून त्यांचा सामना करा. सतत आणि अथक प्रयत्नच आपल्याला अंतिम ध्येयापर्यंत पोहचविणार आहेत हे पक्के लक्षात असू द्या.

वर सांगितलेल्या उत्कृष्टता मिळवून देणा-या मुलभूत गोष्टींवर आपले लक्ष केंद्रित करून कठोर परिश्रमांची जोड देऊन आपल्या ध्येय प्राप्तीच्या मागे लागा म्हणजे आपल्याला उत्कृष्टता भेटल्या शिवाय, मिळाल्या शिवाय राहणार नाही हे मात्र निश्चित.

आंधळं प्रेम!

एकदा वेड आणि प्रेम ह्या दोघांनी लपाछपी खेळायचं ठरवलं
वेड्यावर राज्य होतं, एक, दोन, तीन....

असे आकडे म्हणू लागला

इकडे प्रेम लपण्यासाठी जागा बघत होतं,
पण प्रेमाला, प्रेमाची जागाच मिळत नव्हती

वेड्याचे आकडे जेव्हा संपत आले
तेव्हा प्रेमाने पटकन समोरच्या झुडपात उडी टाकली
ते झुडूप गुलाबांच्या फुलाचं होतं,
आणि तिथे प्रेम लपून बसलं....

वेड्याने प्रेमाला भरपूर शोधलं,
पण प्रेम काही मिळाले नाही....

शेवटी स्वतःची हार सहन न झाल्यामुळे,
वेड्याने चिडून समोरच्या झुडपात काठी खुपसली
व बाहेर काढली....

बाहेर काढल्यानंतर काठीला लागलेलं रक्त बघून,
वेडा दचकला...

त्याने झुडपामध्ये वाकून बघितलं....
तेव्हा तिथे त्याला हसत असलेलं प्रेम दिसलं...

पण तोपर्यंत ते प्रेम आंधळं झालं होतं,
कारण ती काठी त्या प्रेमाच्या डोळ्यात
खुपसली गेली होती...

ते पाहून वेडा खूप रडला आणि त्याने प्रेमाला वचन दिलं...
की इथून पुढे तू माझ्या डोळ्यांनी बघशील...
म्हणजेच मी नेहमी तुझ्या आधारासाठी
तुझ्या सोबत राहीन...

तेव्हापासून 'प्रेम' हे "आंधळं" आहे...
आणि प्रत्येकजण 'प्रेमात' वेडा आहे...

गरज म्हणून 'नातं' कधीही जोडू नका...
'सोय' म्हणून सहज असं तोडू नका....

रक्ताचं नाही म्हणून,
कवडीमोल ठरवू नका !!!

- अक्षता पवार

एस.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

“नातं”

इतक्या जवळ रहा की,
नात्यात विश्वास राहील...

इतक्याही दूर जाऊ नका की,
वाट पहावी लागेल...

आशा ठेवा नात्यात इतकी की,
आशा संपली तरी, नातं मात्र कायम राहील...!

- अक्षता पवार

एस.वाय. बी.एस्सी (कॉम्प. सायन्स)

“प्रेम”

प्रेम आणि जमीन यांचं किती सुंदर प्रेम....
जमीन झेलायला आतुर पावसाचा प्रत्येक थेंब....

माझ्या जिवनात पावसासारखं तू बरसावं....
त्यासाठी मी रात्रंदिवस तरसावं.....

तू बरसण्यासाठी आणि मी तरसण्यासाठी....
एकच गोष्ट आवश्यक आहे....

ती म्हणजे.....

तू फक्त हो म्हण ....

- किरण शेते

एस.वाय. बी.बी.ए.

“आठवण”

वाट पाहशील तर आठवण बनून येईल....

तुझ्या ओठावर गाणे बनून येईल....

एकदा मनापासून मला आठवून बघ....

तुझ्या चेहऱ्यावर गोड हास्य बनून येईल....

डोळ्यातले अश्रू कधी मोजता येत नाही....

मनातील भावना कधी मापता येत नाही....

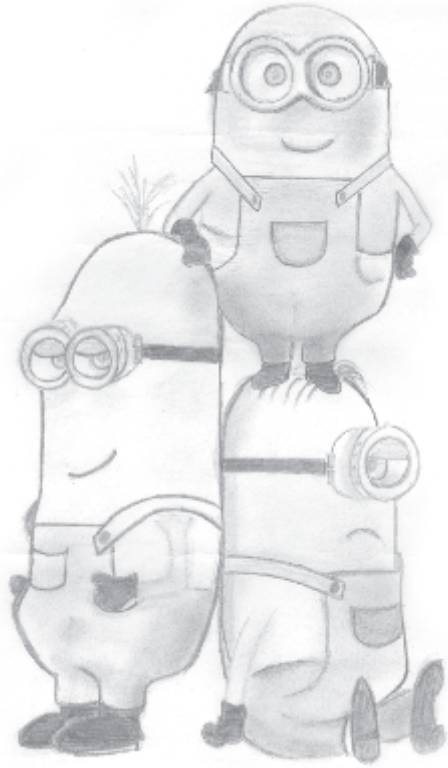
हे खरे आहे की....

आठवण खूप येते....

पण आठवणी कधी मोजून ठेवता येत नाही....

- किरण शेते

एस.वाय. बी.बी.ए.

- Catheline Pillay
T.Y. B.Sc.

See u on
my
Highway....
- Akshar Nikam (B. Sc.)

- Ajay Khandelwal
F.Y. B.B.A.

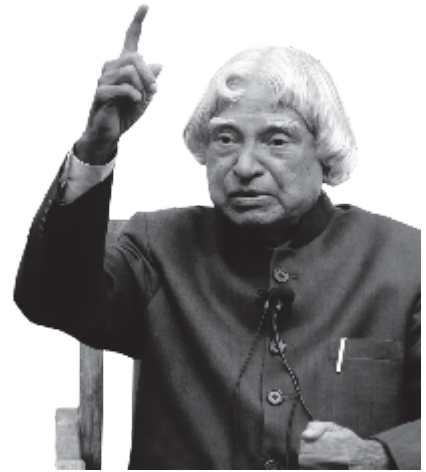

- Ankita A. Nalge
S.Y. B.B.A.

Role Model

Avul Pakir Jainulabdeen Abdul Kalam was born on 15 October 1931 to a Tamil Muslim family in the pilgrimage centre of Rameswaram on Pamban Island, then in the Madras Presidency and now in the State of Tamil Nadu.

His father Jainulabudeen was a boat owner and imam of a local mosque; his mother Ashiamma was a housewife. Kalam was the youngest of four brothers and one sister in his family. His ancestors had been wealthy. In his school years, Kalam had average grades but was described as a bright and hardworking student who had a strong desire to learn. He spent hours on his studies, especially mathematics. After completing his education at the Schwartz Higher Secondary School, Ramanathapuram, Kalam went on to attend Saint Joseph's College, Tiruchirappalli, then affiliated with the University of Madras, from where he graduated in physics in 1954. He moved to Madras in 1955 to study aerospace engineering in Madras Institute of Technology. After graduating from the Madras Institute of Technology in 1960, Kalam joined the Aeronautical Development Establishment of the Defence Research and Development Organisation (DRDO) as a scientist. He started his career by designing a small hovercraft, but remained unconvinced by his choice of a job at DRDO. Kalam was also part of the INCOSPAR committee working under Vikram Sarabhai, the renowned space scientist.

In 1969, Kalam was transferred to the Indian Space Research Organisation (ISRO) where he was the project director of India's first Satellite Launch Vehicle (SLV-III) which successfully deployed the Rohini satellite in near-earth orbit in July 1980; Kalam had first started work on an expandable rocket project independently at DRDO in 1965.[2] In 1969, Kalam received the government's approval and expanded the programme to include more engineers. In 1963-64, he visited NASA's Langley Research Center in Hampton, Virginia; Goddard Space Flight Center in Greenbelt, Maryland; and Wallops Flight Facility. Between the 1970s and 1990s, Kalam made an effort to develop the Polar Satellite Launch Vehicle (PSLV) and SLV-III projects, both of which proved to be successful, traders and landowners, with numerous properties and large tracts of land. Kalam then Well known as "Missile Man."

Kalam served as the Chief Scientific Adviser to the Prime Minister and the Secretary of the Defence Research and Development .

Kalam served as the 11th President of India, succeeding K. R. Narayanan. He won the 2002 presidential election with an electoral vote .

On 10 June 2002, the National Democratic Alliance (NDA) which was in power at the time, expressed that they would nominate Kalam for the post of President, and both the Samajwadi Party and the Nationalist Congress Party backed his candidacy. After the Samajwadi Party announced its support for Kalam, Narayanan chose not to seek a second term in office, leaving the field clear. Kalam said of the announcement of his candidature:

" I am really overwhelmed. Everywhere both in Internet and in other media, I have been asked for a message. I was thinking what message I can give to the people of the country at this juncture."

Kalam was noted for his integrity and his simple lifestyle. He never owned a television, and was in the habit of rising at 6:30 or 7 a.m and sleeping by 2 a.m. His few personal possessions

included his books, his veena, some articles of clothing, a CD player and a laptop; at his death, he left no will, and his possessions went to his eldest brother, who survived him.

In the 2011 Hindi film "I Am Kalam", Kalam is portrayed as a positive influence on a poor but bright Rajasthani boy named Chhotu, who renames himself Kalam in honour of his idol.

During his term as president, he was affectionately known as the People's President, saying that signing the 'Office of Profit' Bill was the toughest decision he had taken during his tenure.

On 27 July 2015, Kalam travelled to Shillong to deliver a lecture on "Creating a Livable Planet Earth" at the Indian Institute of Management Shillong. At around 6:35 p.m. IST, only five minutes into his lecture, he collapsed. He was rushed to the nearby Bethany Hospital in a critical condition; upon arrival, he lacked a pulse or any other signs of life. Despite being placed in the intensive care unit, Kalam was confirmed dead of a sudden cardiac arrest at 7:45 p.m IST

His last words, to his aide Srijan Pal Singh, were reportedly: "Funny guy! Are you doing well?".

Following his death, Kalam's body was airlifted in an Indian Air Force helicopter from Shillong to Guwahati, from where it was flown to New Delhi on the morning of 28 July in an air force C-130J Hercules.

The best saying by Abdul Kalam is

*"I had a Sparrow as a pet...
It ran away one day.
Then I had Squirrel...
It ran away.
I then Planted a Tree, and
they both came back..!!"*

The moral is find the right path to be happy it should help you and Nature too.....!!

- Pallavi Deshmukh
S.Y. B.C.S.

Smile

The Smile that I see is the smile I must bear. Working hard like people you and me. Seeing those in need brings me the want to help so I stand up Helping those who look up to me. When the odds are not in their favor I step up by helping the special needs. Volunteer works has got me where I am. Finally stand up. Head out the sand with my path clear as day. The only job for me, I would say is helping the less gifted feel like you and me. I do this not only for my own satisfaction. But most importantly for whats across from me The Smile that I see.

- Sukhmehak Gulati
12 Com.

Real Fame Vs Illusionary Fame among Students

The students of today are the future of tomorrow. If the students of today are somewhere strained, they fail to exhibit their best and indirectly pose a stake to their future. One of the main stressor in the life of students is Illusionary Fame, due to peer pressure.

Fame in its simplest words is the state of being well-known and much spoken about, the quality of being famous as celebrity or renown. To achieve this prominence, one exerts his or her resources to channels, where one is easily able to harness the fruits of splendidly famous.

In this process of achieving this societal reputation, one fails to differentiate between Real fame and Illusionary fame. Real fame is the outcome of systematic efforts driven by concrete commitment, it is long lasting success achieved graciously. While Illusionary fame is the short lived – narrow scoped – achieved by discordantly manner, easy means and unsporting ways. The person of illusionary fame at times acts as a reckless spendthrift in his expenditure, he is a person who extravagantly spends on friends, clothes, physical appearance – with the only motive to be renowned among the people or in society.

The main cause for the illusionary fame among the students can be termed as peer pressure or as the victim of Imbalanced Emotional Wellbeing. Thus, the students of today are hereby advised to divert their resources to the healthy channels – by being modest and humble in personality, professionally responsible and respectful to ones obligations, committed efforts in the light of innovation and creativity. They should understand their uniqueness and cease to compare themselves with others. As it is rightly said – *"In the stance of comparing oneself with others, primarily one insults oneself"*

- Prof. Dinesh Lahori

Deliverance

(Dedicated to all working women)

Sick n tired of the deadlines, burdens of expectations,
apprehension, inhibitions. Panting, hapless
Torn between everyone`s expectations n mine.
Putting `me` on the backburner, patting myself.
Clinging to hope, desperate to preserve my sanity
in the tempest. Dragging my existence each day.
Caught in the scary vortex of ruthless change.
Failing to recognize, myself each day, longing to fly.
Friends, pals, lost, in my journey ahead.
The world, becoming hostile day by day
Desperately searching, the last dregs of happiness.
Waiting to wander aimlessly, to purge myself of
the worries, the hurt, the tangles and the fear.
Waiting to cry, to feel, to unburden.
Waiting to catch up with old times,
Waiting to be myself, once again.....

- Prof. Mrinalini S Gholap

My First Day in College.

My HSC exams were over and after a long vacation I got my result. I was very happy with my marks. My parents too appreciated my hard work and were happy about my percentage. I had almost forgotten what it felt like to be at Jr. College because of my long vacation and now and eager wait for the Sr. College to reopen began!

I got admission in ATSS-CBSCA Senior College through direct admission. This college is situated in the heart of Chinchwad and is considered to be one of the best colleges in Pune. I started my preparations from my books and off course dresses too and was all set to begin my college life.

The day finally arrived and I got up at 5 a.m. to the utter astonishment of my parents who had never seen me waking up so early. I reached my college and found my species like me looking at each other like maniacs. They all were a confused lot and did not know what to speak and how to remain silent. I had expected my college to be a combination of fun and studies, discipline mixed with naughtiness, a place of freedom and liberty but my dreams was broken into many fragments that day.

We seated ourselves in our respective classrooms. Our professors walked in and gave their introduction and what followed thereafter was unbelievable and unimaginable. We were soon submerged into a sea of discipline as each and every professor vehemently and forcefully bombarded us with the same sets of rules and regulations. I wondered whether it was a college or some military school but I realized that this discipline will make me a responsible citizen. We were sent home early that day and we all went home with mixed feelings visualizing what was to come next.....

- **Pratik Daundkar**
T.Y.B.B.A

Beautiful Love

There is nothing more beautiful than love.

Its the glue that holds everything together, the life that makes life more sweet.

The substance that makes everything worth it. If there is one thing I was blessed with was the ability to experience it.

Love is a beautiful struggle.

A thought battle and a fight worth fighting for.

There is nothing in the world that makes you feel powerful, beautiful, scared and venerable at the same time.

It holds beauty in its presence, and excitement in its future. It is beautifully crafted because it is a gift from god.

Love is emotion.

It comes easily to those who have never been hurt and hard for those who have.

But to fall in love is something so pure. It is hard, it is a job, a leaf of fate.

I can't imagine falling completely in love with someone again because it was a so deep and so powerful that it excites me and scares me all at the same time.

- **Sukhmehak Gulati**
12 Com.

City Life

Village Life

I have experienced both, life in a city as well as life in a village. This is because while I live in the city, I spend every vacation in my village. And I can definitely say that both city life as well as village life have their advantages and disadvantages. Let us take a look at different aspects.

Villages have cleaner air, simpler living and a slow easygoing space that minimizes stress and strain. Time proceeds at an even pace, and there is much room for quiet and meditation.

City life is full of noise and a sense of urgency. Haste is the name of the game in the city. One has to hurry through one's daily routine. City-dwellers live amidst stress and strain; overcrowded localities, poor water supply, and highly polluted surroundings. There are constant traffic jams, and no place for children to play or go for entertainment.

Why then do the people from the village wish to migrate to the city? The prime reason, of course, is the opportunity for employment. In a village one can be only a farmer, or a potter or a craftsman. The income from such occupations is meagre, and it is difficult to improve one's standard of living.

Besides, villages lack adequate medical facilities, educational opportunities and proper means of communication. The local panchayat can be quite slow in taking decisions regarding the development of the village.

Cities are faced with the problems of corruption and crime, that are unheard of in villages. Yet people flock to the cities, knowing that there they can at least try to better their lot. The town or the city is seen as a land of opportunity and that is why concrete to raise the standard of living in village. Till then, the rural dweller will be forced to migrate to the city in the hope of better conditions of life.

- Sarjahan Choudhary
S.Y. B.Sc.

WHAT THE MIRROR SAYS ?

Looking in the mirror wondering what am I looking at.

What do I see? How do I feel? Will there be change in the way I look?

Depression brings the worse in me, makes me feel lonely, hurt, unwanted in the world. Thinking to myself what's my purpose in life? Why am I here?

What do I symbolize in god's eyes?

Wondering when beauty is going to be shown through this mirror. Every time I look in the mirror I shed a tear. Wondering when the look is going to change. Hoping that things don't stay the same. Overtime I see that I still look the same wondering why god's creation hasn't changed.

Realizing that I need to appreciate what remains the same. From now on I see what I have been missing within myself, figuring out who I really am. Now when I look in the mirror I see intelligence, bravery, and a warm smile on my face that brings happiness and grace. Appreciation of yourself is a celebration that YOU ARE GOD'S GIFT AND CREATION.

- Sukhmehak Gulati
12 comm.

Confessions of a dying daughter

"I went to a party Mom, I remembered what you said, You told me not to drink, Mom, so I drank soda instead

I really felt proud inside, Mom, The way you said I would, I didn't drink and drive, Mom, Even though the others said I should

I know I did the right thing, Mom, I know you are always right, Now the party is finally ending, Mom, And everyone is drinking out of sight

As I got into my car, Mom, I knew I'd get home in one piece, because of the way you raised me, So responsible and sweet

I started to drive away, Mom, But as I pulled out into the road, The other car didn't see me, Mom, And hit me like a load.....

As I lay there on the pavement, Mom, I heard the policeman say, "The other guy is drunk! Mom, And now I'm the one who will pay

I'm lying here dying, Mom,..... I wish you'd get here soon how could this happen to me, Mom? My life just burst like a balloon.

There is blood all around me, Mom, And most of it is mine, I hear the medic say, Mom, The others didn't think

He was probably at the same party as I, The only difference is, he drank, And I will die, why do people drink, Mom? It can ruin our whole life, I'm feeling sharp pains now, pains just like a piercing knife

The guy who hit me is walking, Mom, And I don't think it's fair, I'm lying here dying, And all he can do is stare.

Tell my brother not to cry, Mom, Tell Daddy to be brave, And when I go to heaven Mom, Engrave 'Good girl' on my grave

Someone should have told him, Mom, Not to drink and drive, If only they had told him, Mom, I would still be alive. My breath is getting shorter, Mom, I'm becoming very scared, please don't cry for me, Mom, When I needed you, you were always there. I have one last question, Mom, Before I say good bye, I didn't drink and drive, So why I am the one to die?"

- **Sayali Mangudkar**

F.Y. B.C.A.

My Girl

I'm living under an abomination losing my world, most importantly my girl. I just wanted the domination and to see her smile I want to be with her every second of my life I'd walk an extra mile. I want to apologize those times I have been acting wild smashing this crown because I'm tired of crashing and I don't want to drown. Gods sent you to my life so we can be there for each other you don't have to be scared, cause we're together forever never hurt you if you just gave me a second chance I'm begging knees and hands please let us dance you were born princess, born to be my queen you were the lady wearing a dress in my dream.

- **Sukhmehak Gulati**

12 comm.

Dreams Victory

(NARRATOR): Last night various things related to success and excellent of life plays in my mind before going to bed. Keeping in mind that the small daily improvement over a time leads to stunning results. I went to the bed and sleep. The next day morning I get up early as compared to the regular wake up. After getting fresh I got ready to go out in this competitive world.

I have left my ego at the front door of my house and thinking that I am also one of those a dream to make the present day excellent then yesterday. Than after I polished myself to become too smart and intelligent that people cannot ignore me. I know there is no place for those people who feel shy and fear so I make myself like "BRAVE PEOPLE EAT THEIR FEAR BEFORE THEIR FEAR EAT THEM" and move ahead for the victory over fear and shy. I have heard somewhere that 'The more time you spend outside your comfort zone the wider you grow' so I took all the challenges as opportunity and think to do something creative beyond the comfort zone by which I came to know that people don't get lucky rather than they creates it. They do this by taking bold risks and grabbing the excellent opportunity..

"PROBLEMS ARE ONLY PROBLEMS WHEN WE MAKE THEM PROBLEMS" Its all up to us. But the art of turning the difficult situations into dazzling results, those people are known as smart and genius fellow..

In this way before someone lend their hand to me I touch their heart and help other to win, But the final victory is mine to become a excellent leader among beloved one...

And also strengthen my leadership skill. In this way my success and excellency start without having the ending point till life span. In a dream to touch the heart of world people.

(NARRATOR) Suddenly my door was knocked and mummy is shouting at me, wake up fast its too late Hurry up! You will be late for college then very urgently I came out of my bed and all the things were in my dreams,, Last night I slept late so..... But whatever the things I saw in my dreams im going to flow by today now. Offcourse once I will have my victory to touch the heart of world people....

ONE DAY YOU WILL GET THE VICTORY.....

- Lokendra Tamatta

S.Y. B.B.A.

FUNNY POEM (NETWORKING = GETWORKING)

Facebook, twitter, whatsapps hike.....

All friends says click on like.

Graduation complete difficult for placement..

Friends get angry if pic.. don't get comment..

Because of internet time is misused

New generation brain gets defused

Student bunk and absent in lecture

Busy to upload picture with texture..

Clicking the selfie is latest trend

Wasting the time chatting with friends

How much likes and comments competition?

Please stops this all time waste workstation...

- Lokendra Tamatta

S.Y. B.B.A.

JOKES

Teacher : What are some products of the West Indies?

Student : I don't know.

Teacher : Of course, you do. Where do you get sugar from?

Student : We borrow it from our neighbour..

Teacher : Could you please pay a little attention here?

Student : Yes mam, I am paying as little attention as I can. !!

Teacher : "Who can tell me what 7 times 6 is?"

Student : "It is 42 mam!"

Teacher : "Great, and who will tell me what 6 times 7 is?"

Same student : "It is 24 mam."

GODS are also I.T. Engineers

BRAHMA

System installer

VISHNU

System supporter

SHIV

System Programmer

NAARAD

Data transfer

YAM

Deleter

MENKA

Virus!

Q. What is a math teacher's favourite dessert?

A. Pi!

Movie titles related to Engg students:

exams	- socha na tha,
classes	- kabhi kabhi,
question papers	- na tum jano na hum,
copying	- yaarana,
maths2	- asambhav,
maths1	- mission impossible,
1st semester	- kuch to hai,
2nd semester	- yeh kya ho raha hai,
distinction	- kal ho na ho,
1st class	- raju bangaya gentleman,
2nd class	- dil mange more
fail	- phir milenge

Students k Dard ko University Kya Jane
College K Riwayon ko Parents Kya Jane
Hoti hai Kitni Taqlif 1 Paper Likhne Main
Wo Paper Check Karne Wala Kya Jane....

In English	: good night
in Russian	: dobri notch
in desi	: shubh ratri
in urdu	: shabha dhair
in kannad	: yara nadi
in apun style	: CHAL LUDAK JA

Sardar Ki Mah Ki Death Ho Gai,

Ek Saal Bad Sardar Ka Baap America Se
Wapis Aya, Us Na Poucha Teri Ma Kahan Hai,

Sardar Bola Wo To Pichlay Saal Hi Mar Gai
Thi, Sardar Ka Bap Ronay Lga Or Bola
Kuttay, Kaminay To Tu Na Mujhay Btaya Q
Nhi, Sardar Bola, Me Na Socha Surprise Dun
Ga.

- Anonymous

Tongue Twisters

1. There was a fisherman named Fisher who fished for some fish in a fissure. Till a fish with a grin, pulled the fisherman in. Now they're fishing the fissure for Fisher.
2. Peter Piper picked a peck of pickled peppers a peck of pickled peppers Peter Piper picked If Peter Piper picked a peck of pickled peppers where's the peck of pickled peppers Peter Piper picked ?
3. Betty Botter bought some butter But she said the butter's bitter If I put it in my batter, it will make my batter bitter But a bit of better butter will make my batter better So 'twas better Betty Botter bought a bit of better butter.
4. How can a clam cram in a clean cream can ?
5. I scream, you scream, we all scream for ice cream.
6. I saw Susie sitting in a shoeshine shop.
7. Susie works in a shoeshine shop. Where she shines she sits, and where she sits she shines
8. Fuzzy Wuzzy was a bear. Fuzzy Wuzzy had no hair. Fuzzy Wuzzy wasn't fuzzy, was he ?
9. A skunk sat on a stump and thunk the stump stunk, but the stump thunk the skunk stunk.
10. Lesser leather never weathered wetter weather better.

- Anonymous

Riddles

Riddle (1) : A cloud is my mother, the wind is my father, my son is the cool stream and my daughter is the fruit of the land. A rainbow is my bed, the earth my final resting place and I'm the torment of man. What am I?

Answer : Rain

Riddle (2) : I am taken from a mine, and shut up in a wooden case, from which I am never released and yet I am used by almost everybody. What am I?

Answer : Pencil lead

Riddle (3) : There was a competition where the contestants had to hold something. At the end of the event, the winner was a person who was physically disabled (he had no hands or feet)! What was it that the contestants have to hold?

Answer : Their breath.

Riddle (4) : The person who makes it has no need for it. The person who purchases it does not use it. The person who does use it does not know they are. What is it?

Answer : A coffin.

Riddle (5) : You live in a place where six months of the year is mild summer and during the other six months the mercury goes drastically down! You own a lake where there is a small island. You want to build a house over there and need to get some materials across there. You have no boat, plane or anything which you can use to transport them to the island. How will you solve the problem?

Answer : Wait for winter. The lake will freeze when the temperature drops.

- Anonymous

POEMS

Teachers

Teachers are dedicated,
to our education.

This is their passion,
and our liberation.

Their sincere kindness,
warm feelings, it brings.
They guide and protect us,
under their wings.

They show us patience,
and readily spread.
Their helpful advice
fills us like bread.

They don't just instruct,
but encourage and believe,
that there's nothing out there,
we cannot achieve.

They think about,
our future all the time.
Work tirelessly to direct us,
away from conflicts and crime.

At the end of the day,
teachers do understand.
It takes both tools and love,
for our young minds to expand.

- Anonymous

World Peace

When wars and conflicts totally cease,
in our world, there shall be peace.

People must learn to get along,
not blame others, for being wrong.

They fight for control, fight for land,
some just need a helping hand.

We must rid ourselves of vanity,
and embrace peace, through humanity.

Wars make children so much tougher;
lose their innocence, while they suffer.

We should fight for peace instead,
Love not war, we should spread.

- Anonymous

Sports

Sports inspire us,
to compete.

Winning over losing,
is much sweeter.

We do it because,
we love the game.

Life without sports
would not be the same.

Plenty of water,
we must constantly drink.

As we push our bodies,
to their very brink.

Sports bring out,
our inner drive,
to make the play,
we often dive.

We sacrifice everything,
for our team,
because a championship
is our only dream.

*****

LIFE

Life is something we all share just
Like oxygen, in the air.

The way we live it, is upto us
With a negative or with a plus.

Life is something we should cherish
We never know when we will perish
Live each and every single day
Smell the flowers, stop and play.

Life is something, we have been blessed
Choice is yours, choose your best
Follow your passions and you will be fine
With the right attitude you will shine.

- Harshada Subhash Nagpure
F.Y. B.B.A.

PARENTS-CANDLES

Candles burn, Parents earn.

Candles owe its life,
Parents love whole life.

Candles burn,
Parents earn.

Candles makes the room lightful,
Parents make our life meaningful.

Candles burn,
Parents earn.

Candle gives us light,
Parent guides us right,
And make us bright.

Candles burn,
Parents earn.

Candles end,
Parents spend.

Candles burn,
Parents earn.

- **Shiju Unnikrishnan Nair**
T.Y. B.Sc.(C.S.)

A TRUE FRIEND

A true friend never walks away
A true friend will always stay
A true friend will look out for you
A true friend guard your secrets like
Precious gift

A true friend is there for you
To give you helpful lift

A true friend tries to make you smile
Tries to replace your frown
They may not always succeed

But rare by let you down

A true friend promises not to laugh at you.
And listen to your fear.

Also comfort your falling tears
And will fill you with cheer

A true friend will always be with you.
In your joy and sorrow
And hold your hand

When you are even miles apart.

- **Akrati gupta**
F.Y. B.Sc. (C.S.)

THE EXPRESSION OF ABSCONDING STUDENT

Life still has many turn to take.....

With each sun setting down
and each day turning dark,
With each road turning bleak
and each flame blowing up its spark.

With each force driving me
Up into the eternal sea,
The guest began for searching
The answers deep burrowed in me.

For the reasons of grief
and the sources of pain
The maladies of life
All could end up in one refrain.

Because more I am blessed
with the mirth and joy,
As I could remember the thousand times
I smiled under the sky.

And yes I haven't lost any laughter
or my beloved.

It just a parting because
we are meant to meet again.

And still I have the hands to hold,
To share cozy warmth in this cold,
For my life have many turns to take,
And a sun is still waiting for me to be awake.

- **Akrati Gupta** F.Y.B.Sc. (C.S.)

Lesson of Karma

When a bird is alive.. It eats ants.
When the bird is dead.. Ants eats the bird.
Time and **Circumstances** can change
at any time.

Don't **Devaluate** or **Hurt** anyone in life.
You may be **Powerful Today**.

But remember...

Time is more **Powerful** than **You!**
One tree makes a million match sticks...
Only One match stick is needed to burn a
million trees...

SO BE GOOD AND DO GOOD...

- **Prof. Kapil Hole**

WAR AND PEACE

Man invents war. Man discovers peace.
He invents war from without.
He discovers peace from within.
War man throws. Peace man sows.
The smile of war is the flood of human blood.
The smile of peace is the love, below, above.
Peace is the whole truth that wishes to enrapture humanity.
War is the whole falsehood that wants to capture humanity.
Peace begins in the soul and ends in the heart.
War begins in the mind and ends in the body.
War forgets peace. Peace forgives war.
War is the death of the life human. Peace is the birth of the Life Divine.
Our vital passions want war.
Our psychic emotions desire peace.
War is clear futility in dire spear-stupidity.
Peace is flowing infinity in glowing eternity.
Man seeks war when he thinks that the world is not his.
Man invites war when he feels that he can conquer the world.
Man proclaims war when he dreams That the world has already surrendered to him.
Man seeks peace because his earthly existence desperately needs it.
Man welcomes peace because he feels that in peace alone is his life of achievement and fulfilment.
Man spreads peace because he wants to transcend death.
The animal in man wars against peace in the outer world,
in the world of conflicting ideas.
The divine in man wars against ignorance in the inner world,
in the world of mounting ideals.
The animal in man wants war for the sake of war,
war to devour the snoring world.
The divine in man wants peace for the sake of peace,
peace to feed the hungry world.

- **Siddharth Royal**
F.Y. B.C.A.

FRIENDS FOREVER

Friendship is not blood relation but is a relationship of life time.

We all have many friends and all are important in our life but there are some friends who teach us important things about life and which will help us through out our life.

I don't want to define friendship because we all have friends in our life and we all have our own definition of friendship.

Whenever I am with my friends I can handle many things easily. I share many things with my friends ,whenever I go wrong they correct me. When I feel sad they always try to make me happy. Whenever I need someone ,my friends are with me. that's why I define my friends as best friend forever. Friends forever is a phrase that describes a close friendship between me and my friends.

My favourite lines on friendship are
You are always there for me
When my spirit needs a little lift
I can not thank you enough for that
You are truly an extraordinary gift.

Friendship is about having wonderful moments with my friends no matter what we do.

Thank you...

- **Prachi Kamod.**
MCA-1

GAZALS

INSPIRED BY THESE SHERS:

Sitam ko hum karam samjhy
jafa ko hum wafa samjhy
Jo is par bhi naa smajhy
to us butt se khuda samjhy

v v v

Yaad aati hai to ik shama si jala jaati hai
Darad uthta hai to tohfe mein gazal deta

v v v

Hamri hai wo pehli mohabbat,
khwahishe jis se chahek rahi hai.

Mausamo pe khumaar sa chaya ,
hawaye jis mein mahek rahi hai.

Dill mein kaisi aag lagai tune
ki mujh ko meri khabar nahi

Teri yaado ki shiddat mein jal raha hu ,
wafaye jis mei dahek rahi hai.

Khuda deewangi ka kya hai aalam,
ab tak main a sanbhal saka hu.

Paa na saka be-shumaar koshisho se,
phir bhi umeede sisak rahi hai.

Duwaye hai bas yahi khuda se,
teri yaad phir kabhi na aaye.

Dill to ab na sambhala jata,
aarzoye jis mein lahek rahi hai.

v v v

Teri har nigaah hame aashiq bana deti hai
Be rang zindagi ko rango se saja deti hai.

Tere husool mein jeete aur amrte
hai roz-aanah

Teri har muskurahat hame jeena
sikhaa deti hai.

Tere deed ko taras jati hai aanke meri
Khalwat mei teri tasveer jam pila deti hai

Yaado ki shiddat mei bas tujhy
saamne pata hu

Teri tasveer dill ka har khayal
mita deti hai.

Umeedo k sahare tu ab jeer rha hai 'AHAMD'
Warna duniya ki har shay tujh ko sza deti hai.

v v v

Bithy hai kab se hum yaar k intezaar mein
Dill mutmaeen rehta hai dedaar-e-yaar mein

Dedaar-e-yaar pe dill ne besaakhta kaha
Kaise rahu bhala mai ab ikhtiyaar mein

Hum na pooch haal ab un k husnn ka
Un sa paaoo gy tum is dayar mein

Aye hasrato kahi aur basera karo apna
Itni jagah kaha hai is dill-e-daagdaar mein

Duniyaa ko zara dekho kitni haseen hai!
Dekho kahi kho na jao is k gubaar mein

U talkh se lehje mein guftagu na kro
Patjharr ki baat thik na rehti bahar mein

AHAMD' zara zindagi jeena to seekh lo
Pahucho gy tum bhi wahi bas ho kataar mein

v v v

Inkar par tere q kar dill mera dukhaa
Tu he bata dill mera kaabu mein raha?

Laakh ghum jhele magar q ye jhel na sake
Laa-faani sakhss bhi akhir kaise mita!?

Rahi umeed baaki na hamara dill bhi
Mere liye tera wo faisla jo padhaa

Usi ka tha usi ka rehna tha tujhy
Phir kyu ek arse k liye tu mera bana

Rahe thy tanhaa ab q na reh paye gy
Na raha mai khud mein na
mera zameer bachaa

Aab-e-hayat de kar phir kyu zehrr deta hai
Na dekhki aysi mohabbat na hoti aisi wafa

AHAMD' ab aye khud hai bharoose pe tere
Tu sambhaal use tu he rastaa bhi dikhaa

- **Fauzan Ahmad**
S.Y.B.Sc.(C.S.)

SHORT TIPS

CARROT :-

1. Carrot soup helps to stop loose motion.
2. Apply Ghee to carrot leaves, Make it warm, squeeze it, use this juice for Nasal Drops helps to cure migrane.
3. Carrot contains plenty of phosphorus which is helpful for improve eyesight.
4. Sulpher in carrot purify the blood which helps in various skin diseases.
5. Carrot reduces burning sensation.

DATES :-

1. 3 Dates + 1 Spoon Ghee + 1 black pepper, mix it proper, Eat early in morning, Dont eat anything for hour after taking this, It improves absorbtion power of intestines.
2. Decoction of dates everyday early in morning increases power & immunity.
3. Pregnant woman if took this date with milk from 4th month to 8th month it developes muscles in foetus.

ORANGE:-

1. Juice of Orange with rock salt reduces dehydration so useful after overexertion, Dance & in players.
2. One piece of orange reduces morning sickness as well it helps in pregnant lady.
3. Orange juice + Coconut water, increases micturation so reduces blood pressure.

BLACK GRAM:-

1. Heavy to digest so always it can be used with garlic or asofoetida.
2. Helps for lactation after delivery.
3. Black Gram intake in winter season is good for health.

GINGER:-

1. Ginger increases apetite if taken with black salt before food.
2. Mixture of half spoon ginger juice & half spoon honey reduces cough.
3. Ginger & onion juice 1 table spoon reduces vomitting sensation.
3. Ginger juice with raw sugar redues excessive micturation.

- Dr. Vidyadhar Kumbhar
M.D. Ayurved

What is life ?

A rich man says, life is funny
A poor man says, life is money
A poet says, life is full of joys
A great scholar says, life is nothing but a try...
Life is all about there things
winning, losing & sharing, winning after heart
losing bad habits & sharing happy moments
Our life is maths friends are added
Eenemies are subtracted
Joys are multiplied and sorrows are divided

-Shweta Ramesh Patil
D'Man (II)

Relation

Relations always give a meaning to our life. It does not matter whether it is a blood relation or not, But when our blood relation is attached with emotions then nothing can be more wonderful than that. It always gives you the power to face any situation in your life.

The following incident changed my way of thinking. I never thought such a thing would ever happen. My little brother was born on 8th October 2012. This was the start of new journey. There is 18 years difference between us. This has given a new direction to my life.

Days before his birth I was facing a very difficult phase of my life. I lost my confidence because I got very poor percentage. I went into depression. I was hardly talking with my parents. I wanted to be alone all the time.

My little brother is the one I like to spend time with. The smile and innocence on his face help me to forget all my worries and tension. As time passes the bond between us become stronger.

Now he is 3 years old. I share everything with him. He does not understand anything but reacts based on my facial expression. If I am sad he pampers me in the same way that I pamper him. When I am tensed, he does funny things and makes me smile. These are the magical moments of my life. Which always give me happiness and power to face any situation. It helps me to build up confidence.

Initially it was difficult for me to accept him in my life but now I cannot imagine my life without him. He is the one who helps me to come out from depression and teach me that believe in our self.

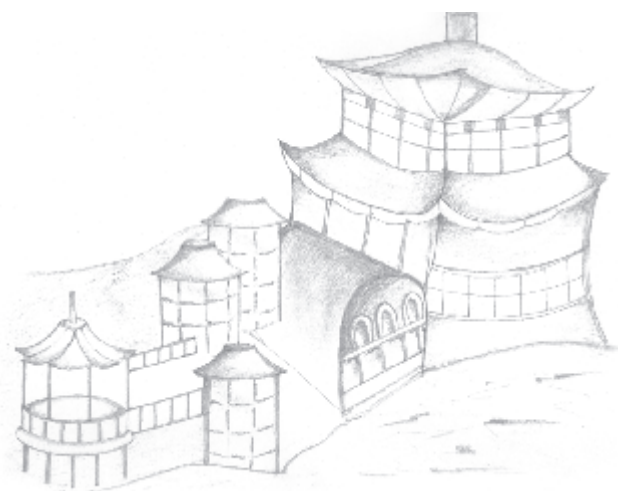
Many times such people come in our life whom we never thought about. Initially we do not accept them, but when we realize the positive change they made in us, unknowingly we started valuing them. As time passes the unbreakable bond form between us, that's called Relation!

"The best relations usually begins Unexpectedly!"

- **Apurva Bhawari**
(Jupiter) MCA-1

- **Akshar Nikam** (B. Sc.)

- **Ajay Khandelwal**
F.Y. B.B.A.

FRIENDSHIP...

IS ALL ABOUT WINNING, LOSING AND SHARING...

Friendship is all about winning your friends, losing your ego and sharing of joys and sorrows...!!!

People should be blessed in life with friends who are both mirrors and shadows. Mirrors don't lie and shadows never leave...

As the above thought suggests a friend is the one who always stays with us as our shadow.

Where the word 'Relationship' occurs there are certain ups and downs in life. Relationship doesn't mean only the relation of a boy and a girl, which we in the first century call it as a girlfriend and a boyfriend. Many of us even talk about it in a wrong sense.

But, I think true relationship is about loving and caring with your mother, father, sister, brother and of course with friends...where there is true bonding, sharing of anything can happen.

Sneha is one of the best friend in my life who really inspired me. We have shared around one thousand six hundred sixty six secrets till now. So I thought friendship is one of the best relation in the world.

I remember a true incident of my life. My friend Sneha was the eldest of her siblings. Due to some financial problems in her family her father happened to get her married. But sneha's love and longing for her education has made her a successful woman in life today. Her friend Priya was the only one who could understand what Sneha wanted to willingly do in her life. Priya's motivation made her what she is today.

As it is rightly said behind every man is woman, similarly behind sneha's success was her friend priya's support for her...People will walk in and walk out of our life, but the one whose footstep made a longlasting impression is the one 'friend' who should never allow to walk out.

So, according to me True friendship is like diamond. In friendship the situation doesn't matters only the inspiration, motivation and most important supportive comments are required from the friends.

Finally, I would like to say that, "appreciate those who are happy for your happiness and sad for your sadness". These are the people to truly treasure.

THANK YOU...

- **SHILPA MUNGDE**
F.Y.M.C.A

RELATIONSHIP

With every sunrise comes a new day and a beginning of a new phase in our relationship with our colleagues. In life, we come across many people and we establish friendship and family relations with them. Human life is purely a matter of knowing each other. However, in some situations you may need to decide what's important to you, from friends and family, which is the most difficult task.

At different phases in life, our priorities may change, but it is most important that one should have a healthy relation with others. In order to maintain a healthy relation with others, we need to understand others point of view and accordingly take correct action. Now I would like to share with you, some golden tips for maintaining a healthy relationship with friends and family members:

1. Always keep realistic expectations from others and accept them as they are.
With time passing by, our expectations from others also increase. However, we sometimes over react and expects others to do whatever we say. However, this may hurt someone and lead to unnecessary fights.
2. Talk with each other in case of any misunderstanding:
If you have any misunderstanding, it is better to resolve it at the earliest rather than spoiling your relations.
3. Listen with your ears and heart:
We often dont want to listen to any thing which we are not convinced with. However, we should always listen to what others want to say and then conclude rather than unnecessary debate.
4. Share your thoughts with others:
It is important for others to know what you think about them. By sharing your views, you may bring out the best from others. Also your colleagues can give valuable suggestion to address your problems.
5. Give a Mutual Respect:
Mutual respect means "Treat the other person the way you want to be treated. In a relationship respect is one of the most important thing. If you dont have this-well its going to be tough road for you.

A strong, healthy relationship can become one of the best support in your life. Good relation improve all aspects of your life. Strengthening in your health, your mind and your connection with others. Relationships are like good investments. The more you put in, the more you can get back.

I hope these tips will help you to maintain healthy relations with others.

Always remember :

Many relations come into our life... like rain on ocean
but only some can take the best place
like a drop which fortunately becomes a pearl.

- **Priyanka Nimbalkar**
MCA-1

Enjoy Each Moment of life...

The story happend two years ago.It was a cold morning.I went to a coffee shop and there was only one table empty. After sometime,one boy came to me and asked "Can I sit here?" because only one table was empty I did not have option.I said "yes, sure! why not "

Then he said,"Hi ! I am krishna, a doctor by profession." I also gave my introduction to him.

After the introduction,We started to discuss on Humanity,Social work and how to help others.He shared his experiences about helping people and How great it feels when we see happiness on someones face because of us.

When he was talking I observed,How he enjoys the small moments of his life.He said "Life is too short,Enjoy each day as if it is your last day".Dont be afraid of death.It will come to everyone .Dont waste your time in worry about death.Spend your time in enjoying life.

After an hour,a boy came towards us.He was friend of doctor.He said to the doctor ,"Hey! krishna it is time for your diagnosis.We must go to hospital."

I asked his friend "What is going on ?..Why are you going to hospital ?..Why does he have to be dignosed?"

His friend told me "He was suffering from Leukemia-The Cancer of blood cells.He now lives each moment to its fullest and complete joy.He does things that he may have been too lazy or disinterested to try before he was dignosed with leukemia.He has very few months to live.

I was shocked and speechless! when i heard this.

He said, "Good bye! We will met agin if i am alive."

Its hard to believe because he sounded very positive and happy .I can only pray for him.

That time I learnt from him that, "Life is too short. Enjoy each day as if it is your last day."We all should live as if each breath we take is an external gift. We should enjoy the wonderful gift of all good things and moments which happens with us. Like A nice dream, A wonderful breakfast, A gorgeous sky night, the smile of baby, An hour spent in quiet and silence, Waking up and Getting to sleep more, Hot drink on a cold day, Laughing until your sides hurt, Snuggling in a blanket and All things that make us Happy.

- Kishori Ratnalikar
MCA-1

Life

I have search my soul but hard as i have tried
I find my religion is "unclassified"
I believe of in nature and laughter and love
And goodness and mercy and a god up above
The sun and the rain and the winds that
Blow and a hundred earthy thing that i know
But i don't fit in, in a civilized way to
The rules and the customs that people say
My heaven an earth it's the thing that i
Share with the whole human race really care
And when i am gone and just ashes
Remain i will be part of the earth and
The wind and the rain
It's my " everlasting dream" -it seems
Right to me in the big scheme of life
It's the way it should be
Life has been good and i don't fear the night
It's part of god's plan and i know it is all right

- **Rasika Kandharkar**
(MCA I Jupiter)

SITUATIONS THAT INSPIRE ME.....

Everyone! Has his own thinking his own views in life. Every individual is unique in this world. I disagree that some great personalities are inspiring and some people get inspired by those.

But when I look into my past a lot of people have inspired me and made we in what I am today. I think in my life situations have been the key. Situations are really my inspiration.

Many great people also get changed or inspired by situations. We all know that Mahatma Gandhi was thrown out of the train by Englishmen in south Africa .Due to this one situation, he changed completely and gave a great contribution to our freedom movement.

Baba Amte was also inspired by a single incident that happened in his life. One night he neglected leprosy patient and from that point he felt so guilty that he contributed his whole life for the service of leprosy patients.

I know that I am not a great personality but even in my life situations have made me think about and also about myself. They have helped me to judge everything in my life. " The inspiration taken from the people is temporary but from the situations is permanent".

- **Mahashete Sarika Diliprao**
MCA 1-Jupiter

The story of a girl

It's the girl who ,when born is seen with the eyes of the family how and what her future would be

it's the girl when start living in the society is soo looked down with the eyes of the brutal world

it's the girl who when studies.. the whole family gets enlightened with her knowldge

it's the girl who knows how her mother has scrificed her life for her and all the pain she had taken for her

it's the girl who is always looked with the hope of her father that she will be taking care of the family

it's the girl when spread her wings to fly still thinks about the nest she was in.. it's the girl when even been in love marries the one who is acceptd by her family

it's the girl when is In her In laws house brings the same comfort as she was making in her own house... its the pain and sacrifice that a girl always takes and never complains..

But the society is cruel that will never know what the girl wants.. what she desires.. but it's the girl who will always live the life by making her family,her husband,her in laws proud of her self..

Her sacrifice Her life Her pain Her love Her compassion.. everything you see won't b ever expressed.. words fail when you will see the heart of a women.. Proud to have female friends around me.

- **Siddharth Royal**

F.Y. B.C.A.

THE REAL QUESTION?

I wouldn't know
Maybe it's the feeling you get
When you know he gets you
He completes you
Wonders you.
How about love is full of emotion
Wondering what is love, what is love
You can't stop thinking about it
You want it. We all do
But yet, you have no idea what it feels like.
Is it impossible to be in love
Or is it just a dream?
Dreaming about him day and night
That sounds like love to me, am I right?
Wanting him to love you for who you can be
The feeling when you know he wants only
"me"
It just makes sense when you together
Everythings that green you need
So really the real question is,
WHY DO WE LOVE?

- **Sukhmehak Gulati**

12 Com.

Dinesh Prajapati
(MCA)

An interesting Interview

Manager : What is your name?
Candidate : Sir, N.D.
Manager : [Puzzled] What?
Candidate : Sir, Narayan Das
Manager : What is yours father name?
Candidate : Sir, N.D.
Manager : Again N. D.
Candidate : Sir, My father's name is Niranjan Das.
Manager : What is your father doing?
Candidate : Sir, N.D.
Manager : What is N.D.?
Candidate : Sir, my father is a News Director.
Manager : Where do you live?
Candidate : Sir, N.D.
Manager : What N.D., N.D. .... Are you not in your senses?
Candidate : Sir, I live in New Delhi.
Manager : Did you work in any department before? If so in which?
Candidate : Sir, N.D.
Manager : (Stood up angrily) Oh! God! Do you know anything other than N.D.?
Candidate : (Feeling very nervous) Sir, I worked in the Naval Department.
Candidate : Sir, What do you think about me.
Manager : N.D.
Candidate : What is N.D.
Manager : Not Desirable.

- **Sayali A. Mangudkar**
F.Y.B.C.A

I thought

I thought of you today but that's nothing new. I thought about you yesterday and the day before that too. Forever everyday good or bad you'll always be in my head. I hope you've understood everything I've said this isn't just a joke or a silly lie. I'd never do anything to make you want to cry. I'm sorry if I do something to make you really mad. It only comes back and makes me really sad. I really do love you and everything you are. I hope this relationship gets really far. I'll never get you out I simply don't know how in fact I'm thinking of you right about now you're everything I need and everything to me. You know exactly who you are and what you want to be. You always make me smile just by being there. I hope you know how much I really do care every time I think of you my stomach seems to twist. This is why I love you, I've made a huge list the list goes on forever and never will it end neither will our relationship you'll always be my friend and not just a friend a special friend at that I want to spend my whole life with you.

- **Sukhmehak Gulati**
12 Com.

Dr. R. D. Darekar & Dr. Ashwini Kulkarni at Techno Bizz Spandan 2016

Celebrating International Yoga Day at IICMR.

Inaugural session at State Level Seminar

Valedictory function of State Level Seminar

Eminent personalities from Industry in UDAAN 2016

Cancer awareness Campaigning By Mr. Mehul Vyas

Blood Donation Camp

Ms. Seemah Mande (Police Crime Investigator) at Cyber Crime Awareness Workshop

ITI D'man Industrial Visit

Techno Bizz Spandan Event

Techno Bizz Spandan Event

Techno Bizz Spandan Event

ITI D'man Excursion to Konkan

Mock Interview session by Mrs. Renuka Krishna

The Hard Work Shows Good Reflection

